

ศึกษาความต้องการการศึกษาของผู้ต้องขัง
เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา

วิทยานิพนธ์
ของ
นิมิตร บุตรทิพย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2544
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยทักษิณ

คณะกรรมการควบคุม และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยทักษิณได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.วีระชัย เสมามักดี)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สำราญ ไชยศร)

คณะกรรมการตรวจสอบ

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.วีระชัย เสมามักดี)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สำราญ ไชยศร)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ อนันต์ ประศาสนกุล)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศึกษาธิชน มณีพันธุ์)

มหาวิทยาลัยทักษิณ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

.....ประธานอนุกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ ชิตพงศ์)

วันที่เดือน.....พ.ศ. 2544

ประกาศณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาแนะนำ ให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.วีระชัย เสมากักดี ประธานกรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ สำนราญ ไชยศรี กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาชี้แนะ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอื้ออาทร ตลอดมา เป็นแรงบันดาลใจทำให้ผู้วิจัยมีความมุ่งมั่นทำวิทยานิพนธ์นี้ได้สำเร็จลุล่วงทุกประการ

ขอขอบคุณ อาจารย์ อนันต์ ประศาสน์กุล อาจารย์ ดร.พรทิพย์ เสมากักดี รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรวุฒิ ประทุมณพรัตน์ อาจารย์ ดร.อาคม วัดโธสง อาจารย์ ดร.โสภาค วิริโยธิน รองศาสตราจารย์ ดร.ชีรวัดณ์ นิเจนตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศึกษาสินธุ์ มณีพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลวรา วรรณพิมล รองศาสตราจารย์ มะโน คำบำรุง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศศิธร นันทิยานนท์ และอาจารย์ สุคนธ์ วิเชียรรัตน์ ที่ได้กรุณาแนะนำถ่ายทอดความรู้ แนวคิด และวิธีการที่เป็นประโยชน์ต่าง ๆ เป็นอย่างยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอขอบคุณ อาจารย์ทุกท่านที่ไม่ได้เอ่ยชื่อ ณ ที่นี้ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือในการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ คุณวัศมี อินดู คุณมนต์สุดา เกรียงไกร ว่าที่ร้อยเอก รุ่งโรจน์ โพธิ์ทอง ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ ท่านอัมเรศ ชีวังกูร ผู้บัญชาการเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากผู้ต้องขัง

ขอขอบคุณ เพื่อนข้าราชการ และผู้ต้องขังของเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณชมชื่น จันทร์หอม คุณฉวี สุวรรณเชาวลิต และ คุณอัมพร บุตรทิพย์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจ จนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตาแด่ บิดา มารดา ผู้ล่วงลับไปแล้ว ผู้มีพระคุณทุกท่าน รวมถึงผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นบุคคลที่รอการพัฒนาให้เป็นพลเมืองดี อยู่ร่วมกับสังคมอย่างปกติสุข หลังพ้นโทษต่อไป

นิมิตร บุตรทิพย์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตด้านเนื้อหา	5
ขอบเขตด้านประชากร	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ภาระหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์	7
การจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขัง	8
การจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขังในปัจจุบัน	10
อุปสรรคและปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขัง	16
การจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า	16
การจัดการศึกษาสายสามัญ	16
การจัดฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ	24
การฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม	26
กิจกรรมเสริมการศึกษาค้นคว้า	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	38
วิธีสร้างเครื่องมือ	39
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	39

การวิเคราะห์ข้อมูล	40
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ข้อมูลรายละเอียดส่วนตัวเกี่ยวกับเพศผู้ต้องขัง.....	42
อายุผู้ต้องขัง.....	43
สถานภาพครอบครัวผู้ต้องขัง.....	44
การประกอบอาชีพหรือทำงานก่อนต้องโทษผู้ต้องขัง.....	46
ระดับการศึกษาผู้ต้องขัง	46
ประเภทความผิดผู้ต้องขัง	46
ระยะเวลากำหนดโทษ.....	48
ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการศึกษาสายสามัญของผู้ต้องขัง.....	49
ความต้องการเกี่ยวกับการฝึกทักษะด้านอาชีพ.....	52
ความต้องการเกี่ยวกับการฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม.....	55
ความต้องการเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมการศึกษาอื่น ๆ.....	58
ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการศึกษาสายสามัญ.....	61
ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการศึกษาการฝึกทักษะด้านอาชีพ.....	64
ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการศึกษาการฝึกอบรมด้านศีลธรรมและ จริยธรรม.....	66
ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการศึกษากิจกรรมเสริมการศึกษาอื่น ๆ.....	68
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	70
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	70
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	70
การวิเคราะห์ข้อมูล	71
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
อภิปรายผล	75

บทที่	หน้า
ข้อเสนอแนะ	79
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	80
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	84
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	85
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	91
ภาคผนวก ค หนังสือกรมราชทัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง	104
บทคัดย่อ.....	117
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	122

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงข้อมูลรายละเอียดส่วนตัวเกี่ยวกับเพศผู้ต้องขัง เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า	42
2	แสดงข้อมูลอายุผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า	43
3	แสดงข้อมูลสถานภาพการสมรสผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า	44
4	แสดงข้อมูลการประกอบอาชีพหรือทำงานก่อนต้องโทษผู้ต้องขังเรือนจำ อำเภอตะกั่วป่า.....	45
5	แสดงข้อมูลระดับการศึกษาผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า.....	46
6	แสดงข้อมูลประเภทความผิดผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า.....	47
7	แสดงข้อมูลระยะเวลากำหนดโทษผู้ต้องขัง.....	48
8	แสดงข้อมูลความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำ อำเภอตะกั่วป่า สายสามัญ	49
9	แสดงข้อมูลความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำ อำเภอตะกั่วป่า เกี่ยวกับการฝึกทักษะด้านอาชีพ.....	52
10	แสดงข้อมูลความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำ อำเภอตะกั่วป่า เกี่ยวกับการฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม.....	55
11	แสดงข้อมูลความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำ อำเภอตะกั่วป่า เกี่ยวกับ กิจกรรมเสริมการศึกษาค้นคว้า	58
12	แสดงข้อมูลความถี่ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการศึกษาผู้ต้องขัง เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า สายสามัญ	61
13	แสดงข้อมูลความถี่ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการศึกษาผู้ต้องขัง เรือนจำอำเภอตะกั่วป่าการฝึกทักษะด้านอาชีพ	64
14	แสดงข้อมูลความถี่ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการศึกษาผู้ต้องขัง เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า การฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม	66
15	แสดงข้อมูลความถี่ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการศึกษาผู้ต้องขัง เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า กิจกรรมเสริมการศึกษาค้นคว้า	68

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

“งานราชทัณฑ์ นับตั้งแต่อธิบดีกรมราชทัณฑ์ ลงไปจนถึงเจ้าหน้าที่ทั้งหมดต้องรับภาระหน้าที่อันหนักและเหน็ดเหนื่อยมาก ทั้งในสายตาของคนทั่วไปก็มองงานราชทัณฑ์ไปในทางที่ไม่เป็นมงคล หรือว่าเป็นงานต่ำต้อย เป็นงานคุก งานตะราง ทรงเห็นใจผู้ที่ทำงานในกรมราชทัณฑ์ ขอให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์และเจ้าหน้าที่ทุก ๆ คนอย่าคิดท้อถอย ขอให้คิดว่างานราชทัณฑ์เป็นงานที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคม หากอบรมผู้ต้องขังให้ประพฤติดีขึ้นไม่ได้ พันโทจะออกไปก็จะกลับเป็นคนอันธพาลเป็นภัยต่อสังคมอีก ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ควรจะภูมิใจถ้าสามารถฝึกอบรมผู้ต้องขังให้เป็นพลเมืองดีได้ ขอให้ข้าราชการกรมราชทัณฑ์มีมานะอดทน พยายามอบรมแก้ไขให้ผู้ต้องขังเป็นคนดี ฝึกหัดงานอาชีพสำหรับเป็นเครื่องมือทำมาหากินโดยสุจริตได้ เมื่อพันโทจะออกไปแล้วก็จะติดตามดูผลด้วยว่า เขานำเอาวิชาที่ฝึกอบรมให้มันไปทำงานการอะไรบ้าง”

กระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชนานแก่อธิบดีกรมราชทัณฑ์ (นายประดิษฐ์ พาณิชการ) และคณะเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2516 ณ ตำหนักจิตรลดารโหฐาน

กรมราชทัณฑ์ เป็นองค์กรหนึ่งในกระบวนการยุติธรรมของสังคม โดยทั่วไปจะแบ่งภาระหน้าที่หลักอย่างกว้างขวางได้ 2 ประการ ประการแรกเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษา และคำสั่งของผู้มีอำนาจตามกฎหมายได้แก่ การประหารชีวิต จำคุก กักขัง กักกัน และควบคุมให้อยู่ในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้เกิดการขัดหลาบ และป้องกันมิให้สังคมได้รับความเดือดร้อน ประการที่สอง เป็นภารกิจที่จะต้องปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างมีมนุษยธรรม ซึ่งได้แก่ การอบรม แก้ไข พันฟู พฤติกรรมในส่วนที่บกพร่อง เพื่อให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีความประพฤติดี และเป็นที่ยอมรับของสังคม สามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข ภายหลังจากพันโทแล้ว ภารกิจประการที่สองนี้ เป็นภารกิจทางการศึกษา ซึ่งกรมราชทัณฑ์ต้องจัดให้แก่ผู้ต้องขังอย่างเหมาะสม (อาทิตย์ โพนทอง. 2535 : 1)

กรมราชทัณฑ์ มีบทบาทที่ค่อนข้างเด่นชัดในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง โดยมุ่งเน้นการอบรมแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง และพัฒนายกระดับความรู้ความสามารถ เพื่อให้พร้อมที่จะกลับเข้าสู่สังคมได้อีกต่อไป โดยใช้วิธีการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดการศึกษาสายสามัญ

การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ การอบรมทางศีลธรรม การจัดกิจกรรมกลุ่มชุมชนบำบัด การกีฬา การจัดสวัสดิการ การเตรียมการปลดปล่อย และการสงเคราะห์หลังปล่อย ด้วยหน้าที่และการบริการดังกล่าว เรือนจำจึงเปรียบเสมือนโรงเรียน โรงเรียนอาชีพ ธรรมสถานและแม้กระทั่งเป็นโรงงาน “บำบัดความน่าเสีย” ของคน (กรมราชทัณฑ์. 2537 : 25 – 26) กิจกรรมที่ดำเนินการนี้อยู่ภายใต้พื้นฐานของหลักกฎหมาย หลักพฤติกรรมศาสตร์ และหลักมนุษยธรรม (พันโทกมล ประจวบเหมาะ. 2535 : 1)

ประเสริฐ เมฆมณี (2535 : 50 – 51) ได้พูดถึงภารกิจด้านการศึกษาของเรือนจำ และทัณฑสถาน ว่าเป็นองค์กรแปรเปลี่ยนพฤติกรรมหรือปรุงแต่งแก้ไขและพัฒนาบุคลิกภาพ ของผู้ต้องขัง เพื่อฟื้นฟูสภาวะทางร่างกาย จิตใจ อาชีพ และสถานภาพทางสังคมของบุคคลที่เสื่อมโทรมไปแล้วให้กลับคืนสู่สภาวะปกติ เป็นที่ยอมรับของสังคมภายหลังได้รับการปลดปล่อยหรือพ้นโทษแล้ว การกระทำดังกล่าวจะให้ได้ดีจำเป็นต้องอาศัยมาตรการการปฏิบัติเพื่อชักนำส่งเสริม สำหรับผู้ต้องขังสำนึกในความผิด และมีความสามารถที่จะปรับปรุงตนใหม่ โดยกระบวนการอบรมสั่งสอนทั้งในแง่ของการศึกษาวิชาสามัญ การฝึกฝนอาชีพ การพัฒนาจิตใจ และการปฏิบัติหน้าที่พลเมืองดีผสมผสานกันไป ภารกิจส่วนนี้ประสบความสำเร็จได้ ก็โดยอาศัยความร่วมมือและความตั้งใจของผู้ต้องขังเองและจำต้องอาศัยปัจจัยความมีศรัทธา ความเสียสละ ความตั้งใจจริง ความรู้ และความสามารถของเจ้าพนักงานเป็นอย่างสูง รวมไปถึงความร่วมมืออย่างจริงจัง ของสถาบันสังคมอื่น ๆ ในการรณรงค์แก้ไขปัญหายาอาชญากรรมอย่างมีระบบ

ในการจัดการศึกษา ให้กับผู้ต้องขังนั้น กรมราชทัณฑ์ ได้ประสานงานทำข้อตกลงความร่วมมือการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ระหว่างกรมราชทัณฑ์กับกรมการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อที่จะพัฒนาผู้ต้องขังในเรือนจำ และทัณฑสถานให้ได้รับการศึกษาสูงขึ้น เพื่อสามารถนำความรู้ ไปพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นหลังการพ้นโทษไปแล้ว ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานอื่น ๆ เช่น กรมอาชีวศึกษา กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และหน่วยงานเอกชนต่าง ๆ เข้ามาสนับสนุนการฝึกอบรมวิชาชีพตามที่ตลาดแรงงานต้องการ โดยสอนทั้งทางทฤษฎี และภาคปฏิบัติ มีประกาศนียบัตรรับรองผลการศึกษาเมื่อเรียนจบหลักสูตร ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสายสามัญได้กำหนดให้เรือนจำอำเภอ เรือนจำจังหวัดและทัณฑสถานระดับเดียวกันให้เปิดดำเนินการสอนอย่างน้อยระดับประถมศึกษา ในระบบชั้นเรียนสำหรับเรือนจำกลาง และทัณฑสถานในระดับเดียวกันให้เปิดดำเนินการสอนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีอยู่ 3 วิธีเรียนคือ การเรียนในชั้นเรียน (สร.) การเรียนด้วยตนเอง (ตอ.) และการเรียนแบบทางไกล (ทก.) ทั้ง 3 วิธีการเรียนนี้ เรือนจำหรือทัณฑสถานสามารถเลือกดำเนินการได้ตามความเหมาะสม และความพร้อมของเรือนจำ

หรือทัศนสถาน และความต้องการของผู้ต้องขังที่จะสมัครเข้าเรียนด้วย นอกจากนี้ กรมราชทัณฑ์ ยังเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขัง ที่มีความสนใจในด้านการศึกษา และมีความประสงค์จะศึกษาหาความรู้ ในระดับที่สูงขึ้นไปถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อใช้เวลาให้มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและ สังคมส่วนรวม โดยประสานงานกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (มสธ.) ให้ผู้ต้องขังสมัครเป็น นักศึกษาและลงทะเบียนเรียนได้ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2527 เป็นต้นมา และจัดสนามสอบให้ในเรือนจำ และทัศนสถาน มีการจัดสอนเสริมเพื่อช่วยเหลือผู้ต้องขังให้มีโอกาสสอบผ่านได้มากอีกด้วย ใน ปีงบประมาณ 2541 มีผู้ต้องขังสมัครเข้าเรียน มสธ. จำนวน 1,181 คน (รายงานประจำปี กรม ราชทัณฑ์. 2541 : 29) ส่วนการจัดการศึกษาสายอาชีพ กรมราชทัณฑ์ ได้มอบหมายให้เรือนจำ และทัศนสถานดำเนินการฝึกวิชาชีพสาขาต่าง ๆ โดยมุ่งหมายให้ผู้ต้องขังมีอาชีพเลี้ยงตนเองและ ครอบครัว เมื่อพ้นโทษไปแล้วจะได้ไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก โดยคัดเลือกผู้ต้องขังให้เหมาะสม กับงานอาชีพ อายุ ภูมิปัญญา สุขภาพร่างกาย การศึกษา ประสบการณ์ ความสนใจและสมัคร ใจเข้ารับการอบรมวิชาชีพพระยะสั้นสาขาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในปัจจุบันได้ใช้หลักสูตรวิชาชีพ 2 ประเภท คือ หลักสูตรกลุ่มสนใจและหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น สำหรับการพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังได้ จัดให้มีการอบรมประเภทต่าง ๆ เช่น อบรมเป็นรายบุคคล อบรมเป็นหมู่ตามฐานโทษ อบรมผู้ต้อง ขังเข้าใหม่ หรือแรกรับ อบรมผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ เป็นต้น ตลอดจนการจัดพิธีต่าง ๆ เนื่องในวัน สำคัญทางศาสนา ของพระมหากษัตริย์ และยังเปิดสอนธรรมศึกษาตรี โท เอก ให้ผู้ต้องขังอีกด้วย

สำหรับการจัดการศึกษาให้กับผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ได้มีการจัดบริการการ ศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังทั้ง 4 กิจกรรมหลัก ได้แก่ การจัดการศึกษาสายสามัญ การจัดฝึกทักษะด้าน อาชีพ การจัดอบรมด้านศีลธรรมและจรรยา และบริการเสริมการศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ แต่การจัด การศึกษาที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ยังไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควรทำได้เพียงระดับหนึ่งเท่านั้น เพราะมี ปัญหาอุปสรรคหลายประการ อาทิ ปัญหาด้านตัวผู้ต้องขังเองมีสภาพจิตใจที่วิตกกังวล มีปัญหา ทางบ้านจึงปฏิเสธไม่ขอรับบริการทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ต้องบังคับเคียวเชิญจึงเข้าเรียน เมื่อ เรียนไปได้ระยะหนึ่งก็ออกกลางคัน นอกจากนี้ปัญหาสภาพแวดล้อมของสถานที่เรียน ไม่เป็นสัดส่วน โดยเฉพาะห้องสมุดที่ดัดแปลงมาจากที่ทำการฝ่ายอบรมและฝึกวิชาชีพที่ใช้มานานมีสภาพ ชำรุด ทรุดโทรม ขาดการบำรุงซ่อมแซม มีหนังสือเก่าไม่ค่อยหมุนเวียน และที่สำคัญผู้ที่ทำหน้าที่ หัวหน้าฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ ไม่ได้จบมาทางด้านการศึกษาจึงไม่ค่อยมีความเข้าใจ ใน การดำเนินการจัดการศึกษาจึงทำให้งานการศึกษาไม่พัฒนาเท่าที่ควร (กรมราชทัณฑ์ที่ มท 0904/24865 ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน 2542) ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ ได้แก่ โต๊ะ เก้าอี้ สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดทำเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ยังไม่เป็นปัจจุบัน

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่าจากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยจะทำการสำรวจความต้องการการศึกษาของผู้ต้องขัง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า กรมราชทัณฑ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำหรับนำไปใช้กำหนดวางแผนจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขัง ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาภูมิหลังทางการศึกษาของผู้ต้องขัง ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพครอบครัว การประกอบอาชีพหรือทำงานก่อนต้องโทษ วุฒิการศึกษา กรณีความผิด และระยะเวลากำหนดโทษ
2. เพื่อทราบความต้องการของผู้ต้องขังเกี่ยวกับการศึกษา ของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน
 1. การจัดการศึกษาสายสามัญ
 2. การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ
 3. การฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม
 4. กิจกรรมเสริมการศึกษารูปอื่น ๆ
3. เพื่อทราบข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาความต้องการในการจัดการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษานี้ จะทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังทางการศึกษาของผู้ต้องขัง ความต้องการเกี่ยวกับการศึกษา และปัญหาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า เพื่อที่จะปรับปรุงการจัดการศึกษาผู้ต้องขังให้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์สำหรับกรมราชทัณฑ์ กรมการศึกษานอกโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผน พัฒนารูปแบบในการจัดการศึกษาผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาสำหรับการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 เรื่อง ที่สอดคล้องกับความมุ่งหมาย ของการวิจัย ดังนี้

1.1 ภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ต้องขัง ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพครอบครัว การประกอบอาชีพหรือทำงานก่อนต้องโทษ วุฒิการศึกษา กรณียาผิด และ ระยะเวลากำหนดโทษ

1.2 ความต้องการในการจัดการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่าใน 4 ด้าน ตามนโยบายของกรมราชทัณฑ์ (กรมราชทัณฑ์. 2537:3 - 4) ที่จะให้เรือนจำและทัณฑสถาน จัดการศึกษาให้ผู้ต้องขังให้เป็นผู้มีความรู้ คุณธรรม นำวิชาความรู้ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้หลัง พ้นโทษ และอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข คือ

1.2.1 การจัดการศึกษาสายสามัญ

1.2.2 การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ

1.2.3 การฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม

1.2.4 กิจกรรมเสริมการศึกษาอื่น ๆ

1.3 ความคิดเห็นและความต้องการทางการศึกษาของผู้ต้องขัง ได้แก่ ความคิดเห็น ต่อการศึกษาที่ดำเนินการอยู่ ปัญหาอุปสรรค และแนวทางในการแก้ไข ตลอดจนข้อเสนอแนะใน การปรับปรุงบริการให้ดียิ่งขึ้น

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ตามสถิติ เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2544 มีจำนวนทั้งสิ้น 295 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ผู้ต้องขัง** หมายถึง ผู้ต้องขังที่อยู่ในระหว่างการคุมขังที่เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า
2. **ระยะเวลาต้องโทษ** หมายถึง ระยะเวลาที่ผู้ต้องขังถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำหรือ ทัณฑสถานตามคำพิพากษาของศาลเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว
3. **เรือนจำ** หมายถึง เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

4. **การศึกษา** หมายถึง กิจกรรมที่เรือนจำอำเภอตะกั่วป่าจัดให้ผู้ต้องขังได้เรียนรู้ ได้แก่ หลักสูตรกรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมอาชีวศึกษา กิจกรรมเสริมการศึกษารอื่น ๆ เช่น ห้องสมุด กีฬา สันทนาการ การเชิญวิทยากรภายนอกเข้าอบรมผู้ต้องขัง นิทรรศการ ป้ายประกาศต่าง ๆ

5. **การศึกษายาสายสามัญ** หมายถึง การศึกษาประเภทชั้นเรียน ทางไกล ตนเอง เพื่อเพิ่ม วุฒิสายสามัญให้กับผู้ต้องขังตามหลักสูตรกรมการศึกษานอกโรงเรียน แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับ ประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

6. **การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ** หมายถึง การจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ และ ทักษะด้านอาชีพให้แก่ผู้ต้องขังภายในเรือนจำ เช่นหลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน กรม พัฒนาฝีมือแรงงานโดยสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคใต้ตอนบน จังหวัดสุราษฎร์ธานี กรม อาชีวศึกษา สาขาที่เปิดสอน ได้แก่ ช่างตัดผม ช่างเย็บหนัง ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์ ช่างเดิน สายไฟฟ้าในอาคาร ช่างเชื่อมไฟฟ้า ช่างปูกระเบื้อง เกษตรทั่วไป การเลี้ยงสัตว์ทั่วไป เป็นต้น

7. **การฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม** หมายถึง การอบรมเพื่อพัฒนาจิตใจผู้ต้อง ขัง ชัดเจนจิตใจให้เป็นผู้สำนึกในบาปบุญคุณโทษ มีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเองและสังคม โดย นำหลักการทางศาสนาของแต่ละศาสนาเป็นหลักในการอบรม และส่งเสริมให้ผู้ต้องขังศึกษาอ ปรรมและเรียนธรรมศึกษาชั้น ตริ โท เอก

8. **กิจกรรมส่งเสริมการศึกษา** หมายถึง กิจกรรมการศึกษาที่มุ่งให้บริการความรู้ที่ กว้างขวางยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้รู้จักและเห็นคุณค่าของการศึกษาดด้วยตนเอง ได้แก่กิจกรรม บริการห้องสมุด กีฬา สันทนาการ ป้ายประกาศ เสียงตามสาย และกิจกรรมพิเศษในวันหยุด นักขัตฤกษ์

9. **หลักสูตรกลุ่มสนใจ** หมายถึง การสอนเรื่องหนึ่ง ๆ ใช้เวลาไม่เกิน 30 ชั่วโมง ทำการ สอนไม่เกินวันละ 3 ชั่วโมงมีกลุ่มผู้เรียนไม่น้อยกว่า 15 คน

10. **หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น** หมายถึง วิชาชีพระยะสั้นที่จบในตัว ระหว่าง 30 – 300 ชั่วโมง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทนี้กล่าวถึงขอบข่ายทั้งหมดของเอกสาร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ารวมทั้งงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ด้วยซึ่งพอจะสรุปเป็นหัวข้อสำคัญ ๆ ได้ดังนี้ คือ ภาระหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ การจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขัง ความเป็นมาในการจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขัง การจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขังในปัจจุบัน อุปสรรคและปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขัง การจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขังของเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า 4 ด้าน ได้แก่ การจัดการศึกษา สายสามัญ การจัดฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ การฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม กิจกรรมเสริมการศึกษาอื่น ๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศตามลำดับ ดังนี้

ภาระหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์ (2534 : 6) เป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหรือผู้กระทำความผิด ให้เป็นไปตามคำพิพากษาโทษของผู้มีอำนาจ การดำเนินงานมีตั้งแต่การควบคุม กักขัง กักกัน จำคุก และประหารชีวิต ตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังของประเทศไทย จะเป็นไปในทางโดยอ้อมขึ้นอยู่กับนโยบายราชทัณฑ์ของรัฐบาล ภาวะแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจและค่านิยมในสังคม ประกอบกันไปด้วยเสมอ กล่าวได้ว่าหน้าที่อันแท้จริงของเรือนจำและทัณฑสถาน มีลักษณะเป็นการผสมผสานระหว่างการใช้เรือนจำและทัณฑสถาน เป็นแหล่งควบคุมผู้ต้องขังมิให้หลบหนีและป้องกันสังคมให้พ้นจากภัยคุกคามของผู้ต้องขัง นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งปรุงแต่งแก้ไขพฤติกรรมของผู้ต้องขังให้กลับพฤติกรรมตนเป็นพลเมืองดี ซึ่งประกอบด้วยวิธีการปฏิบัติดังนี้ (ประเสริฐ เมฆมณี. 2525 : 7)

1. ควบคุม กักขัง ลงโทษผู้ต้องขังตามคำพิพากษาของศาล หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ
2. ตรวจตราดูแลควบคุมผู้ต้องขังมิให้หลบหนี เพื่อความปลอดภัยของสังคมและรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย
3. จัดการศึกษาวิชาชีพ วิชาสามัญ และอบรมศีลธรรมจรรยาแก่ผู้ต้องขัง

4. จัดสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขังตามควรแก่กรณี
5. รักษาระเบียบวินัยและความสงบราบรื่นในการปกครองผู้ต้องขัง
6. หน้าที่อื่นตามความจำเป็น เช่นการช่วยเหลือกิจกรรมสังคมภายนอก การจัดกิจกรรมพิเศษเนื่องในโอกาสสำคัญต่าง ๆ
7. การดำรงไว้ซึ่งประสิทธิภาพในการบริหารงานเรือนจำและทัณฑสถาน ให้เป็นไปตามนโยบายและระเบียบแบบแผน กฎ ข้อบังคับ ที่กำหนดไว้

การจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขัง

กรมราชทัณฑ์ (2538 : 2) มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาอบรมให้แก่ผู้ต้องขัง นอกเหนือไปจากการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามคำพิพากษาของศาล ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังนั้นกรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินการในลักษณะของการผสมผสานกัน ระหว่างการใช้เรือนจำและทัณฑสถาน เป็นสถานที่ควบคุมและกักขัง ตลอดจนแก้ไขความประพฤติและพฤติกรรมของผู้ต้องขัง โดยมีนโยบายหลัก คือ การควบคุมผู้ต้องขัง การให้การศึกษา อบรม โดยเชื่อว่าการศึกษาเป็นวิธีการที่สามารถพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังให้เห็นคุณค่าชีวิต และเมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษแล้ว สามารถกลับไปอยู่ร่วมกันได้ในสังคมอย่างเท่าเทียมคนทั่วไปอย่างปกติสุข และไม่ประพฤติผิดซ้ำแล้วกลับเข้าไปในเรือนจำอีก

ความเป็นมาในการจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขัง

หลักฐานการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง ปรากฏชัดเจนในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 พระองค์ทรงมีแนวคิดริเริ่มที่จะปลูกฝังการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังและพัฒนางานราชทัณฑ์ ให้เป็นระบบ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ต้องขังและเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวม จึงได้ส่งคนไทยไปศึกษาดูงานในต่างประเทศ แล้วโปรดให้กรมพระนครสวรรค์วรพินิต เสนาบดีกรมพระนครบาลยกกว้างข้อบังคับสำหรับคุมขังนักโทษขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย

ในข้อบังคับนี้มีส่วนที่ว่าด้วย “การเรียนวิชา ” ของนักโทษ โดยระบุว่าการเล่าเรียนในขณะจำคุกนั้นผู้ต้องขังคนใดที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ต้องถูกบังคับให้เล่าเรียนทุกคน ส่วนผู้ต้องขังที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ถ้าสมัครเข้าเรียนจะได้รับอนุญาตเฉพาะผู้ที่มีความประพฤติดี กริยาเรียบร้อย และในขณะเล่าเรียนให้งดการทำงาน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถอ่านออก เขียนได้ โดยเปิด

ห้องเรียนในภาคเช้าระหว่าง 07.00 – 11.00 น. และภาคบ่ายเวลา 12.00 – 16.00 น. ในการเรียนนั้นจะสอนให้ผู้ต้องขังอ่านเขียนหนังสือไปพร้อม ๆ กับการสอนให้คิดเลขโดยมีสื่อการเรียน คือ หนังสือแบบเรียนเร็ว 2 เล่ม หนังสือเลขวิธี 2 เล่ม โดยมีเงื่อนไขว่าถ้าผู้ต้องขังเรียนได้ 5 เดือนไม่จบเล่ม 1 ทั้งแบบเรียนเร็วและหนังสือเลขวิธีก็ให้ออกจากการเล่าเรียน (กรมราชทัณฑ์. 2535 : 598)

นอกจากนี้ได้ให้เจ้ากรมกำหนดแบ่งเวลาให้ผู้ต้องขังผ่อนเล่าเรียน ถ้าผู้ต้องขังคนใดถึงเวลาเรียนก็ให้หยุดทำงานและให้กลับเข้ามาทำงานหลังจากเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว สำหรับผู้ต้องขังในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป ถ้าเป็นคนดีรู้เลข รู้หนังสือพอเป็นครูได้ มีความประพฤติเรียบร้อยให้เป็นผู้ช่วยครูสอนหนังสือผู้ต้องขังโดยมีรางวัลคะแนนพิเศษเพิ่มขึ้นเดือนละ 1 คะแนน ผู้ต้องขังที่เรียนหนังสือสามารถขออนุญาตเอาหนังสือไปอ่านในห้องขังได้ ทั้งนี้ต้องขออนุญาตเจ้ากรมก่อน (กรมราชทัณฑ์. 2538 : 2)

ในปี พ.ศ. 2476 กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดระเบียบให้กรมราชทัณฑ์ถือเป็นแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการอบรมสั่งสอนผู้ต้องขัง โดยแบ่งเป็น 3 แผนก (กรมราชทัณฑ์. 2525 : 598 – 602) คือ

1. แผนกศีลธรรม ได้กำหนดให้มีพระภิกษุเทศนาสั่งสอนในวันหยุดสัปดาห์ละครั้ง และผู้ต้องขังที่นับถือศาสนาอื่นก็ให้จัดหานักบวชหรือครูสอนศาสนานั้น ๆ มาสั่งสอน ส่วนในวันธรรมดาให้เจ้าพนักงานเรือนจำ ผลัดเปลี่ยนการสั่งสอนศีลธรรมและหน้าที่พลเมืองดี

2. แผนกวิชาสามัญ ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา โดยให้จัดสถานที่สำหรับใช้เรียนตามความเหมาะสมของเรือนจำและทัณฑสถาน มีอุปกรณ์การเรียน เช่น กระดานดำ โต๊ะครู สมุด หนังสือ คู่มือครู โต๊ะเก้าอี้ของผู้เรียน ด้านครูสอน ให้คัดเลือกผู้ต้องขังที่มีความรู้เป็นครูมีเจ้าพนักงานของเรือนจำเป็นครูใหญ่ ด้านเนื้อหาวิชานั้นให้ผู้เรียนสามารถอ่าน เขียน คิดเลข มีจรรยาบรรณ สุวิทยา ความรู้เรื่องเมืองไทย จนถึงระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงธรรมการ ด้านการสอบได้กำหนดให้มีการสอบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง โดยมีเจ้าหน้าที่ของกระทรวงธรรมการร่วมพิจารณาดำเนินการ

3. แผนกวิชาชีพ ได้ให้เรือนจำทำการเปิดสอนวิชาชีพทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ วิชาชีพที่เปิดสอน ได้แก่ วิชาช่างไม้ ช่างจักสาน ช่างตัดผม และเกษตรกรรม เป็นต้น ทั้งนี้ได้เน้นถึงการเรียนวิชาชีพที่จะสามารถเลี้ยงครอบครัวได้ (กรมราชทัณฑ์. 2525 : 298 – 602)

ในปี พ.ศ.2479 กรมราชทัณฑ์ (2538 : 4 – 5) ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติ ราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 โดยบัญญัติให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์ มีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยการ ศึกษาและอบรมผู้ต้องขัง โดยกรมราชทัณฑ์ได้วางระเบียบในการจัดการเรียนการสอน 3 ด้าน

1. พุทธศึกษา ได้แก่ การอบรมสั่งสอนในวิชาสามัญและวิชาชีพ
2. จริยศึกษา ได้แก่ การอบรมศีลธรรม จรรยา และหน้าที่พลเมือง
3. พลศึกษา ได้แก่ การศึกษานามัยและสุขภาพิบาล ตลอดจนการออกกำลังกาย

การจัดการศึกษาวิชาสามัญ และฝึกอบรมวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขัง ได้เริ่มเป็นรูปแบบ ที่ชัดเจนครั้งแรกในปี พ.ศ. 2490 ที่จังหวัดน่าน และได้ขยายผลไปยังเรือนจำและทัณฑสถาน ในจังหวัดอื่น ๆ โดยประสานงานกับแผนกศึกษาธิการจังหวัด เพื่อขอความร่วมมือทางด้านการ เรียนการสอนทางวิชาการหลักสูตรและแบบเรียน เป็นต้น

ต่อมาในปี พ.ศ.2514 กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา และกรมราชทัณฑ์ ได้ร่วม จัดการศึกษา ให้แก่ผู้ต้องขังในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จัดการเรียนการสอนสายสามัญตามหลัก สูตรการศึกษาแบบเบ็ดเสร็จ ระดับ 1 – 2 – 3 ในเรือนจำและทัณฑสถานที่มีความพร้อม

ปี พ.ศ. 2518 เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ คือ ระดับประถมศึกษา เดิมเป็นหลักสูตรระดับที่ 1 (ประถมศึกษาปีที่ 2) ระดับที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 4) ซึ่งใช้เวลาเรียน ระดับละ 6 เดือน กรมราชทัณฑ์ได้เปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนผู้ใหญ่ สำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ และทัณฑสถานไปด้วย และต่อมามีกรมราชทัณฑ์ ได้ขอยกเลิกการศึกษาสายสามัญเป็นระดับที่ 3 (ประถมศึกษาปีที่ 6) ระดับที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 3) และระดับที่ 5 (มัธยมศึกษาปีที่ 6)

การจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขังในปัจจุบัน

ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ (2537 : 3 – 4) ได้เล็งเห็นความสำคัญในการให้การศึกษาและ พัฒนาจิตใจ โดยได้ประสานงานกับหน่วยงานทางการศึกษาภาคีรัฐบาลและเอกชน จัดการศึกษา ให้แก่ผู้ต้องขัง โดยให้เรือนจำและทัณฑสถานต่าง ๆ ให้การศึกษาอบรมและพัฒนาจิตใจ ให้เห็น เป็นรูปธรรม และได้กำหนดให้จัดตั้งฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจขึ้น และกำหนดบทบาทหน้าที่ ให้ดำเนินการจัดการศึกษา ดังนี้

1. การให้การศึกษาวิชาสามัญ

ดำเนินการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จนถึงชั้นประถมศึกษาปี ที่ 6 ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ ตามหลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน และถ้าผู้ต้องขัง

ประสงค์ที่จะเรียนจนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษากรมราชทัณฑ์ ให้การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง

2. สำหรับการศึกษาทางวิชาชีพ ผู้ต้องขังได้มีโอกาสเข้าเรียนวิชาชีพระยะสั้นตามหลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมอาชีวศึกษา สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานหรือหลักสูตรอื่น ๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน โดยมีเป้าหมายให้ผู้ต้องขังได้มีโอกาสรับวุฒิบัตร เพื่อจะได้ไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวภายหลังพ้นโทษ

3. การพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง

การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังเพื่อแก้ไข ปราบปราม ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และความรู้สึกลึกซึ้งของผู้กระทำผิด ให้รู้จักผิดชอบชั่วดีเป็นผู้อยู่ในครองของศีลธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมส่วนใหญ่ของสังคม โดยนำหลักการทางศาสนาของศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม มาเป็นหลักในการอบรม นับตั้งแต่ผู้ต้องขังเข้าอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถาน จนถึงวันที่ได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษ โดยมีอนุศาสนาจารย์ประจำอยู่ตามเรือนจำ และทัณฑสถานทุกแห่งเป็นผู้อบรม และเชิญวิทยากรภายนอก เช่น พุทธสมาคม นักวิชาการ ตลอดจนผู้ที่มีความรู้ ความสามารถเข้ามาช่วยสนับสนุนการอบรม เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับความรู้สาขาต่าง ๆ หลากรูปแบบไม่จำเจ จนก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย นอกจากนี้ยังจัดให้มีการอบรมจิตภาวนาเพื่อฝึกให้จิตใจสะอาด บริสุทธิ์ มีการเรียนการสอนธรรมศึกษา ตี ไท เอก ตามหลักสูตรแม่กองธรรมสนามหลวง

4. การจัดบริการการศึกษาแก่ผู้ต้องขัง ได้แก่ ห้องสมุด กีฬา เสียงตามสาย ป้ายประกาศ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้เกิดการเรียนรู้ตามอัธยาศัย

หลักการและเป้าหมายของการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง

1. เรือนจำและทัณฑสถานต้องทำการประชุมอบรม หรือชี้แนะให้เจ้าพนักงานเรือนจำ และทัณฑสถาน ทั้งฝ่ายควบคุม และฝ่ายอบรมวิชาชีพ ได้ตระหนักถึงความสำคัญและมีทัศนคติที่ดี ในอันที่จะร่วมกันจัดบริการการศึกษาแก่ผู้ต้องขังให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน

2. เรือนจำทัณฑสถานต้องชี้แจง แนะนำแนวทางการจัดบริการการศึกษาแก่ผู้ต้องขัง นับตั้งแต่วาระแรกที่ถูกนำเข้ามาขังไว้ในเรือนจำและทัณฑสถาน

3. การจัดบริการการศึกษาแก่ผู้ต้องขัง การทดสอบถึงความถนัดและความสามารถ เฉพาะตัวของผู้ต้องขัง เพื่อเป็นแนวทางในการจัดชั้นเรียน หรือหลักสูตรการศึกษาของผู้ต้องขัง ในเรือนจำและทัณฑสถาน

4. เป้าหมายของการศึกษาสำหรับผู้ต้องขัง มุ่งเน้นให้ผู้ต้องขังมีความรู้อันจำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวัน หน้าที่พลเมืองดี และการปฏิบัติตนในสังคมได้อย่างเหมาะสม

5. แผนการจัดการศึกษาแก่ผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน ต้องมีความสอดคล้องและรวมเข้าไว้ในส่วนหนึ่งแห่งแผนการศึกษาของชาติ โดยการจัดหลักสูตรและการรับรองคุณภาพของการศึกษา ต้องอยู่ในการควบคุมและส่งเสริม จากสถาบันการศึกษาแห่งท้องที่เรือนจำและทัณฑสถานตั้งอยู่ หรือสถาบันการศึกษาของชาติอันเป็นส่วนรวม

6. การจัดการศึกษาในเรือนจำและทัณฑสถานแก่ผู้ต้องขัง ต้องมีความสอดคล้องกับกิจกรรมปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุม รักษาความปลอดภัย การอบรมฝึกวิชาชีพ การนันทนาการและการปลดปล่อยผู้ต้องขัง เพราะกิจกรรมทุกอย่างต่างก็เป็นอุปการะแก่กันทั้งสิ้น

วิธีการปฏิบัติในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง

1. ในการคัดเลือกผู้ต้องขังเข้ารับการศึกษาวិชาสามัญ และวิชาชีพให้เรือนจำและทัณฑสถานดำเนินการคัดเลือก โดยแจ้งให้ผู้ต้องขังซึ่งทำงานในหน่วยงานต่าง ๆ ได้ทราบเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้ารับการศึกษโดยทั่วกัน ในการคัดเลือกโดยคำนึงถึงความรู้เดิม ความสนใจในการศึกษา ความวิริยะ อุตสาหะ และการรักษาระเบียบวินัย ประกอบการพิจารณาอีกด้วย โดยเฉพาะผู้ต้องขังที่ไม่รู้หนังสือ ควรเอาใจใส่จัดเข้ารับการศึกษเป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้เพื่อสนองนโยบายของทางราชการ ที่มุ่งขจัดปัญหาการไม่รู้หนังสือของคนในชาติให้หมดสิ้น

2. เมื่อมีการย้ายผู้ต้องขังในระหว่างเรียน เพื่อประโยชน์ในการศึกษาต่อของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานให้ปฏิบัติ ดังนี้

- แจ้งจำนวนผู้ต้องขังที่ถูกย้ายให้โรงเรียนผู้ใหญ่ของเรือนจำและทัณฑสถานที่ย้ายไปทราบพร้อมรายละเอียด อาทิ ชื่อ ระดับชั้น หรือวิชาชีพที่กำลังศึกษาอยู่ ระยะเวลาศึกษามาแล้ว ผลการศึกษาและอื่น ๆ ที่จำเป็น

- คัดสำเนาระเบียบการศึกษาส่งไปตามระเบียบ

3. เรือนจำและทัณฑสถานควรจัดเจ้าหน้าที่ที่มีวุฒิทางการศึกษา ทำการสอนให้เพียงพอและมอบหมายให้ทำหน้าที่ครูสอนโดยเฉพาะ ทั้งนี้เพื่อครูจะได้ทำหน้าที่สอนได้เต็มที่และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. ส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมสัมมนาทางวิชาการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์แก่ครู

5. ห้องสมุดเรือนจำและทัณฑสถาน ควรจัดให้มีสถานที่สำหรับอ่านหนังสือไว้เพื่อให้ผู้ต้องขังที่สนใจได้ใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เป็นการส่งเสริมการศึกษาแก่ผู้ต้องขังได้เป็นอย่างดี

กระบวนการให้การศึกษและพัฒนาจิตใจ

เรือนจำและทัณฑสถานต้องให้การอบรมและให้การศึกษากับผู้ต้องขัง ดังนี้

1. ให้การอบรมเกี่ยวกับระเบียบวินัยและวิธีปฏิบัติตนขณะที่ต้องขัง อยู่ในเรือนจำเรียกว่า “การอบรมผู้ต้องขังเข้าใหม่”
2. ให้การอบรมเกี่ยวกับวิธีการฝึกจิตภาวนาสมาธิ โดยมีหลักสูตรการฝึกอบรมและมีภาคปฏิบัติอย่างน้อย วันละ 2 ครั้ง
3. ให้การอบรมศีลธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมในวันหยุดประจำสัปดาห์ ในวันสำคัญต่าง ๆ ของชาติ และโดยการให้การศึกษาทางอากาศ (ฟังเทปเสียง)
4. ให้การอบรมรายตัวในกรณีที่มีผิดปกติ หรือเป็นปัญหาเฉพาะตัวสำหรับผู้ต้องขัง
5. ให้การอบรมก่อนปล่อยตัวออกจากเรือนจำ
6. ให้การศึกษาทางด้านวิชาสามัญตั้งแต่ระดับต้น (ผู้ไม่รู้หนังสือ) จนถึงระดับมัธยมศึกษาตามหลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี (มศธ.) ได้อีกด้วย
7. ให้การศึกษาด้านวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ตามกำลังความสามารถของเรือนจำ ตามหลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมพัฒนาฝีมือแรงงานและกรมอาชีวศึกษา
8. ให้การอบรมตามหลักสูตรธรรมศึกษาแก่ผู้สนใจในการศึกษาเล่าเรียนทางธรรม

ความร่วมมือกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน

การจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง เป็นกิจกรรมที่สนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในปัจจุบัน ดังนั้น กรมราชทัณฑ์ (2538 : 16 – 21) กระทรวงมหาดไทยและกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ร่วมกันจัดทำเป็นนโยบายเพื่อที่นำไปสู่การปฏิบัติต่อไป จึงได้จัดทำข้อตกลงร่วมมือจัดการศึกษานอกโรงเรียนขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้แก่กลุ่มเป้าหมายผู้ต้องขัง และยกระดับพื้นฐานการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง ให้ได้รับการ

ศึกษาสูงขึ้น ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น หลังจากพ้นโทษไปแล้วโดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ร่วมมือกันจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้แก่ผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน
 2. มีการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้แก่ผู้ต้องขัง โดยถือว่าเป็นภารกิจร่วมกัน
 3. มีการกำหนดแผนงานและเป้าหมาย ในการดำเนินการร่วมกันอย่างชัดเจน ทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว
 4. จัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการในการดำเนินงานขึ้น ประกอบด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของทั้งสองหน่วยงานเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบาย กำกับ ดูแล การติดตามผล และการประเมินผลการปฏิบัติงาน
 5. ระดมสรรพกำลังและทรัพยากร ของแต่ละหน่วยงานมาดำเนินการสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่กลุ่มเป้าหมาย
 6. การประชุมติดต่อประสานงานร่วมมือกันทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการในทุกระดับ เพื่อให้เกิดเอกภาพในการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง
 7. มีการสนับสนุน ส่งเสริม อำนวยความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่
 8. มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติงานร่วมกัน
 9. มีการประชาสัมพันธ์แถลงข่าวอย่างสม่ำเสมอ
 10. มีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนามาตรการดำเนินการร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ
- จากข้อตกลงดังกล่าว ได้มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนขึ้นในเรือนจำและทัณฑสถาน จัดกิจกรรมการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ ด้านวิชาการ การพัฒนาบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และด้านสื่อการเรียนการสอนตามความจำเป็น

การบริหารศูนย์การเรียนดำเนินการในลักษณะเดียวกับสถานศึกษา มีคณะผู้บริหารประกอบด้วยบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ คือ หัวหน้าศูนย์การเรียน เจ้าหน้าที่ธุรการ และการเงิน เจ้าหน้าที่ทะเบียน ครูผู้สอนหรือครูประจำกลุ่ม ตามจำนวนชั้นเรียนหรือกลุ่มที่เปิดสอน และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ หัวหน้าศูนย์การเรียน ในเรือนจำหรือทัณฑสถานเป็นผู้เสนอขอแต่งตั้งบุคลากรดำเนินงานและผู้สอนของศูนย์การเรียนไปยังผู้มีอำนาจอนุมัติแต่งตั้งโดยผู้บริหาร ผู้ดำเนินการ และครูผู้สอน จะได้รับค่าตอบแทนตามหลักเกณฑ์ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด

หลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอนในเรือนจำและทัณฑสถาน ใช้หลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญศึกษาระดับต่าง ๆ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรกลุ่มสนใจ หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หลักสูตรประกาศนียบัตรอาชีพ (ปอ.) หลักสูตร ปวช. ทางไกล หรือหลักสูตรอื่นใดที่เหมาะสมกับผู้เรียน

ด้านสื่อการเรียนการสอน ใช้สื่อการเรียนที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาและจัดทำไว้แล้ว ได้แก่ สื่อเอกสาร สื่อโสตทัศน์ และสื่อบุคคล

ในการพัฒนาบุคลากรนั้น ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์การเรียนในเรือนจำและทัณฑสถานต้องผ่านการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหาร ดำเนินงานและจัดการเรียนการสอนจากหน่วยงานของกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่รับผิดชอบ การพัฒนาบุคลากรให้แก่ศูนย์การเรียนก่อนเปิดการดำเนินการ

การจัดการเรียนการสอนศูนย์การเรียนในเรือนจำและทัณฑสถาน สามารถจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ทุกหลักสูตร ทุกวิธีเรียน ตามความสามารถและความพร้อมของศูนย์การเรียนแต่ละแห่ง

ในการเทียบโอนผลการเรียน ศูนย์การเรียนในเรือนจำและทัณฑสถาน เป็นหน่วยพิจารณาการเทียบโอนผลการเรียนได้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์การเทียบโอน

การนิเทศติดตามผลงานและการจัดการเรียนการสอน ให้ศูนย์การเรียนในเรือนจำและทัณฑสถานเป็นบทบาทหน้าที่ร่วมกัน ระหว่างเรือนจำและทัณฑสถานกับหน่วยงานกรมการศึกษานอกโรงเรียนในพื้นที่ หรืออาจมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน และการจัดการเรียนการสอนจากเจ้าหน้าที่ส่วนกลางหรือระดับภาคเป็นครั้งคราว

ศูนย์การเรียนมีหน้าที่ประเมินผลการเรียนให้มีประสิทธิภาพ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร กรณีศูนย์การเรียนใดยังขาดความพร้อมที่จะจัดทำข้อสอบหรือประเมินผลการเรียนด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ หรือศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ให้ความช่วยเหลือในการจัดทำข้อสอบและการประเมินผลผู้เรียน ตามที่ศูนย์การเรียนร้องขอ

ในการออกประกาศนียบัตร วุฒิบัตรและหลักฐานการเรียน ศูนย์การเรียนในเรือนจำและทัณฑสถาน เป็นผู้ออกประกาศนียบัตร วุฒิบัตร และหลักฐานการเรียนให้แก่ผู้เรียนที่เรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนทุกหลักสูตรที่ศูนย์การเรียนเปิดสอน

อุปสรรคและปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขัง

จากการสอบถามความคิดเห็นผู้บัญชาการเรือนจำและผู้อำนวยการทัณฑสถาน จำนวน 121 แห่ง เพื่อสอบถามความคิดเห็น ปัญหาการจัดการศึกษาให้กับผู้ต้องขังที่ผ่านมา มี ดังนี้ (กรมราชทัณฑ์. 2542 : 6 – 18)

1. ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้ต้องขัง ผู้ต้องขังยากจน สติปัญญาไม่ปราดเปรื่อง จิตใจไม่สงบ วิตกกังวล เกียจคร้านไม่เห็นคุณค่าประโยชน์ของการศึกษา อายุมาก เรือนจำขาดการประชาสัมพันธ์ ด้านการศึกษา ไม่มีที่เรียนเป็นสัดส่วน ผู้ต้องขังที่เรียนหนังสือแล้วยังต้องทำงาน
2. ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้สอน เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ด้านการศึกษา ขาดความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินการ เจ้าหน้าที่ทำงานหลายด้าน และต้องอยู่เวรยาม ไม่มีเวลาที่จะเตรียมการสอนมาถ่ายทอดอธิบายให้ผู้ต้องขังฟัง แม้ว่าเรือนจำได้แก้ปัญหาโดยนำวิทยากรภายนอกเป็นครูสอน ก็พบปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ มากมาย อาทิ ไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร มีปัญหาเรื่องการรับ ส่ง ไม่ปลอดภัยในการควบคุม งบประมาณค่าตอบแทนไม่เพียงพอ ไม่สามารถจัดเวลาให้สอดคล้องกับวิทยากรได้
3. ปัญหาเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ยังมีเรือนจำอีกหลายแห่งที่ยังต้องใช้โรงเลี้ยงใต้ถุนเรือนนอน เรือนนอนที่เล็กใช้แล้วมาดัดแปลงเป็นสถานที่เรียน ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ มีเสียงรบกวน
4. ปัญหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน มีน้อย โดยเฉพาะในการฝึกอบรมวิชาชีพผู้ต้องขัง
5. ปัญหาทางด้านผู้บริหาร ผู้บริหารบางคนไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาอบรมและพัฒนาจิตใจของผู้ต้องขัง การบริหารแรงงานผู้ต้องขังมักเน้นไปในเรื่องของการหารายได้ที่จะนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานเรือนจำ ตลอดจนงบประมาณที่จะนำมาใช้ในการจัดการศึกษามีน้อย

การจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขังของเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

การจัดการศึกษาสายสามัญ

กรมราชทัณฑ์ได้ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ผู้ต้องขัง ในรูปแบบของการเปิดโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ ไปยังเรือนจำที่มีความพร้อมอย่างต่อเนื่องและให้จัดตั้งห้องสมุดขึ้นในเรือนจำ

(ระเบียบกรมราชทัณฑ์ ฉบับที่ 2/2499 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2499) การให้การศึกษาวินัยสามัญแก่ผู้ต้องขังได้เน้นเป็นพิเศษสำหรับผู้ไม่รู้หนังสือหรือรู้หนังสือแล้วแต่ยังไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยให้สามารถเข้าเรียนจนอ่านออกเขียนได้และมีความรู้ ส่งเข้าสอบในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยได้ดำเนินการในทุกเรือนจำและทัณฑสถาน

ในปี พ.ศ. 2507 กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดให้เรือนจำและทัณฑสถานขยายการศึกษาผู้ต้องขังออกไปถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 เทียบเท่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาภาคบังคับของประเทศโดยกระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความช่วยเหลือร่วมมือเป็นอย่างดีตามหนังสือสั่งการกรมราชทัณฑ์ที่ มท 0904/ว.89 ลงวันที่ 16 กรกฎาคม 2507 กรมราชทัณฑ์กำหนดให้เรือนจำและทัณฑสถานจัดการศึกษาสายสามัญตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อประโยชน์ของผู้ต้องขังที่จะสามารถได้ศึกษาเล่าเรียนเช่นเดียวกับผู้ที่อยู่นอกเรือนจำและทัณฑสถาน และได้ประกาศนียบัตรจากกระทรวงศึกษาธิการเช่นเดียวกันดังจะเห็นได้จากในปี พ.ศ. 2522 กระทรวงศึกษาธิการได้ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3 และระดับ 4 ใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับระบบชั้นเรียนใหม่และนโยบายที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 โดยกำหนดให้สถานศึกษาต่าง ๆ ใช้หลักสูตรใหม่ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2522 โดยให้ผู้สำเร็จการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 (แบบใหม่) มีศักดิ์และสิทธิ์เช่นเดียวกับผู้ที่สำเร็จตามหลักสูตรประโยคประถมศึกษา และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นทุกประการกรมราชทัณฑ์ได้แจ้งให้เรือนจำและทัณฑสถานให้การศึกษแก่ผู้ต้องขังตามหลักสูตรใหม่เช่นกันดังหนังสือสั่งการที่ มท 0904/ว.218 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2522 หลังจากนั้นกรมราชทัณฑ์ได้เปิดโอกาสแก่ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นคือมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา ได้ศึกษาต่อตามความต้องการและความพร้อมของเรือนจำและทัณฑสถานและในปี พ.ศ. 2528 มีการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยการให้ผู้ต้องขังสมัครเรียนกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และกรมราชทัณฑ์ได้อนุญาตให้ใช้อุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนแก่นักศึกษา มสธ. ในเรือนจำและทัณฑสถานได้ ดังหนังสือที่ มท 1007/9759 ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2528

สำหรับเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ได้นำหลักสูตรดังกล่าวมาใช้ในการจัดกิจกรรมการศึกษาสายสามัญ 3 ระดับคือระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ทางเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ได้จัดตั้งเป็นโรงเรียนผู้ใหญ่ณรายณวิทยาลัย ในด้านการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาใช้วิธีเรียนแบบชั้นเรียน ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายใช้วิธีเรียนแบบทางไกล

วิธีเรียนแบบชั้นเรียน(สร.)เป็นรูปแบบกลวิธีในการจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยให้ผู้ต้องขังหรือนักศึกษาต้องเข้าเรียนเช่นเดียวกับนักเรียนภาคปกติ ในระดับโรงเรียน การจัดวิธีเรียนแบบชั้นเรียนให้แก่ผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอเกาะกูด มีขั้นตอนในการดำเนินการสรุปได้ ดังนี้

1. การรับสมัครและลงทะเบียนเรียน

เรือนจำอำเภอเกาะกูดจะเปิดรับสมัครนักศึกษา และลงทะเบียนเรียนปีการศึกษาละ 2 ครั้ง คือประมาณ วันที่ 1 - 16 พฤษภาคม และวันที่ 1 - 31 ตุลาคมของทุกปีโดยได้ติดประกาศรับสมัครและประชาสัมพันธ์เสียงตามสายให้ผู้ต้องขังทราบแล้วดำเนินการรับสมัครผู้ต้องขังที่มีความสนใจที่จะเรียนแล้วแนะนำให้ลงทะเบียนตามโครงสร้างของหลักสูตร

2. การเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

เรือนจำอำเภอเกาะกูด ได้เปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังได้เข้าเรียนและร่วมกิจกรรมตามเกณฑ์ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด โดยเปิดให้ทำการเรียนการสอนเวลา 08.30 -12.00 น. ส่วนภาคบ่ายเวลา 13.00 -15.30 น. ให้ผู้ต้องขังที่เป็นนักศึกษาเข้าประจำกองงานทำงานตามปกติ และจะหยุดเรียนในวัน เสาร์ - อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจเป็นผู้กำหนดตารางการเรียนของทุกภาคเรียน

3. การวัดผลและประเมินผล

กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดคะแนนผลการเรียนของนักศึกษาที่ใช้วิธีการเรียนแบบชั้นเรียน คือคะแนนเก็บระหว่างภาคเรียน 50 คะแนน และคะแนนสอบปลายภาคเรียนอีก 50 คะแนน โดยเรือนจำฯ ได้ให้ครูผู้สอนในแต่ละหมวดวิชาจัดทำแผนการเรียนให้กับนักศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด

4. การจบการศึกษา

เมื่อผู้ต้องขังที่เป็นนักศึกษาสายสามัญปฏิบัติตามเงื่อนไขหลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนดไว้ก็ให้จบการศึกษา โดยจะได้รับหลักฐานการศึกษาซึ่งมีศักดิ์และสิทธิ์ เช่นเดียวกับนักศึกษาที่จบการศึกษาในระบบโรงเรียนทุกประการ

วิธีเรียนแบบทางไกล (ทก.) เป็นรูปแบบกลวิธีในการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้ต้องขังหรือนักศึกษาไม่ต้องเข้าชั้นเรียนทุกวัน แต่จะมีกระบวนการพบกลุ่มสัปดาห์ละครั้ง ๆ ละ 3 ชั่วโมง ในแต่ละภาคเรียนต้องมีการพบกลุ่มไม่น้อยกว่า 18 ครั้ง จะพบกลุ่มวันใดนั้นแล้วแต่ครูประจำกลุ่มเป็นผู้กำหนด การจัดวิธีเรียนแบบทางไกลให้แก่ผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอเกาะกูด มีขั้นตอนในการดำเนินการสรุปได้ ดังนี้

1. การรับสมัครและลงทะเบียนเรียน

เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จะเปิดรับสมัครนักศึกษาและลงทะเบียนเรียน ปีการศึกษาละ 2 ครั้ง คือประมาณ วันที่ 1 - 16 พฤษภาคม และวันที่ 1 - 31 ตุลาคมของทุกปี โดยจะทำการประกาศรับสมัครและดำเนินการรับสมัครไปพร้อมกับวิธีเรียน แบบชั้นเรียนของระดับประถมศึกษา

2. การเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ได้ดำเนินการสอนวิธีเรียนแบบทางไกล (ทก.) ให้กับผู้ต้องขังที่เป็นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้นจะพบกลุ่มในวันอาทิตย์ เวลา 09.00 - 12.00 น. ส่วนมัธยมศึกษาตอนปลาย เวลา 13.00 - 16.00 น. ในการพบกลุ่มนั้นก็เพื่อที่จะได้พบปะพูดคุยซักถามปัญหาในการเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่นักศึกษา กำลังเรียน โดยจะมีกระบวนการพบกลุ่ม เช่น การนำเข้าสู่บทเรียนการใช้สื่อวีดิทัศน์หรือจากการรับสัญญาณดาวเทียมไทยคมที่ออกอากาศ เพื่อนำมาเสริมให้นักศึกษาเข้าใจยิ่งขึ้น ตลอดจนมีการมอบหมายงานให้นักศึกษาได้ค้นคว้า เช่น การทำรายงาน แบบฝึกหัด เป็นต้น

3. การวัดผลและประเมินผล

กรมการศึกษานอกโรงเรียนกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดคะแนนผลการเรียนของนักศึกษาที่ใช้วิธีเรียนแบบทางไกล คือคะแนนเก็บระหว่างภาคเรียน 40 คะแนน และคะแนนสอบปลายภาคอีก 60 คะแนน

4. การจบการศึกษา

เมื่อผู้ต้องขังที่เป็นนักศึกษาลงทะเบียนเรียน สอบผ่านทุกหมวดวิชาตามหลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน กำหนดและผ่านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอตะกั่วป่า ก็จะออกหลักฐานการจบการศึกษาให้ซึ่งมีศักดิ์และสิทธิ์ เช่นเดียวกับนักศึกษาที่จบการศึกษาในระบบโรงเรียนทุกประการ การเรียนการสอนสายสามัญนั้นใช้เจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีวุฒิทางการศึกษา หรือผู้ที่ผ่านการอบรมครูผู้สอนจากกรมการศึกษานอกโรงเรียนทำหน้าที่สอน แต่เนื่องจากขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่มีวุฒิทางการศึกษา ประกอบกับการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา หลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มสภาพประสบการณ์พื้นฐานบังคับ 4 หมวดวิชา ประกอบด้วย พื้นฐาน 1 พื้นฐาน 2 พื้นฐาน 3 และ พื้นฐาน 4 และกลุ่มสภาพประสบการณ์เสริมหรือวิชาเลือก ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ ส่งเสริมคุณภาพชีวิตภาษาต่างประเทศ 1 ภาษาต่างประเทศ 2 และอาชีพ (ทักษะ) ซึ่งนักศึกษาต้องเลือกเรียนไม่น้อยกว่า 3 หมวดวิชา จึงทำให้การเรียนระดับประถมศึกษาไม่สามารถนำมาสอนรวมกันได้ เพราะเนื้อหาวิชาเรียนแต่ละหมวดวิชาแตกต่างกัน ต้องแยกเป็นกลุ่มหมวดจึงต้องใช้ครูผู้สอนมากขึ้น แต่บุคลากรที่ทำหน้าที่มีจำนวนจำกัด เรือนจำได้แก้ปัญหานี้โดยแต่งตั้ง

ผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานด้านการศึกษาดำเนินการตามหนังสือกรมราชทัณฑ์ด่วนมากที่ มท 0904/1165 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2537 โดยให้เรือนจำและทัณฑสถานทุกแห่ง พิจารณาแต่งตั้งผู้ต้องขังที่ช่วยสอนหนังสือเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานด้านการศึกษามีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. เรือนจำหรือทัณฑสถานที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา ให้พิจารณาคัดเลือกผู้ต้องขังชั้นดีมากขึ้นไป ทำหน้าที่ช่วยสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี แต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานได้ไม่เกิน 3 คน

2. เรือนจำหรือทัณฑสถานที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา ให้พิจารณาคัดเลือกผู้ต้องขังชั้นดีมากขึ้นไปทำหน้าที่ช่วยสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี แต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานได้ไม่เกิน 5 คน

3. ผู้ต้องขังตั้งแต่ชั้นดีลงมา มีความรู้ความสามารถและมีความตั้งใจจะช่วยงานด้านการศึกษาก่อนอนุญาตให้ช่วยงานได้ โดยมีจำนวนตามความจำเป็นและแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน

เวลาเรียนที่กำหนดให้เรียน เรือนจำและทัณฑสถานกำหนดเวลาเรียนไว้หลากหลายเวลามากมีเรียนทุกวันเต็มวัน เรียนทุกวันครึ่งวันเช้าหรือบ่ายเว้นวันหยุด เรียนเฉพาะวันหยุดราชการฯ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมและความเหมาะสมของแต่ละแห่ง สำหรับเรือนจำจังหวัดตะกั่วป่าได้กำหนดให้ผู้ต้องขังเข้าเรียนในภาคเช้าครึ่งวัน ตั้งแต่เวลา 08.00 - 12.00 น. (เว้นวันหยุดราชการ) ส่วนในภาคบ่ายเวลา 13.00 - 15.30 น. ให้ทำงานตามปกติ

เรือนจำที่มีปัญหาเรื่องการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่มีวุฒิทางการศึกษาเป็นครูผู้สอน โดยเฉพาะเรือนจำขนาดเล็กที่มีเจ้าหน้าที่น้อย ต้องขอรับการสนับสนุนด้านวิทยากรจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนภายนอกเรือนจำ เช่น โรงเรียนและวิทยาลัยหรือผู้ประกอบการวิชาชีพเฉพาะในท้องถิ่นนั้น ๆ มาเป็นครูช่วยสอนในเรือนจำ โดยเฉพาะวิชาที่มีเนื้อหาค่อนข้างยาก อาทิ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่น วิชาภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ 2 คณิตศาสตร์ 2 แต่มักจะพบปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ (การวิจัยปัญหาการศึกษาของผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์ : 2542 : 12) ได้แก่

1) ไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร เพราะหน่วยงานภายนอกมีวิทยากรจำกัด มีงานทำหรือมีชั่วโมงสอนเต็มเวลา เรือนจำอยู่ห่างไกลวิทยากรต้องใช้เวลาในการเดินทางนาน ทำให้วิทยากรไม่สามารถสละเวลามาช่วยสอนได้

2) มีปัญหาเรื่องการรับ-ส่ง เรือนจำที่สร้างใหม่หลายแห่งอยู่ห่างไกลจากตัวจังหวัด ไม่สะดวกต่อการเดินทาง ไม่มีรถรับ-ส่งวิทยากรเพราะเรือนจำบางแห่งมีรถใช้งานได้น้อยมาก

3) ไม่ปลอดภัยในการควบคุม โดยเฉพาะเรือนจำขนาดใหญ่ที่มีผู้ต้องขังโทษสูง ย่อมไม่ปลอดภัยที่จะให้บุคคลภายนอกเข้าไปในเรือนจำ ถึงแม้จะเป็นเรือนจำขนาดเล็กก็ตาม ถ้าเป็นเรือนจำชายย่อมไม่เหมาะที่จะให้วิทยากรที่เป็นหญิงเข้าไปสอนหนังสือ จะต้องเสียกำลังเจ้าหน้าที่ในการควบคุมโดยใกล้ชิด วิทยากรเองก็ไม่มี ความมั่นใจในความปลอดภัย

4) งบประมาณค่าตอบแทนไม่เพียงพอ วิทยากรบางแห่งต้องจ่ายค่าตอบแทนในการสอน กรมราชทัณฑ์ได้รับงบประมาณด้านนี้น้อยมาก วิทยากรส่วนใหญ่จึงเป็นวิทยากรสมัครใจสอนด้วยความเสียสละ ซึ่งมีจำนวนไม่มากนักเพราะวิทยากรเองมีงานประจำที่ต้องปฏิบัติอยู่แล้ว

5) ไม่สามารถจัดเวลาเรียนให้สอดคล้องกับวิทยากรได้ เรือนจำจะมีเวลาให้ผู้ต้องขังเรียนหนังสือหรือทำงานในช่วงเวลา 08.00-15.30 น. ในวันราชการวิทยากรจะมีเวลาว่างหลังจากเวลาทำงานของผู้ต้องขังหรือวันหยุดราชการ ซึ่งเรือนจำจะต้องนำผู้ต้องขังขึ้นเรือนนอน หรือพักผ่อนในวันหยุดราชการ ไม่สามารถจัดชั้นเรียนให้ได้

อุปกรณ์การศึกษายังขาดแคลนอยู่จำนวนมาก (รายงานผลการประเมินการศึกษาของผู้ต้องขังสายสามัญและวิชาชีพ กรมราชทัณฑ์ : 2540) โดยเฉพาะงบประมาณในปี 2540 เรือนจำและทัณฑสถาน 116 แห่ง ได้รับงบประมาณในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังแห่งละ 100,000 บาท รวมทั้งสิ้น 2,676,000 บาท หากจะพิจารณาแล้วจะเห็นว่าเรือนจำและทัณฑสถานได้รับสูงสุด 140,000 บาท ทำให้มีอุปกรณ์การเรียนวิชาสามัญและวิชาชีพไม่เพียงพอ ไม่นับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นและภาคเอกชนอื่น ได้แก่ กรมการศึกษานอกโรงเรียน สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ซึ่งให้ความร่วมมือในปีงบประมาณ 2539 เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 20.65 ล้านบาท ฉะนั้นควรจัดทำเป็นโครงการขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานงบประมาณโดยตรง และเน้นที่คุณภาพของผู้เรียนให้สามารถเรียนตามหลักสูตรตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานรวมทั้งประกอบอาชีพได้จริงเมื่อพ้นโทษแล้ว นอกจากนี้บรรยากาศในการเรียน ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้มีเสียงรบกวนจากโรงงาน มีฝุ่นละอองอากาศร้อนอบอ้าวและจากการสำรวจเรือนจำ จำนวน 121 เรือนจำมีโรงเรียนเป็นเอกเทศจำนวน 88 แห่งอาศัยใต้ถุนเรือนนอนจำนวน 28 แห่ง อาศัยโรงเลี้ยงจำนวน 5 แห่ง เรือนจำที่มีโรงเรียนตามรูปแบบของกรมราชทัณฑ์สร้างด้วยเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และเงินบริจาคอย่างไรก็ดี ตามแบบแปลนของเรือนจำและทัณฑสถาน ที่สร้างใหม่ตามหลักทัณฑวิทยาได้กำหนดโรงเรียนไว้ในแบบแปลนเรือนจำและทัณฑสถาน ที่สร้างใหม่ จึงมีโรงเรียนเป็นเอกเทศตามแบบแปลนของกรมราชทัณฑ์ เป็นอาคารเรียน 2 ชั้น ขนาด 8.50 24.00 เมตร เนื้อที่ประมาณ 408 ตารางเมตร

ผู้ต้องขังที่สมัครเข้าเรียนในระดับต่าง ๆ นั้นมีทั้งผู้ต้องขังที่กำหนดโทษแตกต่างกัน ดังนั้นเมื่อผู้ต้องขังเรียนไปได้ระยะหนึ่ง บางคนก็พ้นโทษไปก่อนหรือถูกย้ายไปคุมขังเรือนจำอื่น เพื่อวัตถุประสงค์ใดก็ตามจึงทำให้การเรียนต้องหยุดชะงักไม่ต่อเนื่องจนทำให้ ผู้ต้องขังบางคนเลิกเรียนไปเลยก็มีถึงแม้ว่ากรมราชทัณฑ์ได้มีหนังสือสั่งการ ให้ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจของเรือนจำและทัณฑสถานที่จะย้ายผู้ต้องขังไปคุมขังเรือนจำและทัณฑสถานอื่น ได้เตรียมหลักฐานการเรียนของผู้ต้องขังที่ถูกย้ายไปให้กับเรือนจำและทัณฑสถานแห่งใหม่ ได้ดำเนินการให้ต่อเนื่องก็ตามแต่ในแนวทางปฏิบัติแล้ว ยังไม่ค่อยมีเรือนจำและทัณฑสถานดำเนินการในเรื่องนี้อย่างจริงจังนักสำหรับผู้ต้องขังที่กำลังศึกษาสายสามัญอยู่แต่ยังไม่จบหลักสูตร เรือนจำและทัณฑสถานควรประสานงานกับศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนในท้องที่ที่ผู้ต้องขังไปอาศัยอยู่ให้ยกเว้นเงินบำรุงการศึกษาให้กับผู้ต้องขังที่พ้นโทษ จะเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ต้องขังเรียนจบหลักสูตรได้ ดังเช่นกรณีกรมการศึกษานอกโรงเรียนให้การยกเว้นเงินบำรุงการศึกษาสำหรับผู้ต้องขังที่เป็นนักศึกษาที่ได้รับพระราชทานอภัยโทษปล่อยตัวเป็นกรณีพิเศษในวโรกาสเฉลิมฉลองครบ 6 รอบ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เมื่อ 5 ธันวาคม 2542 (กรมราชทัณฑ์ที่ มท 00904/1280 ลงวันที่ 7 กันยายน 2542)

คุณสมบัติของผู้เข้ารับบริการการศึกษายสามัญของเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

1. ต้องเป็นผู้ต้องขังของเรือนจำจังหวัดตะกั่วป่า
2. มีสัญชาติไทย
3. ผู้ต้องขังที่ศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะต้องสอบได้วุฒิอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้
 - 3.1 ประถมศึกษาปีที่ 7 (ป.7)
 - 3.2 ประถมศึกษาปีที่ 6 (ป.6)
 - 3.3 ศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับ 3
 - 3.4 หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา
 - 3.5 นาฏศิลป์ ขั้นต้น ปีที่ 3
 - 3.6 นักรรรมเอก
 - 3.7 วุฒิอื่นที่กระทรวงศึกษา ธิการเทียบให้เท่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษา

หลักฐานการสมัครเรียน

1. รูปถ่าย(ขาวดำ) ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 5 รูป ไม่สวมหมวก ไม่สวมแว่นตา
ดำและถ่ายมาแล้วไม่เกิน 6 เดือน
2. สำเนาทะเบียนบ้าน
3. หนังสือสำคัญแสดงคุณวุฒิ
4. เอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น ใบเปลี่ยนชื่อ-สกุล ใบทะเบียนสมรส เป็นต้น สำหรับรูป
ถ่ายนั้นผู้ต้องขังส่วนมากจะไม่มีรูปถ่ายดังกล่าว เรือนจำจึงได้ดำเนินการถ่ายรูปให้โดยไม่เสียค่า
ใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น ส่วนสำเนาทะเบียนบ้านผู้ต้องขังส่วนมากจะไม่มี หากเป็นผู้ต้องขังที่ญาติมา
เยี่ยมบ่อยก็จะส่งญาติให้ถ่ายสำเนาทะเบียนบ้านมาให้แต่ที่เป็นปัญหามาก ได้แก่ หนังสือสำคัญ
แสดงคุณวุฒิผู้ต้องขังส่วนมากจะไม่มี บางคนจบมานานสูญหายไปแล้วบางคนญาติไม่มาเยี่ยม
อยู่ห่างไกลบ้านก็ไม่สามารถนำมาแสดงได้ เรือนจำจึงได้แก้ปัญหานี้ โดยการผ่อนผันให้ติดต่อ
ทางบ้านหากไม่ได้จริง ๆ ก็จะทำหนังสือติดต่อไปยังสถานศึกษาเดิมที่ผู้ต้องขังจบหลักสูตรเพื่อขอ
สำเนาหลักฐานการจบการศึกษาหรือขอคำรับรองการจบการศึกษาปรากฏว่าสถานศึกษาต่าง ๆ
ให้ความร่วมมือดีมาก และนักศึกษาจะต้องมายื่นก่อนขออนุมัติจบการศึกษา

กรมราชทัณฑ์ (การวิจัยปัญหาทางการศึกษาของผู้ต้องขัง : 2542 : 9) ได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารเรือนจำและทัณฑสถาน ข้อมูลที่ได้รับสำหรับผู้ต้องขังที่สนใจการเรียนจะเป็นเรือนจำที่ผู้บริหารสนใจเรื่องการศึกษาจะมีการประชาสัมพันธ์ ให้ผู้ต้องขังเห็นคุณประโยชน์ของการศึกษามีการแนะแนว จัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ มีโรงเรียนเป็นสัดส่วนโดยเฉพาะ สื่อการเรียนการสอน วิทยากรนำสนใจ มีการทำผลการเรียนมาให้คุณประโยชน์แก่ผู้ต้องขัง เช่น พิจารณาเรื่องการเลื่อนชั้น ให้ทุนการศึกษา

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาสายสามัญให้กับผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่าในปัจจุบันมี 3 ระดับ ได้แก่ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานประจำฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจซึ่งผ่านการอบรมครูผู้สอนและครูประจำกลุ่มจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพังงาเป็นผู้รับผิดชอบ แต่เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีน้อยและต้องปฏิบัติหน้าที่เวรยามด้วยจึงขาดแคลนกำลัง จึงได้แก้ปัญหาโดยคัดเลือกผู้ต้องขังที่มีความรู้ประพัตติดี เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ด้านการศึกษาและเชิญวิทยากรจากภายนอกเข้ามาช่วยสอนในบางวิชาที่มีเนื้อหาค่อนข้างยาก นอกจากนี้ยังมีปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสายสามัญ ได้แก่ ได้รับงบประมาณจากกรมราชทัณฑ์น้อย ขาดแคลนอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน โต๊ะ เก้าอี้ เอกสารที่ใช้สมัครเรียน ผู้ต้องขังเรียนไม่จบหลักสูตรแต่ต้องย้าย

เรือนจำหรือพันธโทษไปก่อน และการให้บริการแนะแนว ปรีกษาประชาสัมพันธ์ยังไม่ดีพอจึงจำเป็นต้องปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวให้ดียิ่งขึ้นจะทำให้การจัดการศึกษาสายสามัญมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ

ในด้านการฝึกอาชีพเรือนจำและทัณฑสถาน จัดการฝึกอาชีพให้กับผู้ต้องขังหลายสาขาตามที่เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งกรมราชทัณฑ์เห็นว่าหากจัดการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการจะทำให้ผู้ต้องขังฝึกอาชีพดังกล่าว ได้ทั้งภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติและได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพจากกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษแล้ว จึงได้กำหนดเป็นนโยบายให้เรือนจำและทัณฑสถานดำเนินการดังนี้

ปี พ.ศ. 2501 ส่งการให้เรือนจำประสานงานกับแผนกศึกษาธิการ เพื่อมาให้คำแนะนำในหลักสูตรวิชาชีพ ช่างตัดผม เป็นครั้งแรกตามโอกาสแก่ผู้ต้องขังที่เรือนจำ ได้ฝึกอาชีพตัดผมให้ และเมื่อผู้ต้องขังมีความรู้ตามหลักสูตร 6 เดือน ให้ร่วมกันกับแผนกศึกษาธิการสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับประกาศนียบัตรรับรองผลเช่นเดียวกับวิชาสามัญ ตามหนังสือที่ 50/2501 ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2501 เรื่องการฝึกวิชาชีพช่างตัดผมของผู้ต้องขัง ปี พ.ศ. 2509 เปิดสอนวิชาชีพช่างไม้และช่างปูนซีเมนต์ลักษณะเช่นเดียวกับที่เปิดวิชาชีพช่างตัดผม คือมีการฝึกให้ผู้ต้องขังทำงานช่างไม้ เช่นการผลิตเครื่องเรือน ทำตุ่มน้ำ กระถาง ถังส้วม หลักเขตที่ดิน อิฐซีเมนต์เสาตอม่อ กระเบื้องปูพื้น กระเบื้องทางเดินเท้า และให้จำหน่ายในราคาพอสมควร โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ผู้ต้องขังนำไปประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเมื่อพ้นโทษ และเป็นการเพิ่มพูนรายได้ของเรือนจำตลอดจนผู้ต้องขังได้รับประกาศนียบัตรรับรองฝีมือช่างในสาขาดังกล่าว

ปี พ.ศ. 2511 เปิดสอนวิชาเกษตรกรรมแก่ผู้ต้องขังในลักษณะเดียวกับช่างตัดผม ช่างไม้ และช่างปูนซีเมนต์ ตามหนังสือกรมราชทัณฑ์ ส่วนมาก ที่ มท 0904/ว.94 ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2511 เรื่องการเปิดสอนวิชาการเกษตรกรรมแก่ผู้ต้องขัง ในปัจจุบันนี้เรือนจำและทัณฑสถานได้เปิดสอนวิชาชีพหลากหลายสาขา เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ต้องขังและตลาดแรงงานโดยกรมราชทัณฑ์ ได้ทำข้อตกลงความร่วมมือกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2538 และทำข้อตกลงกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2538 โดยข้อตกลงกับทั้งสองหน่วยงาน ดังกล่าวเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนและการฝึกอบรมวิชาชีพให้กับผู้ต้องขังทั้งกรมการศึกษานอกโรงเรียนและกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ให้ความร่วมมือจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ในการฝึกตลอดจนวิทยากรผู้สอนให้กับกรมราชทัณฑ์ พร้อมทั้งกำหนดแผนในการเรียนวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อให้กรมราชทัณฑ์จัดผู้ต้องขังที่สนใจในงานอาชีพต่าง ๆ เข้าเรียนตาม

ความต้องการ จากข้อตกลงดังกล่าวทำให้กรมราชทัณฑ์ สามารถให้การศึกษาด้านวิชาชีพแก่ผู้ต้องขังได้เพิ่มขึ้น การเรียนด้านวิชาชีพในเรือนจำและทัณฑสถาน ขยายสาขาไปอีกมากและการเรียนการสอนไม่แตกต่างจากที่บุคคลภายนอกได้เรียนกัน

ภายหลังจากเรียนจบหลักสูตรแล้ว หากผู้ต้องขังคนใดยังคงรับโทษอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถานช่วงเวลานี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังได้ฝึกฝนหาความชำนาญในวิชาชีพที่เรียนและส่งเข้าทดสอบมาตรฐานฝีมือกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงานซึ่งผลการทดสอบดังกล่าวจะแสดงให้เห็นถึงคุณภาพฝีมือของผู้ต้องขังและใบรับรองว่าสามารถผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือจะเป็นที่ยอมรับทั่วไปของฝ่ายผู้ผลิตคือโรงงานต่าง ๆ และเป็นสิ่งที่ยืนยันว่าผู้ต้องขังมีความสามารถในวิชาชีพนั้นเพียงพอที่จะประกอบเป็นอาชีพได้จริง

ดังที่ รุ่งโรจน์ โพธิ์ทอง (2541 : 97) สำนวจความคิดเห็นของผู้ต้องขังที่เข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้ต้องขังที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนตอบว่าได้รับความรู้และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ โดยผู้ต้องขังหญิงทั้งหมดได้เข้ารับการฝึกอบรมสาขาวิชาตัดเย็บเสื้อผ้าสตรีและผู้ต้องขังชาย ได้เลือกเรียนวิชาชีพเรียงตามลำดับ คือ สาขาวิชาช่างไม้ เครื่องเรือน ช่างตัดผมชาย ช่างไฟฟ้า ช่างสีอาคาร ดนตรีสากล ช่างปูน ช่างปูกระเบื้อง ช่างเชื่อมโลหะ ช่างก่อสร้าง และช่างก่ออิฐ

จากรายงานผลการประเมินการศึกษาของผู้ต้องขังสายสามัญและวิชาชีพ (กรมราชทัณฑ์ : 2540 : 18) โดยใช้แบบสอบถามจากประชากรกลุ่มตัวอย่างในเรือนจำและทัณฑสถาน 35 แห่ง จำนวน 1,050 คน ซึ่งเป็นผู้ต้องขังที่อยู่ในระหว่างการเรียนวิชาชีพ หรือเป็นผู้ที่เรียนจบหลักสูตรวิชาชีพในสาขาใดสาขาหนึ่งแล้วปรากฏว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.88) สมัครเรียนวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ที่เรือนจำและทัณฑสถานเปิดสอน แต่ยังมีผู้ต้องขังอีกร้อยละ 9.12 เจ้าหน้าที่ได้คัดเลือกเข้าศึกษาในกรณีที่มีผู้สมัครเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอ และเรือนจำได้จัดให้ ผู้ต้องขังศึกษาวิชาชีพในปัจจุบัน จำนวน 5 อันดับ คือ ช่างไม้ ร้อยละ 24.04 ช่างไฟฟ้า ร้อยละ 13.67 ช่างตัดผม ร้อยละ 11.19 ช่างยนต์ ร้อยละ 10.46 และช่างเชื่อมไฟฟ้า ร้อยละ 8.18 สำหรับวิชาชีพที่ผู้ต้องขังต้องการเรียนมากที่สุด เพื่อประกอบอาชีพ 5 อันดับ ได้แก่ ช่างไม้ ร้อยละ 13.16 ช่างยนต์ ร้อยละ 10.46 ช่างไฟฟ้า ร้อยละ 8.08 ช่างเชื่อม ร้อยละ 6.52 และช่างตัดผม ร้อยละ 5.49

ส่วนผู้ต้องขังหญิงทั้งหมด 5,456 คน ได้เรียนวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ 9 หลักสูตร จำนวน 2,439 คน หรือร้อยละ 44.70 ของผู้ต้องขังหญิงทั้งหมด ในจำนวนนี้ได้เรียนหลักสูตร

ตัดเย็บเสื้อผ้ามากที่สุด ร้อยละ 33.70 ของผู้เรียน รองลงมาหลักสูตรงานประดิษฐ์ ร้อยละ 15.21 และหลักสูตรพิมพ์ดีดน้อยที่สุด จำนวน 10 คน หรือร้อยละ 0.18

จากรายงานผลการประเมินการศึกษาของผู้ต้องขังสายสามัญและสายอาชีวดังกล่าว มีข้อเสนอแนะว่าด้านการเรียนสายวิชาชีพ ควรเน้นจัดให้กับผู้ที่ผ่านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาแล้ว เพราะสายวิชาชีพจะต้องมีภาคทฤษฎีด้วย จึงต้องมีพื้นฐานด้านการศึกษาพอสมควร จึงสามารถอ่านและเข้าใจในแบบแปลนได้ เช่น ช่างไฟฟ้าอาคาร ต้องสามารถเขียนวงจรไฟฟ้าได้ ช่างเครื่องเรือนจะต้องอ่านแบบเครื่องเรือนและสามารถเข้าใจแบบได้ รวมทั้งขยายสาขาวิชาชีพให้กว้างขวางขึ้น เพื่อให้ตรงกับความต้องการเรียนของผู้ต้องขังและความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเน้นให้ผู้ต้องขังมีความสามารถในวิชาชีพเพียงพอที่จะประกอบเป็นอาชีพได้จริง

รุ่งโรจน์ โพธิ์ทอง (2541 : 98) ได้กล่าวเกี่ยวกับปัญหาจากการเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ เมื่อจำแนกตามเพศของผู้ต้องขัง ปรากฏว่า ผู้ต้องขังเพศชาย ส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 50.00 มีปัญหาเกี่ยวกับมีเวลาในการฝึกอบรมน้อย เครื่องมือและอุปกรณ์การฝึกอบรมไม่เพียงพอ มีร้อยละ 16.67 ตามลำดับ ส่วนเพศหญิงส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 20.83 มีปัญหาอันเนื่องมาจากเครื่องมือและอุปกรณ์ฝึกอบรมไม่เพียงพอ รองลงมาคือ สถานที่ฝึกอบรมคับแคบ หรือร้อยละ 4.17

สรุปได้ว่า การจัดฝึกทักษะด้านอาชีพให้กับผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ได้เปิดสอนหลักสูตรระยะสั้น และหลักสูตรกลุ่มสนใจหลายสาขา โดยได้รับการสนับสนุนด้านวิทยากร และงบประมาณจากหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคใต้ตอนบนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอตะกั่วป่า วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพังงา นอกจากนี้ยังมีการฝึกวิชาประเภทหาผลประโยชน์ โดยรับจ้างแรงงานจากภายนอก และผลิตสินค้าราชทัณฑ์ออกจำหน่าย ได้แก่ เย็บอวน จักสาน ช่างไม้ ผู้ต้องขังสามารถเลือกที่จะเข้าฝึกด้วยความสมัครใจ ผลกำไรที่ได้จากการฝึกวิชาชีพ เมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้วก็จะแบ่งกำไรปันผลให้ผู้ต้องขัง และเรือนจำมีโครงการที่จะขยายสาขาวิชาให้หลากหลายยิ่งขึ้นตามความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อให้ผู้ต้องขังได้มีวิชาความรู้ติดตัวไปนำไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้หลังจากพ้นโทษ

การฝึกอบรมด้านศีลธรรมจริยธรรม

เพื่อให้สอดคล้องกับข้อบังคับกรมราชทัณฑ์ ฉบับที่ 8 เรื่อง การศึกษาและอบรมผู้ต้องขัง ในด้านจริยศึกษาที่กำหนดไว้ว่า

" ข้อ 4 ผู้ต้องขังทุกคนจัดให้ได้รับการอบรมศีลธรรม จรรยาและหน้าที่พลเมืองดีและต้องจัดให้ฟังพระธรรมเทศนาตามลัทธิศาสนาที่ตนนับถือตามที่เรือนจำจัดให้" และ "ข้อ 5" เรือนจำต้องพยายามให้หรือให้ความสะดวกผู้ต้องขัง ได้ประกอบพิธีกรรมในวันพระและพิธีสำคัญในทางลัทธิศาสนาที่ผู้ต้องขังนับถือตามที่เห็นสมควร" (ราชทัณฑ์, กรม. 2537 : 2)

เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จึงได้จัดให้มีกิจกรรมสนองข้อบังคับดังกล่าว ซึ่งเป็นกิจกรรมพัฒนาจิตใจของผู้ต้องขัง โดยมุ่งอบรมเพื่อปรับสภาพจิตใจขัดเกลาจิตใจของผู้ต้องขัง ให้รู้สำนึกผิดชอบชั่วดี ระลึกถึงบาปบุญคุณโทษ เพื่อช่วยให้ผู้ต้องขังได้ประพฤติตนเป็นพลเมืองดี เรือนจำอำเภอตะกั่วป่าได้ดำเนินการจัดทำกรฝึก อบรมทางด้านศีลธรรมจรรยา โดยใช้หลักกรรมทางศาสนาเพื่อเน้นให้เห็นถึงการละความชั่วทั้งทางกาย วาจา และใจ โดยมุ่งหวังเพื่อปองแต่งแก้ไขจิตใจของผู้ต้องขังเพื่อให้มีหลักที่ดี ในการดำเนินชีวิตภายหลังพ้นโทษไปแล้ว

กิจกรรมการอบรมด้านศีลธรรมจรรยาให้ผู้ต้องขัง มีดังนี้

1. การอบรม

1.1 อบรมผู้ต้องขังเข้าใหม่หรือแรกรับ ผู้ต้องขังเข้าใหม่โดยเฉพาะผู้ที่ไม่เคยต้องโทษมาก่อนสภาพจิตใจยังไม่ปกติ มีความวิตก กังวล ฟุ้งซ่าน ว้าวุ่น เป็นธรรมดา ผู้ต้องขังเหล่านี้ไม่เคยพบสภาพ ไม่รู้วิธีปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในเรือนจำ ไม่รู้จักระเบียบวินัยของเรือนจำ จึงปรากฏเนื่อง ๆ ว่าผู้ต้องขังประเภทนี้กระทำความผิดวินัยของเรือนจำ โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ อยู่เสมอ ซึ่งเรือนจำจะจัดให้มีการอบรมหรือปฐมนิเทศผู้ต้องขังเข้าใหม่หรือแรกรับเป็นเวลา 1 เดือน อบรมทั่ว ๆ ไป หมายถึง การอบรมผู้ต้องขังรวมทุกประเภท โดยผู้บัญชาการเรือนจำหรือเจ้าพนักงานเรือนจำระดับสูง และอนุศาสนาจารย์เรือนจำ สับเปลี่ยนหมุนเวียนกันอบรมเป็นประจำ ตลอดจนเชื้อเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเข้าอบรมเป็นครั้งคราวด้วย อาทิ วิทยากร พุทธสมาคม อนุศาสนาจารย์ทหาร พระธรรมทูต พระธรรมจาริก ครู อาจารย์ นักกฎหมาย แพทย์และพยาบาล เป็นต้น

1.2 อบรมเฉพาะฐานโทษหรือจำแนกตามประเภทของคดี คือการจัดอบรมผู้ต้องขังเป็นกลุ่มตามประเภทของคดี เช่น กลุ่มประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย กลุ่มประทุษร้ายต่อทรัพย์และกลุ่มเสพยาเสพติด แล้วเชิญวิทยากรที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ มาให้ความรู้ เป็นต้น

1.3 อบรมผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ การอบรมประเภทนี้เพื่อที่จะเป็นการอบรมผู้ที่จะออกไปอยู่ร่วมกับสังคมภายนอก ผู้อบรมจึงควรนำเอาเรื่องราวการออกไปอยู่ร่วมกับสังคมภายนอกมาทำความเข้าใจกัน จึงควรอบรมด้วยหลักคุณธรรม 4 ประการ ขวาวาสธรรม หน้าที่

พลเมืองดี การประกอบอาชีพ ความสามัคคี ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การเคารพ ต่อกฎหมาย ความซื่อสัตย์สุจริต เบญจศีล เบญจธรรม เป็นต้น เรือนจำอำเภอตะกั่วป่าจะจัด อบรมให้ผู้ต้องขังที่กำหนดปล่อยอีก 10 วันข้างหน้า

1.4 จัดอบรมทางศาสนา อนุศาสนาจารย์ของเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จะเป็นผู้ ดำเนินการจัดเอง หรืออาราธนาพระภิกษุสงฆ์ หรือจัดหาวิทยากรมาช่วยในการอบรมเป็นประจำ และในวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันอาสาฬหบูชา วันวิสาขบูชา และวันมาฆบูชา เป็นต้น

1.5 อบรมผู้ต้องขังวัยหนุ่มแยกจากผู้ต้องขังผู้ใหญ่ ในกรณีที่ผู้ต้องขังวัยหนุ่มถูก คุ่มขังรวมกับผู้ต้องขังผู้ใหญ่ มีการคัดเลือกผู้ต้องขังวัยหนุ่มให้รับการอบรมโดยเฉพาะ ส่วนวิธีการ อบรมก็ใช้วิธีเดียวกับการอบรมผู้ต้องขังผู้ใหญ่ มีการอบรมรายตัวในกรณีหัวดี้อ ทำผิดระเบียบ วินัยของเรือนจำหรืออบรมหมู่ตามฐานโทษ

1.6 การอุปสมบทผู้พ้นโทษ เป็นวิธีการพัฒนาจิตใจอีกประการหนึ่ง กรมราชทัณฑ์ ได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้พ้นโทษที่สมควรอุปสมบทได้รับการอุปสมบทตามกำลังศรัทธา โดยทั่วไป แล้วมักจะมีการอุปสมบทเนื่องในโอกาสสำคัญต่าง ๆ ของพระมหากษัตริย์

2. การเรียนการสอนธรรมศึกษา

กรมราชทัณฑ์ได้กำชับให้เรือนจำและทัณฑสถานทุกแห่ง เร่งรัดปรับปรุงการเรียน การสอนธรรมศึกษา แก่ผู้ต้องขังเพื่อพัฒนาจิตใจให้มีคุณธรรมให้เป็นคนดี เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ได้ดำเนินการเปิดสอนธรรมศึกษา ตรี - โท - เอก ตามหลักสูตรของคณะสงฆ์ และส่งเข้าสอบธรรม สนามหลวงประจำปี กำหนดเปิดเรียนตั้งแต่วันวิสาขบูชา (ประมาณ เดือนพฤษภาคม) สอบไล่ ประมาณเดือนพฤศจิกายน และกรมราชทัณฑ์กำหนดให้ผู้ต้องขังเข้าเรียนอย่างน้อย ร้อยละ 5 ของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานทั้งหมดของแต่ละแห่ง

3. การฝึกอบรมจิตภาวนา

การฝึกอบรมจิตภาวนาเป็นกระบวนการพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง โดยนำการวิปัสสนา ตามแนวทางของศาสนาพุทธ แบ่งเป็น 2 วิธี

3.1 อบรมทั่วไปได้ภายหลังเคารพธงชาติประมาณ 5 นาที ก่อนหรือหลังพระสงฆ์ แสดงธรรมประมาณ 5 นาที ก่อนนอนประมาณ 5 นาที เป็นต้น

3.2 อบรมตามหลักสูตร โดยแบ่งผู้ต้องขังเข้าฝึกอบรมเป็นกลุ่ม ๆ ละ ประมาณ 20 - 30 คน เช่น กลุ่มประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย กลุ่มประทุษร้ายต่อทรัพย์ กลุ่มทำผิดวินัยเป็น อาจिन กลุ่มต้องโทษซ้ำโดยจัดอบรมรุ่นละ 1 เดือน อาจขอความอนุเคราะห์จากเจ้าคณะจังหวัด ให้ช่วยจัดพระวิปัสสนาจารย์เข้าช่วยฝึกให้

4. พระสงฆ์แสดงธรรม

ในวันเสาร์ - อาทิตย์ เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า พักการทำงานหรือการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง ได้อาราธนาพระสงฆ์เข้าแสดงธรรมอบรมผู้ต้องขัง ในวันเสาร์หรืออาทิตย์ครั้งละประมาณ 1 ชั่วโมง เพื่อให้ผู้ต้องขังมีโอกาสได้รับฟังธรรมะจากพระสงฆ์

5. การอบรมโดยวิทยากรภายนอก

เป็นการให้ความรู้เสริมสร้างแนวทาง เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตในขณะที่อยู่ในเรือนจำและสามารถนำไปใช้เมื่อภายหลังพ้นโทษ โดยเรือนจำได้เชิญวิทยากรภายนอกมีความหลากหลายในสาขาวิชาการ อาทิ เช่น ทางด้านกฎหมาย ศาสนา สุขภาพอนามัย คุณธรรม จริยธรรม สิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทย ตลอดจนการให้แนวทางที่เป็นประโยชน์ในการนำไปประกอบอาชีพและดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ครอบครัว และชุมชนได้เป็นปกติสุข

6. อบรมผู้ต้องขังในวันสำคัญของชาติ

เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ เนื่องในวันสำคัญของชาติขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังได้มีส่วนร่วมระลึกและเพิ่มพูนความรู้ ด้านประเพณี วัฒนธรรม และสืบสานประเพณี วัฒนธรรมที่ดั่งามต่อไป ได้แก่ วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ วันรัฐธรรมนูญ

7. วันสำคัญทางศาสนา

ได้จัดให้ผู้ต้องขังได้ประกอบพิธีต่าง ๆ เนื่องในวันสำคัญทางศาสนา ได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา และออกพรรษา โดยให้ผู้ต้องขังเวียนเทียนรอบพระพุทธรูปในเรือนจำ

8. การอบรมผู้ต้องขังในวันสำคัญของพระมหากษัตริย์

ได้แก่ วันจักรี วันฉัตรมงคล วันพืชมงคล วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ วันปิยมหาราช วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สรุปได้ว่า การฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม ผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ได้ปฏิบัติหลายรูปแบบ ตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ต้องขังยอมรับในหลักการของศาสนา ที่จะประพฤติดี มีจิตใจอ่อนโยนลง ยอมรับในตัวของผู้อื่น ตลอดจนยอมรับกรรมที่ประพฤติผิด เข้าใจในระเบียบวินัยของสังคม การอยู่ร่วมกับผู้อื่น หน้าที่พลเมืองดี การประกอบอาชีพที่สุจริต นอกจากนี้ยังมีการจัดการเรียนสายธรรม ศึกษาระดับ ตริ โท เอก ซึ่งเป็นหลักสูตรของคณะสงฆ์ให้ผู้ต้องขังที่สนใจได้ศึกษา เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับวิชาความรู้แล้วยังมีโอกาสในการใกล้ชิดพระสงฆ์มากขึ้น เป็นการกล่อมเกลาคิดใจได้อีกทางหนึ่ง

กิจกรรมเสริมการศึกษาอื่น ๆ

เรือนจำอำเภอตะกั่วป่าได้จัดกิจกรรมเสริมการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังอีกหลายรูปแบบ หรือที่เรียกว่า "การศึกษาตามอัธยาศัย" โดยมุ่งหวังว่าอาจช่วยให้ผู้ต้องขังสนใจกิจกรรม มีทัศนคติที่ดีต่อเรือนจำ ส่งเสริมให้ผู้ต้องขังมีระเบียบวินัย บำรุงจิตใจและส่งเสริมสมรรถนะความสมบูรณ์ของร่างกายให้แข็งแรง

กิจกรรมเสริมการศึกษาเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ได้บริการแก่ผู้ต้องขัง คือ

1. ห้องสมุด บริการให้กับผู้ต้องขังทั่ว ๆ ไป ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และเป็นสถานที่ศึกษาค้นคว้า หาความรู้ของผู้ต้องขังที่เรียนในหลักสูตรต่าง ๆ โดยได้ดัดแปลงห้องสมุดมาจากที่ทำการฝ่ายอบรมและฝึกวิชาชีพ แต่มีปัญหาในการใช้บริการบ้าง อาทิ มีสภาพทรุดโทรมใช้งานมานาน หนังสือมีน้อย ไม่ค่อยหมุนเวียน และการจัดหมวดหมู่หนังสือไม่ดีพอ ซึ่งเรือนจำฯ กำลังของงบประมาณจากกรมฯ เพื่อปรับปรุงและซ่อมแซม

2. การกีฬา เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ได้จัดเตรียมพื้นที่ไว้ส่วนหนึ่ง ภายในเรือนจำเพื่อใช้เป็นสถานที่ออกกำลังกายผู้ต้องขัง และได้จัดเตรียมอุปกรณ์กีฬาไว้ให้ผู้ต้องขังได้ออกกำลังกายเพื่อความสนุกสนานพอสมควร ได้แก่ ตะกร้อ ฟุตบอล เปตอง บิงปอง มวยสากล เป็นต้น แต่อุปกรณ์ต่าง ๆ ยังมีน้อย ไม่เพียงพอกับผู้ต้องขัง

3. กิจกรรมบันเทิง เรือนจำจังหวัดตะกั่วป่า ได้จัดกิจกรรมบันเทิงแก่ผู้ต้องขังดังนี้

3.1 เปิดบริการวิดีโอและโทรทัศน์ เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ได้จัดกิจกรรมบันเทิงแก่ผู้ต้องขัง โดยติดตั้งโทรทัศน์ไว้ที่เรือนนอนทุกห้อง ใต้ถุนเรือนนอน และห้องเรียนโดยบนเรือนนอนในห้องนอนนั้นเปิดซีดี วีดีโอ ภาพยนตร์ ที่ได้ผ่านการเซ็นเซอร์แล้วจากคณะกรรมการที่พิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสม คั่นละ 1 เรื่อง โดยเปิดบริการตั้งแต่วันที่ 19.00 - 20.00 น. สำหรับใต้ถุนเรือนนอนจะเปิดบริการเฉพาะวันเสาร์ - อาทิตย์ ตั้งแต่วันที่ 08.00 - 15.00 น. ส่วนห้องเรียนนั้นใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนการศึกษาทางไกล ไทยคมด้วยโดยเปิดเฉพาะวันราชการ เวลา 08.00 - 16.00 น. และใช้เป็นสื่อสอนเสริมพบกลุ่มของการเรียนแบบทางไกลของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายด้วย

3.2 เสี่ยงตามสาย เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า มีโครงการที่จะติดตั้งเสี่ยงตามสายให้ผู้ต้องขังได้รับฟังรายการบันเทิงต่าง ๆ เช่น ด้านความรู้บันเทิง ให้แก่ผู้ต้องขังด้วย

3.3 ดนตรี จัดให้มีการละเล่นดนตรี ประกวดร้องเพลงในโอกาสต่าง ๆ เพื่อความสนุกสนาน ครื้นเครง และลดความเครียด ให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น วันปีใหม่ สงกรานต์ กิจกรรม

รณรงค์ต่อต้านยาเสพติด และเรือนจำฯ มีโครงการที่จะจัดสร้างวงดนตรีสากลให้ผู้ต้องขังได้เล่นในเวลาพักผ่อนจากการทำงาน

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมเสริมการศึกษาอื่น ๆ ให้กับผู้ต้องขังเรือนจำภาคตะวันออก เป็นการจัดการศึกษาแบบไม่เป็นทางการ เพื่อให้ผู้ต้องขังมีทัศนคติที่ดีต่อเรือนจำ พัฒนาและบำรุงจิตใจ ความสมบูรณ์ทางพละนามัย รักษาระเบียบวินัย ตลอดจนเป็นการลดความเครียดของผู้ต้องขัง ขณะต้องโทษ ในเรือนจำอีกด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขัง

ทวิรัตน์ นาคเนียม (2530) ได้ทำการศึกษาผลของการฝึกสมาธิที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ต้องขัง เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระหว่างกลุ่มผู้ต้องขังที่ได้รับการฝึกกับกลุ่มที่ไม่ได้ฝึกสมาธิ ซึ่งศึกษาจากผู้ต้องขังชายของเรือนจำกลางบางขวางจังหวัดนนทบุรี และนับถือศาสนาพุทธ จำนวน 39 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. ก่อนการทดลองฝึกสมาธิ ผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษ 25 - 50 ปี ผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษ 50 ปี ขึ้นไป ถึงตลอดชีวิต และผู้ต้องขังกำหนดโทษตลอดชีวิตทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างกัน
2. ผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษ 25 - 50 ปี กลุ่มทดลองหลังการฝึกสมาธิถ้ามีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม
3. ผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษ 50 ปี ขึ้นไปถึงตลอดชีวิตกลุ่มทดลองหลังการฝึกสมาธิ แล้วมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม
4. ผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษประหารชีวิต กลุ่มทดลองหลังการฝึกสมาธิแล้วมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม
5. ผู้ต้องขังกำหนดโทษ 25 - 50 ปี ผู้ต้องขังกำหนดโทษ 50 ปีขึ้นไป ถึงตลอดชีวิต และผู้ต้องขังกำหนดโทษประหารชีวิต กลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างกัน

ในปี พ.ศ. 2533 พยาศศักดิ์ ธาณิรัตน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพปัญหาการนำหลักจิตภาวนา ในพุทธศาสนาไปใช้อบรม เพื่อพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขังของเรือนจำกลางคลองเปรม และทัณฑสถานหญิงกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากเจ้าพนักงานเพศชาย จำนวน 100 คน ผู้ต้องขังเพศชายจำนวน 300 คน และผู้ต้องขังเพศหญิงจำนวน 300 คน และเจ้าพนักงานหญิง

จำนวน 100 คน ผู้ต้องขังเพศชายจำนวน 300 คน และผู้ต้องขังเพศหญิงจำนวน 300 คน และเจ้าพนักงานหญิง จำนวน 100 คน ผลการวิจัยพบว่า นโยบายกรมราชทัณฑ์แผนใหม่มุ่งเน้นการศึกษาอบรมเพื่อปรุงแต่งแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขังด้วยวิธีการทางศาสนา ใช้หลักผสมผสาน ทั้งการควบคุมและการผ่อนคลายเป็นสำคัญให้สอดคล้องไปกับพฤติกรรมของผู้ต้องขังเป็นประสงค์หลัก แต่ในทางปฏิบัติจริงพบว่า

1. นโยบายและหลักการกับการปฏิบัติไม่ค่อยมีความสอดคล้องกัน
 2. สถานที่ที่ฝึกอบรมสมาธิ จิตภาวนา โดยเฉพาะมีสภาพแวดล้อมไม่ค่อยดีพอ ไม่ดึงดูดความสนใจผู้ต้องขังให้ปฏิบัติตามด้วยความจริงเท่าใดนัก
 3. บุคลากรฝ่ายเจ้าพนักงาน ยังขาดผู้มีความรู้ ความสามารถใช้โครงการให้เกิดผลทางปฏิบัติอยู่ เพราะเรือนจำแต่ละแห่งมีอนุศาสนาจารย์อยู่เพียงคนเดียวเท่านั้น ผู้ต้องขังเองล้วนมีแต่ปัญหาความวิตกกังวลคุณลักษณะทางกายและใจ ที่ถูกบั่นทอนลงโดยการถูกคุมขังในสถานที่ซึ่งตัดขาดจากสังคมภายนอก จากครอบครัวและญาติพี่น้อง
 4. โครงการซึ่งได้ผลเป็นที่น่าพอใจนี้ยังขยายผลในทางปฏิบัติได้น้อยมาก การเรียนธรรมศึกษาในกลุ่มผู้ต้องขังยังไม่เป็นที่แพร่หลาย
 5. โครงการไม่มีอุปสรรคต่าง ๆ ในการฝึกอบรม อาทิ เช่น ภาพอธิบายการประกอบกิจกรรมและวิธีการปฏิบัติจิตภาวนา ภาพเกี่ยวกับพุทธศาสนา ภาพกิจกรรมต่าง ๆ ของชาวพุทธที่ปฏิบัติในวันสำคัญทางศาสนา ระบบเครื่องเสียงและทัศนภาพต่าง ๆ จะต้องได้รับการปรับปรุง
 6. ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าพนักงานกับผู้ต้องขัง สังเกตพบว่ยังไม่ค่อยมีความเป็นกันเอง
 7. โครงการไม่มีเงินงบประมาณอุดหนุนที่จะจัดซื้ออุปกรณ์ สำหรับประกอบการฝึกอบรม
เจ้าพนักงานมีความเห็นด้วยกับการนำโครงการฝึกอบรมจิตภาวนา มาใช้กับผู้ต้องขัง แต่ในทางปฏิบัติเจ้าพนักงานเพศหญิงประสบปัญหามากกว่าเพศชาย แต่ในการฝึกอบรมผู้ต้องขังเพศชายประสบปัญหาต่าง ๆ มากกว่าเพศหญิง ในการกำหนดนโยบายและการบริหารโครงการฝึกอบรมให้ประสบผลนั้น ผู้มีอำนาจควรเน้นการปฏิบัติ หลักจิตภาวนาในพุทธศาสนา ให้สอดคล้องกับการฝึกวิชาชีพ และอำนวยความสะดวกทุก ๆ อย่างเท่าที่ทำได้ เพื่อให้โครงการบรรลุเป้าหมาย
- อายุตม์ สินธพพันธุ์ (2534) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินการบริหารของผู้บริหารงานเรือนจำและทัณฑสถานเกี่ยวกับด้านปัญหาในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหาด้านการเข้า

นโยบาย โดยทำการศึกษาจากผู้บริหารเรือนจำ และทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 110 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารเรือนจำ และทัณฑสถานที่มีลักษณะภูมิหลังทางสังคม และเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้การบริหารเรือนจำและทัณฑสถานแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารเรือนจำและทัณฑสถานส่วนใหญ่ มีรูปแบบการบริหารแบบเน้นคนมากกว่าเน้นงาน
3. ผู้บริหารเรือนจำและทัณฑสถาน ที่มีรูปแบบการบริหารที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารเรือนจำและทัณฑสถาน ด้านงบประมาณและด้านกฎระเบียบข้อบังคับแตกต่างกัน ในขณะที่ผู้บริหารที่มีรูปแบบการบริหารที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารเรือนจำและทัณฑสถานด้านการเจ้าหน้าที่ด้านการฝึกวิชาชีพ และด้านนโยบายไม่แตกต่างกัน
4. ผู้บริหารเรือนจำและทัณฑสถานไม่ยอมรับว่ามีปัญหาในการบริหารงาน ในระดับสูงไม่ว่าด้านใดด้านหนึ่ง 6 ด้าน คือ ด้านการเจ้าหน้าที่ ด้านการฝึกวิชาชีพ ด้านงบประมาณ ด้านผู้ต้องขัง ด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับและด้านนโยบาย แต่หากพิจารณาเปรียบเทียบในระดับปัญหาปานกลางแล้วพบว่า ผู้บริหารมีการยอมรับปัญหาด้านการเจ้าหน้าที่ ด้านการฝึกวิชาชีพ และด้านงบประมาณมากที่สุด

นอกจากนี้ อาทิตย์ โพนทอง (2536) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษากิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้ต้องขังตามแผนงานอบรมฟื้นฟูผู้ต้องขังกรมราชทัณฑ์ โดยได้ศึกษาผู้บริหารเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เรือนจำและทัณฑสถานแต่ละแห่ง ได้จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้ต้องขังในแนวเดียวกันเท่าที่ระเบียบข้อบังคับจะเอื้ออำนวย แต่มีจำนวนครั้ง จำนวนกลุ่ม และจำนวนผู้ต้องขังที่เข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารเรือนจำส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาตามแผนการอบรมแก้ไขและฟื้นฟูพฤติกรรมผู้ต้องขัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านบุคลากรผู้ให้การศึกษาสายสามัญ และด้านความพร้อมของเครื่องมือในการส่งเสริมและพัฒนาการฝึกวิชาชีพ ซึ่งความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ผู้บริหารเรือนจำขนาดเล็กและผู้บริหารเรือนจำขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาตามแผนการอบรมแก้ไขและฟื้นฟู พฤติกรรมผู้ต้องขังแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยทางสถิติ ยกเว้นด้านงบประมาณและค่าตอบแทนในการให้การศึกษาสายอาชีพ ด้าน

ปัญหาการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ในกิจกรรมอบรมก่อนปล่อยตัวจากเรือนจำ กิจกรรมฝึกทักษะทางวิชาชีพและกิจกรรมส่งเสริมการส่งตัวผู้ต้องขังออกปลูกสวนป่า ด้านสถานที่ของเรือนจำในกิจกรรมส่งนักโทษออกทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ ด้านความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ ความเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ การให้ความร่วมมือของเจ้าหน้าที่อื่น ๆ และโอกาสหาความรู้เพิ่มเติมในกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาการฝึกวิชาชีพ ซึ่งความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อารียา ไชยานุวงศ์ (2535) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญและสายอาชีพในเรือนจำและทัณฑสถาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ หัวหน้าฝ่ายอบรมและฝึกอาชีพ หัวหน้าสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 218 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. หัวหน้าฝ่ายอบรมและฝึกวิชาชีพ หัวหน้าสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการดำเนินงานการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญและสายอาชีพในเรือนจำและทัณฑสถานในระดับเห็นด้วยในด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชาสามัญ ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชาด้านกิจกรรมการสอนด้านครูผู้สอน และด้านการบริหารงานโรงเรียนแต่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

2. หัวหน้าฝ่ายอบรมและฝึกวิชาชีพ หัวหน้าสถานศึกษาและครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจัดการศึกษาผู้ใหญ่ในเรือนจำและทัณฑสถาน คือ หลักสูตรควรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และผู้เรียนสามารถนำไปใช้ภายหลังพ้นโทษไปแล้วได้ หลักสูตรวิชาชีพควรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ขาดวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณที่ใช้ในการจัดการศึกษา ครูผู้สอนต้องปฏิบัติงานหลายหน้าที่ทำให้ไม่มีเวลาเตรียมการสอน ครูผู้สอนควรมีคุณสมบัติตรงกับสาขาวิชาที่สอน และควรกำหนดตำแหน่งเป็นครูผู้สอนหรือนักการศึกษาเป็นการเฉพาะ ส่วนในด้านบริหารงานโรงเรียนนั้นส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ ในการดำเนินการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สำหรับผู้ต้องขังคือ การไม่ได้รับการสนับสนุนจากกรมราชทัณฑ์อย่างจริงจัง ตลอดจนไม่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากบัญชาการเรือนจำและอำนาจการทัณฑสถาน

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดการศึกษาให้กับผู้ต้องขังนั้น ควรปรับปรุงบทบาทของกรมราชทัณฑ์เรือนจำ และผู้อำนาจการทัณฑสถานดังนี้

1. ระดับเรือนจำและทัณฑสถาน คือ ควรให้ครูผู้สอนทำหน้าที่สอนเพียงอย่างเดียว ควรได้รับการฝึกอบรมด้านการศึกษาผู้ใหญ่ เทคนิคการสอนวิชาชีพ จัดหาสื่อการสอน เพิ่มสาขาวิชาชีพที่เปิดสอน ปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และควรมีการวัดผลต่อเนื่อง ตลอดจนควรมีข้อสอบแต่ละสาขาวิชาไว้เป็นมาตรฐาน

2. ระดับกรมราชทัณฑ์ควรดำเนินการดังนี้

- กำหนดนโยบาย และแนวทางในการดำเนินงานการจัดการศึกษาสำหรับ ผู้ต้องขังเป็นนโยบายหลักและเร่งด่วน และจัดประชุมสัมมนาจัดทำแผนร่วมกันระหว่างกรมราชทัณฑ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- พิจารณาสรรหาตำแหน่งครูผู้สอนโดยกำหนดตำแหน่งอาจารย์หรือนักวิชาการ เพื่อปฏิบัติงานจัดการศึกษาในเรือนจำและทัณฑสถาน

- เร่งระดมสรรพกำลังที่มีอยู่จัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขัง
- ยกฐานะฝ่ายส่งเสริมการศึกษา อบรม ให้เป็นกองการศึกษาผู้ต้องขัง
- กำหนดให้ผู้ต้องขังทุกคนที่ยังไม่ผ่านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่ของเรือนจำและทัณฑสถาน โดยถือว่าเป็นการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของกรมราชทัณฑ์

ซึ่งต่อมา จำเนียร จันทิรงาม (2536) ได้ศึกษาความมีต่อสภาพการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นในเรือนจำและทัณฑสถาน โดยทำการศึกษาจากครูผู้สอนวิชาชีพพระยะสั้นสาขาช่างตัดผม ช่างไม้ ช่างเกษตรกรรม ช่างเชื่อมโลหะ ช่างจักสาน และช่างปูน จำนวน 174 คน พบว่า

1. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเรียนการสอน ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นในเรือนจำและทัณฑสถาน ในด้านผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น 4 ด้านอยู่ในระดับน้อย

2. ครูผู้สอนที่มีอายุ วุฒิทางการศึกษาระยะเวลาในการปฏิบัติงานสอน ครูผู้สอน ผู้ที่เข้ารับการอบรมการสอนผู้ใหญ่ สาขาวิชาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นในเรือนจำ และทัณฑสถานไม่แตกต่างกัน

3. ครูผู้สอนมีความเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพิ่มเติมว่า ครูผู้สอนต้องทำหน้าที่หลายอย่างนอกจากการสอน ไม่มีเวลาเตรียมการสอนและไม่มีความรู้ ความสามารถในการวัดผลและประเมินผล ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ไม่ดี และมีอายุแตกต่างกันมาก ไม่มีความตั้งใจเรียน ไม่มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีปัญหาส่วนตัว วิตกกังวล ขาดอุปกรณ์การฝึกปฏิบัติและลำสมัย และการวัดผลยังไม่ครอบคลุมเนื้อหา

4. ครูผู้สอนมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรให้ครูผู้สอนทำหน้าที่สอนเพียงอย่างเดียว ควรได้รับการฝึกอบรมด้านการศึกษาผู้ใหญ่ เทคนิคการสอนวิชาชีพ จัดหาสื่อการสอน เพิ่มสาขาวิชาชีพที่เปิดสอน ปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ควรมีการวัดผลอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีข้อสอบแต่ละสาขาไว้เป็นมาตรฐาน

ต่อมาณัฐ จุลสุวรรณ (2537) ที่ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ในเรือนจำคลองเปรม เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน รวม 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาและหลักสูตร ด้านวิธีการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการนำไปใช้โดยศึกษาจากนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันในเรือนจำคลองเปรมรวม 4 สาขา วิชา คือ วิชาช่างยนต์ ช่างไม้ช่างตัดผม และวิชาเกษตรกรรม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ มีความเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันโดยรวม และเป็นรายด้านในระดับเห็นด้วย แต่ไม่เห็นด้วยในเรื่องเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา รวบรวมเกินไป เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลา นักศึกษาไม่กล้าแสดงออกในชั้นเรียน ครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในด้านการให้คะแนน

2. นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และตั้งแต่ 30 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน คิดเห็นของครูผู้สอนที่

3. นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพที่มีพื้นฐานความรู้เดิมระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันโดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน

จากการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นทำให้ทราบว่า ภารกิจอันแท้จริงของกรมราชทัณฑ์โดยเฉพาะเรือนจำและทัณฑสถาน มีลักษณะเป็นการผสมผสานระหว่างการใช้เป็นแหล่งควบคุมมิให้หลบหนี และป้องกันสังคมให้พ้นจากภัยคุกคามของผู้ต้องขัง แล้วยังเป็นแหล่งปรุงแต่ง แก้ไขพฤติกรรมของผู้ต้องขัง ให้เป็นบุคคลที่สามารถเข้ากับสังคมทั่วไปได้ เมื่อพ้นโทษแล้ว โดยนำกระบวนการทางการศึกษา อบรมมาใช้เพราะเชื่อว่า กระบวนการทางการศึกษาเป็นวิธีการที่สามารถพัฒนาจิตใจของผู้ต้องขังให้เห็นคุณค่าของชีวิต และกลับตนเป็นพลเมืองดี เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จัดบริการการศึกษา สำหรับผู้ต้องขัง ในหลายรูปแบบ พอสรุปได้ คือ

1. การจัดการศึกษาสายสามัญ
2. การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ
3. การฝึกอบรมด้านศีลธรรม และจริยธรรม
4. กิจกรรมเสริมการศึกษาอื่นๆ

แต่ในการจัดการศึกษา ของเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ยังไม่มีการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการ ทักษะ หรือความคิดเห็น ของผู้ต้องขังที่มีต่อการจัดการศึกษาว่ามีความเหมาะสม หรือสอดคล้องกับความต้องการ และทราบปัญหาของผู้ต้องขัง ในการเข้ารับบริการการศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาถึงความต้องการการศึกษาของผู้ต้องขัง เพื่อนำไปใช้กำหนดนโยบาย วางแผนจัดการศึกษา ให้กับผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่าต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

บทนี้กล่าวถึง ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการจัดกระทำกับข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ตามสถิติเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2544 จำนวน 295 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากเอกสารและงานวิจัย แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ ภูมิหลังทางการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและเติมข้อความ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดความต้องการการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ซึ่งครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การศึกษาสายสามัญ การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ การฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม กิจกรรมเสริมการศึกษาอื่นๆ แบบสอบถามดังกล่าวมีจำนวน 46 ข้อ ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ เติมข้อความ หรือให้ตอบเป็นข้อความสั้นๆ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะปัญหาอุปสรรค แนวทางในการแก้ไข รวมทั้งข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

วิธีสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของผู้ต้องขังแล้ว พิจารณาส่งเป็นคำถามขึ้น 46 ข้อ ภายใต้ความต้องการ 4 ด้าน ด้านการศึกษาสายสามัญ ด้านการฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ ด้านการฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม ด้านกิจกรรม เสริมการศึกษาอื่น ๆ
2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ตรวจสอบ และพิจารณาแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ นางสาวรัศมี อินตุนางมนต์สุตา เกรียงไกร และว่าที่ร้อยเอกรุ่งโรจน์ โพธิ์ทอง ตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง
4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงตามครั้งสุดท้ายเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 30 คน ที่เรือนจำ จังหวัดพังงา เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องตามเนื้อหา สำนวนภาษา

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงผู้บัญชาการเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้บัญชาการเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ออกหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยไปยังกรมราชทัณฑ์ เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ต้องขัง
3. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเอง แล้วรวบรวมแบบสอบถาม หลังตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวผู้ต้องขัง ทำการวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และแปลงเป็นค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการศึกษา นำเสนอในรูปแบบของการบรรยาย ประกอบด้วยสถิติร้อยละ เพื่อให้เข้าใจความต้องการการศึกษาของผู้ต้องขังแต่ละด้าน
3. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ใช้วิธีจัดลำดับความถี่และแปลงเป็นค่าร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทนี้กล่าวถึงการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ
ดังนี้

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ต้องขังที่ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการศึกษาระดับปริญญาตรีของผู้ต้องขัง
เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพของ
ผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการฝึกอบรมด้านศีลธรรมและ
จริยธรรม ของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมเสริมการศึกษา ของผู้ต้องขัง
เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

ตอนที่ 6 การประมวลข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ของผู้ต้อง
ขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ต้องขังที่ตอบแบบ
สอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพครอบครัว การประกอบอาชีพหรือทำงานก่อนต้องโทษ วุฒิ
การศึกษา กรณีความผิดและระยะเวลาการกำหนดโทษ ของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ซึ่ง
สำรวจ ณ วันที่ 25 มกราคม 2544 ของผู้ต้องขังที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 295 คน มี
รายละเอียด ดังแสดงในตาราง ต่อไปนี้

ตาราง 1 ข้อมูลรายละเอียดส่วนตัว เกี่ยวกับเพศผู้ต้องขัง เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

รายการข้อมูล	จำนวน	%
เพศ		
ชาย	251	85.08
หญิง	44	14.92
รวม	295	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่า จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จำนวน 295 คน เมื่อจำแนกตามเพศของผู้ต้องขัง มีเพศชาย 251 คน คิดเป็น ร้อยละ 85.08 และเพศหญิง 44 คน คิดเป็น ร้อยละ 14.92

ตาราง 2 อายุผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

รายการข้อมูล	จำนวน	%
1. อายุ		
20 ปี และต่ำกว่า	23	7.80
21 – 30 ปี	130	44.07
31 – 40 ปี	98	33.22
41 – 50 ปี	33	11.18
51 ปี ขึ้นไป	11	3.73
รวม	295	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า ช่วงอายุผู้ต้องขังมีตั้งแต่ต่ำกว่า 20 ปี – 51 ปีขึ้นไป ช่วงอายุที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ระหว่าง 21 – 30 ปี มีร้อยละ 44.07 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 31 – 40 ปี มีร้อยละ 33.22 ถัดมาคือช่วงอายุ 41 – 50 ปี มีร้อยละ 11.18 ต่อมาคือ ช่วงอายุ 20 ปี และต่ำกว่ามีร้อยละ 7.80 และช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป เป็นช่วงที่มีผู้ต้องขังน้อยที่สุด คือมีเพียงร้อยละ 3.73

ตาราง 3 สถานภาพครอบครัวผู้ต้องขัง

รายการข้อมูล	จำนวน	%
3. สถานภาพครอบครัว		
โสด	129	43.73
สมรส	150	50.85
หม้าย	5	1.69
หย่าร้าง	11	3.73
รวม	295	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่า สถานภาพครอบครัวผู้ต้องขัง ส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรสแล้ว คิดเป็น ร้อยละ 50.85 รองลงมาคือ โสด ร้อยละ 43.73 นอกจากนี้ยังมีหย่าร้าง คิดเป็น ร้อยละ 3.73 และร้อยละ 1.69 เป็นหม้าย

ตาราง 4 การประกอบอาชีพหรือทำงานก่อนต้องโทษ ผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

รายการข้อมูล	จำนวน	%
4. การประกอบอาชีพหรือทำงานก่อนต้องโทษ		
มีอาชีพ	275	93.22
- รับจ้างทั่วไป	(151)	(51.19)
- เกษตรกรรม	(81)	(27.45)
- ค้าขาย	(28)	(9.49)
- ช่างซ่อมเครื่องยนต์	(5)	(1.69)
- ช่างเดินสายไฟฟ้า	(2)	(0.68)
- ช่างเชื่อม	(2)	(0.68)
- ช่างก่อสร้าง	(2)	(0.68)
- ช่างไม้	(1)	(0.34)
- นักร้อง	(1)	(0.34)
- บาร์เทนเดอร์	(1)	(0.34)
- เจ้าของร้านอาหาร	(1)	(0.34)
ไม่มีอาชีพ	20	6.78
- นักศึกษา	(2)	(0.68)
- ว่างาน	(18)	(6.10)
รวม	295	100.00

จากตาราง 4 แสดงว่า การประกอบอาชีพหรือทำงาน ก่อนต้องโทษ พบว่า ผู้ต้องขัง ทั้งชายและหญิง ส่วนใหญ่มีอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 93.22 สำหรับอาชีพที่ผู้ต้องขังมีมากที่สุด คือ อาชีพรับจ้างทั่วไปมีร้อยละ 51.19 รองลงมา คืออาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 27.45 ถัดมาคืออาชีพ ค้าขาย ร้อยละ 9.49 ส่วนอาชีพช่างซ่อมเครื่องยนต์ มีร้อยละ 1.69 สำหรับช่างเดินสายไฟฟ้า ช่างเชื่อม และช่างก่อสร้าง มีผู้ต้องขังเท่ากันคือ ร้อยละ 0.68 ส่วนช่างไม้ นักร้อง บาร์เทนเดอร์ และเจ้าของร้านอาหารก็มีผู้ต้องขังเท่ากันคือ ร้อยละ 0.34 ที่เหลือไม่มีอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 6.78 ซึ่งเป็นนักศึกษาร้อยละ 0.68 และเป็นผู้ว่างงาน ก่อนต้องโทษ ร้อยละ 6.10 ตามลำดับ

ตาราง 5 ระดับการศึกษาผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

รายการข้อมูล	จำนวน	%
5. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	14	4.74
เรียนแต่ไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	22	7.46
จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	72	24.41
จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	111	37.62
จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	51	17.29
จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	10	3.39
จบประกาศนียบัตรวิชาชีพ	14	4.75
จบอนุปริญญา	1	0.34
รวม	295	100.00

จากตาราง 5 แสดงว่า ระดับการศึกษาของผู้ต้องขัง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.62 เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 24.41 เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 17.29 เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 3.39 ส่วนเรียนแต่ไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 7.46 ไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 4.74 ที่เหลือเรียนจบประกาศนียบัตรวิชาชีพ ร้อยละ 4.75 และเรียนจบอนุปริญญา ร้อยละ 0.34 ตามลำดับ

ตาราง 6 ประเภทความผิดผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

รายการข้อมูล	จำนวน	%
6. ประเภทความผิด		
ทรัพย์สิ้น	44	14.92
พระราชบัญญัติยาเสพติด	194	65.76
ชีวิตและร่างกาย	30	10.17
เพศ	21	7.12
พระราชบัญญัติป่าไม้	6	2.03
รวม	295	100.00

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ต้องโทษความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติยาเสพติด คิดเป็น ร้อยละ 65.76 รองลงมา ร้อยละ 14.92 มีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ส่วนร้อยละ 10.17 มีความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ที่เหลือ ร้อยละ 7.12 มีความผิดเกี่ยวกับเพศ และกระทำผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติป่าไม้ ร้อยละ 2.03 ตามลำดับ

ตาราง 7 ระยะเวลากำหนดโทษผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

รายการข้อมูล	จำนวน	%
7. ระยะเวลากำหนดโทษ		
ไม่เกิน 9 เดือน	1	0.34
กว่า 9 เดือน – 1 ปี	4	1.36
กว่า 1 – 2 ปี	22	7.45
กว่า 2 – 5 ปี	93	31.52
กว่า 5 – 10 ปี	73	24.75
กว่า 10 – 15 ปี	13	4.41
ระหว่างพิจารณาพิพากษาโทษ	89	30.17
รวม	295	100.00

จากตาราง 7 แสดงว่า ระยะเวลากำหนดโทษผู้ต้องขังประเภทเด็ดขาด ซึ่งมีระยะเวลาที่ต้องโทษ ตั้งแต่ไม่เกิน 9 เดือน – 15 ปี มีช่วงระยะเวลาที่ต้องโทษมากที่สุด ได้แก่ กว่า 2 – 5 ปี มีร้อยละ 31.52 รองลงมา คือ กว่า 5 – 10 ปี ร้อยละ 24.75 กว่า 1 – 2 ปี ร้อยละ 7.45 กว่า 10 – 15 ปี ร้อยละ 4.41 กว่า 9 เดือน – 1 ปี ร้อยละ 1.36 และไม่เกิน 9 เดือน ร้อยละ 0.34 ตามลำดับ ส่วนระยะเวลามีผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการพิจารณาพิพากษาตามกระบวนการยุติธรรม มีร้อยละ 30.17

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการศึกษาสายสามัญ ของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

ตาราง 8 ความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า สายสามัญ

ความต้องการเกี่ยวกับ การจัดการศึกษา	ความต้องการ					
	น้อย		ปานกลาง		มาก	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1. การศึกษาสายสามัญ						
- การศึกษาต่อสายสามัญ ขณะต้องโทษในเรือนจำ	40	13.56	107	36.27	148	50.17
- การเรียนการสอนระดับประถมศึกษา ศึกษาแบบชั้นเรียน	44	14.92	99	33.56	152	51.52
- การเรียนการสอนระดับมัธยม ศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษา ตอนปลายแบบทางไกล	50	16.95	95	32.20	150	50.85
- เรือนจำได้แก้ไขปัญหาการขาด แคลนครูผู้สอนโดยให้ผู้ต้องขังที่มี ความรู้และประพฤติดีทำหน้าที่ ช่วยสอนหนังสือผู้ต้องขังด้วยกัน	56	18.99	105	35.59	134	45.42
- การเรียนการสอนครึ่งวันและต้อง ทำงานตามที่เรือนจำกำหนดครึ่งวัน	39	13.22	110	37.29	146	49.49
- เนื้อหาวิชาที่ค่อนข้างยาก เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ควรเชิญ วิทยากร จากภายนอกเข้ามาสอน	27	9.15	73	24.75	195	66.10
- จัดอุปกรณ์การเรียนการสอน ให้เพียงพอ	16	5.42	74	25.08	205	69.50
- จัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	20	6.78	107	36.27	168	56.95

ตาราง 8 (ต่อ)

ความต้องการเกี่ยวกับ การจัดการศึกษา	ความต้องการ					
	น้อย		ปานกลาง		มาก	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
- ผู้ต้องขังยังเรียนไม่จบหลักสูตร แต่ถึงกำหนดพ้นโทษควรได้รับ การสนับสนุนให้เรียนต่อจนจบหลักสูตร	20	6.78	49	16.61	226	76.61
- ผู้ต้องขังไม่มีเอกสารที่ใช้สมัครเรียน แต่มีความประสงค์ที่จะเรียน เรือนจำ ควรหาแนวทางในการช่วยเหลือ โดย ติดต่อโรงเรียนที่ผู้ต้องขังเรียนจบ เพื่อขอใบรับรองการจบหลักสูตร	19	6.44	49	16.61	227	76.95
- การบริการ การแนะแนวให้ คำปรึกษา ประชาสัมพันธ์ใน รูปแบบต่าง ๆ อย่างทั่วถึงในเรือนจำ	17	5.77	84	28.47	194	65.76
- ครูผู้สอนไม่ต้องแต่งเครื่องแบบ	81	27.45	113	38.31	101	34.24

จากตาราง 8 แสดงว่า ผู้ต้องขังมีความต้องการศึกษาต่อสายสามัญ ขณะต้องโทษในเรือนจำ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 50.17 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 36.27 ที่เหลือ ร้อยละ 13.56 มีความต้องการน้อย

สำหรับการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาแบบชั้นเรียน พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็น ร้อยละ 51.52 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 33.56 ที่เหลือ ร้อยละ 14.92 มีความต้องการน้อย

ส่วนการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายแบบทางไกล ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็น ร้อยละ 50.85 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 32.20 ที่เหลือร้อยละ 16.95 มีความต้องการน้อย

เกี่ยวกับเรือนจำได้แก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอน โดยให้ผู้ต้องขังที่มีความรู้และประพฤติดี ทำหน้าที่ช่วยสอนหนังสือผู้ต้องขังด้วยกัน ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็น ร้อยละ 45.42 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 35.59 ถัดมา ที่เหลือ ร้อยละ 18.99 มีความต้องการน้อย

สำหรับการเรียนการสอนครึ่งวัน และต้องทำงานตามที่เรียนจำกำหนดครึ่งวัน ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ มีความต้องการมาก คิดเป็น ร้อยละ 49.49 รองลงมา มีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 37.29 ที่เหลือ ร้อยละ 13.22 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

ส่วนเนื้อหาวิชาที่ค่อนข้างยาก เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ควรเชิญวิทยากร จากภายนอกเข้ามาสอน ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ มีความต้องการมาก คิดเป็น ร้อยละ 66.10 รองลงมา มีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 24.75 ที่เหลือ ร้อยละ 9.15 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

เกี่ยวกับการจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็น ร้อยละ 69.50 รองลงมา มีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 25.08 ที่เหลือ ร้อยละ 5.42 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

สำหรับการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ มีความต้องการมาก คิดเป็น ร้อยละ 56.95 รองลงมา มีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 36.27 ที่เหลือ ร้อยละ 6.78 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

ส่วนผู้ต้องขังยังเรียนไม่จบหลักสูตร แต่ถึงกำหนดพ้นโทษควรได้รับการสนับสนุนให้เรียนต่อจนจบหลักสูตร ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 76.61 รองลงมา มีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 16.61 ที่เหลือร้อยละ 6.78 มีความต้องการระดับน้อย ตามลำดับ

เกี่ยวกับผู้ต้องขังไม่มีเอกสารที่ใช้สมัครเรียน แต่มีความประสงค์ที่จะเรียน เรือนจำควรหาแนวทางในการช่วยเหลือ โดยติดต่อโรงเรียนที่ผู้ต้องขังเรียนจบ เพื่อขอใบรับรองการจบหลักสูตร ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็น ร้อยละ 76.95 รองลงมา มีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 16.61 ที่เหลือ ร้อยละ 6.44 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

สำหรับการบริการ การแนะแนวให้คำปรึกษา ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างทั่วถึงในเรือนจำ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็น ร้อยละ 65.76 รองลงมา มีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 28.47 ที่เหลือร้อยละ 5.77 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

ส่วนครูผู้สอนไม่ต้องแต่งเครื่องแบบ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 34.24 รองลงมา มีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 38.31 ที่เหลือ ร้อยละ 27.45 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

ตาราง 9 ความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า เกี่ยวกับการฝึก
อบรมทักษะด้านอาชีพ

ความต้องการเกี่ยวกับ การจัดการศึกษา	ความต้องการ					
	น้อย		ปานกลาง		มาก	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
2. การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ						
- การฝึกอาชีพขณะต้องโทษ ในเรือนจำ	16	5.42	76	25.76	203	68.82
- การฝึกวิชาชีพช่างไม้	62	21.01	81	27.46	152	51.53
- การฝึกวิชาชีพจักสาน	95	32.20	111	37.63	89	30.17
- การฝึกวิชาชีพเย็บอวน	171	57.97	84	28.47	40	13.56
- การฝึกวิชาชีพช่างตัดผม	54	18.30	92	31.19	149	50.51
- การฝึกวิชาชีพช่างไฟฟ้า	55	18.65	66	22.37	174	58.98
- การฝึกวิชาชีพดอกไม้ประดิษฐ์	96	32.54	130	44.07	69	23.39
- การฝึกวิชาชีพช่างปุกระเบื้อง	88	29.83	81	27.46	126	42.71
- การฝึกวิชาชีพช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์	59	20.00	54	18.30	182	61.70
- การฝึกวิชาชีพด้านการเกษตร	54	18.31	93	31.52	148	50.17
- การฝึกวิชาชีพช่างเย็บหนัง	76	25.76	98	33.22	121	41.02
- เพิ่มระยะเวลาการฝึกอบรม และลดจำนวนเป้าหมายของ งานให้น้อยลง	31	10.51	112	37.96	152	51.53
- จัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือ ให้เพียงพอกับผู้เรียน และมีความทันสมัย	11	3.73	49	16.61	235	79.66

จากตาราง 9 แสดงว่า ผู้ต้องขังมีความต้องการฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพขณะต้องโทษ
ในเรือนจำ ส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็น ร้อยละ 68.82 รองลงมามีความต้องการ
ปานกลาง ร้อยละ 25.76 ที่เหลือ ร้อยละ 5.42 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

สำหรับการฝึกวิชาชีพช่างไม้ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็น ร้อยละ 51.53 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 27.46 ที่เหลือร้อยละ 21.01 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

ส่วนการฝึกวิชาชีพจักสาน ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการปานกลาง คิดเป็น ร้อยละ 37.63 รองลงมามีความต้องการ ร้อยละ 32.20 ที่เหลือ ร้อยละ 30.17 มีความต้องการมาก ตามลำดับ

เกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพเย็บอวน ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการน้อย คิดเป็น ร้อยละ 57.97 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 28.47 ที่เหลือร้อยละ 13.56 มีความต้องการมาก ตามลำดับ

สำหรับการฝึกวิชาชีพช่างตัดผม ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็น ร้อยละ 50.51 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 31.19 ที่เหลือร้อยละ 18.30 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

ส่วนการฝึกวิชาชีพช่างไฟฟ้า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็น ร้อยละ 58.98 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 22.37 ที่เหลือร้อยละ 18.65 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

เกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพดอกไม้ประดิษฐ์ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 44.07 รองลงมามีความต้องการน้อย ร้อยละ 32.54 ที่เหลือร้อยละ 23.39 มีความต้องการมาก ตามลำดับ

สำหรับการฝึกวิชาชีพช่างปูกระเบื้อง ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็น ร้อยละ 42.71 รองลงมามีความต้องการน้อย ร้อยละ 29.83 ที่เหลือร้อยละ 27.46 มีความต้องการปานกลาง ตามลำดับ

ส่วนการฝึกวิชาชีพช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็น ร้อยละ 61.70 รองลงมามีความต้องการน้อย ร้อยละ 20.00 ที่เหลือ ร้อยละ 18.30 มีความต้องการปานกลาง ตามลำดับ

เกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพด้านการเกษตร ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 50.17 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 31.52 ที่เหลือร้อยละ 18.31 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

สำหรับการฝึกวิชาชีพช่างเย็บหนัง ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 41.02 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 33.22 ที่เหลือร้อยละ 25.76 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

ส่วนการเพิ่มระยะเวลาการฝึกอบรม และลดจำนวนเป้าหมายของงานให้น้อยลง ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 51.53 รองลงมา มีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 37.96 ที่เหลือร้อยละ 10.51 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

เกี่ยวกับการจัดหาอุปกรณ์ และเครื่องมือให้เพียงพอกับผู้เรียนและมีความทันสมัย ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 79.66 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 16.61 ที่เหลือร้อยละ 3.73 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

ตาราง 10 ความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า เกี่ยวกับการฝึกอบรมด้านศีลธรรม และจริยธรรม

ความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	ความต้องการ					
	น้อย		ปานกลาง		มาก	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
3. การฝึกอบรมด้านอาชีพ และจริยธรรม						
- จัดหาพระภิกษุที่มีชื่อเสียง และมีความสามารถมาบรรยาย	28	9.49	120	40.68	147	49.83
- จัดหาวิทยากรภายนอก ที่มีความสามารถมาบรรยาย	28	9.49	88	29.83	179	60.68
- ลดระยะเวลาการจัดกิจกรรมลง	104	35.26	123	41.69	68	23.05
- ต้องการให้จัดกิจกรรมนี้ต่อไป และจัดสภาพนี้ดีแล้ว	27	9.15	103	34.92	165	55.93
- ถามความต้องการของผู้ต้องขัง ว่าต้องการเรื่องใด ๆ เป็นระยะ	24	8.14	102	34.58	169	57.28
- สวดมนต์ให้พระและแม่เมตตา ก่อนนอนทุกคืน	24	8.14	95	32.20	176	59.66
- จัดสถานที่สำหรับประกอบพิธีทางศาสนาในเรือนจำโดยเฉพาะ	35	11.86	115	38.99	145	49.15
- เพิ่มอนุศาสนาจารย์ให้มีมากกว่า 1 คนเพื่ออบรมได้ทั่วถึง	51	17.29	100	33.90	144	48.81
- หมุนเวียนสับเปลี่ยนอนุศาสนาจารย์ แต่ละเรือนจำ มาอบรมผู้ต้องขัง	70	23.73	81	27.46	144	48.81
- สนับสนุนให้ผู้ต้องขังที่มีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ได้บวชหลังพ้นโทษ	28	9.49	90	30.51	177	60.00

จากตาราง 10 แสดงว่า ผู้ต้องขังมีความต้องการให้เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จัดหาพระภิกษุ ที่มีชื่อเสียงและมีความสามารถมาบรรยายส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็น ร้อยละ 49.83 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 40.68 ที่เหลือ ร้อยละ 9.49 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

สำหรับการจัดหาวิทยากรภายนอกที่มีความสามารถมาบรรยาย ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 60.68 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 29.83 ที่เหลือ ร้อยละ 9.49 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

ส่วนการลดระยะเวลาการจัดกิจกรรมลง ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 41.69 รองลงมามีความต้องการน้อย ร้อยละ 35.26 ที่เหลือ ร้อยละ 23.05 มีความต้องการมาก ตามลำดับ

เกี่ยวกับความต้องการให้จัดกิจกรรมนี้ต่อไป และจัดสภาพนี้ดีแล้ว ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 55.93 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 34.92 ที่เหลือร้อยละ 9.15 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

สำหรับการถามความต้องการของผู้ต้องขังว่าต้องการ ในเรื่องใด ๆ เป็นระยะ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 57.28 รองลงมา มีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 34.58 ที่เหลือ ร้อยละ 8.14 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

ส่วนการสวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตาก่อนนอนทุกคืน ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ มีความต้องการมาก คิดเป็น ร้อยละ 59.66 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 32.20 ที่เหลือ ร้อยละ 8.14 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

เกี่ยวกับการจัดสถานที่สำหรับประกอบพิธีทางศาสนาในเรือนจำโดยเฉพาะ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 49.15 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 38.99 ที่เหลือ ร้อยละ 11.86 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

สำหรับการเพิ่มอนุศาสนาจารย์ ให้มีมากกว่า 1 คน เพื่ออบรมได้ทั่วถึง ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็น ร้อยละ 48.81 รองลงมา มีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 33.90 ที่เหลือ ร้อยละ 17.29 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

ส่วนการหมุนเวียนสับเปลี่ยนอนุศาสนาจารย์ แต่ละเรือนจำมาอบรมผู้ต้องขัง ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 48.81 รองลงมา มีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 27.46 ที่เหลือ ร้อยละ 23.73 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

เกี่ยวกับ การสนับสนุนให้ผู้ต้องขัง ที่มีความเลื่อมใส ศรัทธาในพระพุทธศาสนาได้บวชหลัง
พ้นโทษ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมา มีความต้องการ
ปานกลาง ร้อยละ 30.51 ที่เหลือ ร้อยละ 9.49 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

ตาราง 11 ความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า เกี่ยวกับ
กิจกรรมเสริมการศึกษาอื่น ๆ

ความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	ความต้องการ					
	น้อย		ปานกลาง		มาก	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
4. กิจกรรมเสริมการศึกษาอื่น ๆ						
- ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือให้มี หลาย ๆ ประเภทเป็นหนังสือใหม่และ จำนวนเพียงพอ	5	1.69	41	13.90	249	84.41
- จัดห้องสมุดใหม่ให้เพียงพอกับ จำนวนผู้ใช้	11	3.73	89	30.17	194	66.10
- เพิ่มเวลาการทำงานห้องสมุด ให้มากขึ้น โดยเฉพาะเพิ่มเวลา ทำการในวันหยุดราชการ	16	5.43	93	31.52	186	63.05
- จัดหนังสือพิมพ์และหนังสือ เกี่ยวกับกฎหมายและแนะแนวอาชีพ	9	3.05	54	18.31	232	78.64
- จัดระบบห้องสมุดให้ทันสมัย สามารถยืมหนังสือไปอ่านบน เรือนนอนได้ และมีการปรับ เมื่อยืมเกินกำหนดเวลา หรือทำ หนังสือชำรุดสูญหาย	30	10.17	96	32.54	169	57.29
- ต้องการจัดหาอุปกรณ์ทางกีฬา ให้เพียงพอ	14	4.75	56	18.98	225	76.27
- จัดให้มีเวลาและโอกาสเข้าร่วม กิจกรรมการกีฬาให้มากขึ้น	12	4.07	69	23.39	214	72.54
- จัดวิทยากรเข้ามาสอนการเล่น กีฬาที่ถูกต้อง	41	13.90	84	28.47	170	57.63
- จัดให้มีสนามกีฬาที่ได้มาตรฐาน ในเรือนจำ	26	8.81	85	28.81	184	62.38

ความต้องการเกี่ยวกับ การจัดการศึกษา	ความต้องการ					
	น้อย		ปานกลาง		มาก	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
- เรือนจำมีกิจกรรมเสี่ยงตามสาย อย่างต่อเนื่องเป็นประจำ เพื่อเป็นการให้ความรู้และ ผ่อนคลายความเครียด	6	2.04	47	15.93	242	82.03
- จัดป้ายนิทรรศการให้ความ รู้เรื่องต่าง ๆ และมีการหมุนเวียน สับเปลี่ยนกันเป็นระยะๆ	13	4.41	76	25.76	206	69.83

จากตาราง 11 แสดงว่า ผู้ต้องขังมีความต้องการให้เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จัดห้องสมุด โดยจัดหาหนังสือให้มีหลาย ๆ ประเภท เป็นหนังสือใหม่และมีจำนวนเพียงพอ ส่วนใหญ่มีความต้องการอยู่มาก คิดเป็นร้อยละ 84.41 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 13.90 ที่เหลือ ร้อยละ 1.69 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

สำหรับ การจัดห้องสมุดใหม่ให้เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 66.10 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 30.17 ที่เหลือ ร้อยละ 3.73 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

ส่วนการเพิ่มเวลาทำการห้องสมุดให้มากขึ้น โดยเฉพาะเพิ่มเวลาทำการในวันหยุดราชการ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 63.05 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 31.52 ที่เหลือ ร้อยละ 5.43 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

เกี่ยวกับ การจัดหาหนังสือพิมพ์ หนังสือเกี่ยวกับกฎหมายและแนะแนวอาชีพ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 78.64 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 18.31 ที่เหลือ ร้อยละ 3.05 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

สำหรับการจัดระบบห้องสมุดให้ทันสมัย สามารถยืมหนังสือไปอ่านบนเรือนนอนได้ และมีการปรับเมื่อยืมเกินกำหนดเวลาหรือทำหนังสือชำรุดหรือสูญหาย ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 57.29 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 32.54 ที่เหลือ ร้อยละ 10.17 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

ส่วนความต้องการจัดหาอุปกรณ์การกีฬาให้เพียงพอ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 76.27 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 18.98 ที่เหลือ ร้อยละ 4.75 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

เกี่ยวกับการจัดให้มีเวลาและโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการกีฬาให้มากขึ้น ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 72.54 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 23.39 ที่เหลือ ร้อยละ 4.07 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

สำหรับการจัดวิทยากรเข้ามาสอนการเล่นกีฬาที่ถูกต้อง ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 57.63 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 28.47 ที่เหลือ ร้อยละ 13.9 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

ส่วนการจัดให้มีสนามกีฬาที่ได้มาตรฐานในเรือนจำ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 62.38 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 28.81 ที่เหลือร้อยละ 8.81 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

เกี่ยวกับ เรือนจำมีกิจกรรมเสี่ยงตามสายอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ เพื่อเป็นการให้ความรู้และผ่อนคลายความเครียด ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 82.03 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 15.93 ที่เหลือ ร้อยละ 2.04 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

สำหรับ การจัดป้ายนิทรรศการให้ความรู้เรื่องต่าง ๆ และมีการหมุนเวียนสับเปลี่ยนกันเป็นระยะ ๆ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 69.83 รองลงมามีความต้องการปานกลาง ร้อยละ 25.76 ที่เหลือ ร้อยละ 4.41 มีความต้องการน้อย ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของผู้ต้องขัง เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา

ตาราง 12 ความถี่ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการศึกษาผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา สายสามัญ

ที่	ประเด็นข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
1.	การศึกษาสายสามัญ	
1.1	ที่เรือนจำดำเนินการจัดอยู่ เห็นว่าดีอยู่แล้ว	36
1.2	ควรเพิ่มสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย และเพียงพอ	35
1.3	การเรียนการสอนขณะนี้ได้ผลในระดับปานกลาง ควรปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น	24
1.4	ต้องการให้เรียนหนังสือทั้งวันทุกระดับ	21
1.5	ควรจัดอาจารย์จากภายนอกเข้ามาสอนด้วย	19
1.6	พอใจมากที่ได้เรียนสายสามัญเพราะได้ความรู้	15
1.7	อยากให้เปิดสอนสายสามัญในแดนหญิง ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย	13
1.8	ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่มาช่วยสอนหนังสือ	8
1.9	ทำให้ได้ประโยชน์ต่อการเรียนมากได้ความรู้ นำไปพัฒนาคุณภาพชีวิต	5
1.10	ควรจัดการเรียนตามความสมัครใจ	3
1.11	ควรเพิ่มโต๊ะและเก้าอี้ให้เพียงพอ	3
1.12	ควรให้ผู้ต้องขังที่มีความรู้ช่วยสอนหนังสือ	2
1.13	ควรจัดสอนวิชาดนตรีเสริมบ้างเพื่อคลายเครียด	2
1.14	ควรมีครูสอนประจำวิชาจะทำให้เข้าใจยิ่งขึ้น	2
1.15	สายสามัญทุกระดับควรเรียนแบบชั้นเรียน อ่านหนังสือดีขึ้น และมีวุฒิไปสมัครงานหลังพ้นโทษ	2

ที่	ประเด็นข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
1.16	ห้องเรียนควรติดพัดลม	2
1.17	ควรบังคับให้ผู้ต้องขังที่ยังไม่จบภาคบังคับ เข้าเรียนทุกคน	2
1.18	เรียนยังไม่จบหลักสูตรแต่พ้นโทษไปก่อน อยากให้เรือนจำส่งเสริมให้เรียนจนจบหลักสูตร	1
1.19	ควรจัดหาหนังสือแบบเรียนให้เพียงพอ	1
1.20	ให้ผู้ต้องขังที่เป็นนักศึกษาแต่งเครื่องแบบทุกคน	1
1.21	ควรเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังหญิงมาเรียนด้วย	1
1.22	ควรมีการบริการแนะแนวให้ทั่วถึง	1
1.23	ได้ประโยชน์จากการเรียนสายสามัญน้อยมาก	1
1.24	เรือนจำควรส่งเสริมการเรียนรู้ให้สูงขึ้น	1
1.25	ควรจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ	1
1.26	ช่วยติดต่อโรงเรียนเพื่อขอวุฒิการศึกษา มาเรียนในเรือนจำ	1
1.27	ไม่มีความคิดเห็น	133

จากตาราง 12 แสดงผลการประมวลข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า สายสามัญ ที่เรือนจำดำเนินการจัดอยู่เห็นว่าดีอยู่แล้ว ควรเพิ่มสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยและเพียงพอ การเรียนการสอนขณะนี้ได้ผลในระดับปานกลาง ต้องการให้เรียนหนังสือทั้งวันทุกระดับ ควรจัดอาจารย์จากภายนอกเข้ามาสอนด้วย พอใจมากที่ได้เรียนสายสามัญ เพราะได้ความรู้อ่านหนังสือดีขึ้นและมีวุฒิไปสมัครงานหลังพ้นโทษ อยากให้เปิดสอนสายสามัญในแดนหญิงตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่มาช่วยสอนหนังสือ ควรเพิ่มโต๊ะและเก้าอี้ให้เพียงพอ ควรจัดการเรียนตามความสมัครใจ ห้องเรียนควรติดพัดลม ควรบังคับให้ผู้ต้องขังที่ยังไม่จบภาคบังคับเข้าเรียนทุกคน ควรให้ผู้ต้องขังที่มีความรู้ช่วยสอนหนังสือ ควรจัดสอนวิชาดนตรีเสริมบ้างเพื่อคลายเครียด ควรมีครูสอนประจำวิชาจะทำให้เข้าใจยิ่งขึ้น สายสามัญทุกระดับควรเรียนแบบชั้นเรียน เรียนยัง

ไม่จบหลักสูตรแต่พ้นโทษไปก่อนอยากให้เรียนจำส่งเสริมให้เรียนจนจบหลักสูตร ควรจัดหาหนังสือแบบเรียนให้เพียงพอ ควรปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น ให้ผู้ต้องขังที่เป็นนักศึกษา แต่งเครื่องแบบทุกคน ควรเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังหญิงมาเรียนด้วย ควรมีการบริการแนะแนวให้ทั่วถึง ได้ประโยชน์จากการเรียนสายสามัญน้อยมาก เรียนจำควรส่งเสริมการเรียนให้สูงขึ้น ควรจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ช่วยติดต่อโรงเรียนเพื่อขอวุฒิการศึกษามาเรียนในเรือนจำ และมีผู้ต้องขังส่วนหนึ่งที่ไม่แสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะใดๆ เลย

ตาราง 13 ความถี่ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการศึกษาผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอ
ตะกั่วป่า จังหวัดพังงา การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ

ที่	ประเด็นข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
2.	การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ	
2.1	ควรเพิ่มการฝึกอาชีพให้หลายสาขา	40
2.2	ควรฝึกวิชาชีพที่ผู้ต้องขังหันไปแล้วนำไปประกอบอาชีพได้	19
2.3	ที่เปิดฝึกสอนอาชีพขณะนี้ก็ดีอยู่แล้ว	17
2.4	ควรเปิดสอนช่างไฟฟ้า	17
2.5	ทำให้ได้ความรู้นำไปประกอบอาชีพหลังพ้นโทษ	17
2.6	ควรฝึกวิชาชีพช่างเครื่องยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์	16
2.7	ควรเปิดสอนช่างเสริมสวย และประดิษฐ์ดอกไม้	16
2.8	ควรเปิดสอนช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ทำอาหาร และขนม	13
2.9	ควรติดต่อวิทยากรภายนอกเข้ามาฝึกอบรมให้มาก	11
2.10	ที่เปิดสอนอยู่ได้ผลปานกลาง	8
2.11	ควรจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือการฝึกวิชาชีพให้เพียงพอ	7
2.12	ควรจัดฝึกวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของผู้ต้องขัง	6
2.13	ควรฝึกอาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการ	5
2.14	ควรฝึกทักษะการเกษตรให้มากขึ้น	5
2.15	ควรเพิ่มสาขาการฝึกวิชาชีพระยะสั้นให้มากขึ้น	4
2.16	ควรหมุนเวียนสับเปลี่ยนผู้ต้องขังระหว่างกองงานต่าง ๆ	3
2.17	ควรเปิดฝึกวิชาชีพด้านศิลปะ ชिल्คส์กรีน ผ้าบาติก	3
2.18	ควรขยายระยะเวลา การฝึกอบรม ให้มากกว่านี้	3
2.19	ควรฝึกช่างทำสิริธ	3
2.20	ควรลดการฝึกอาชีพเย็บอวน	2
2.21	ควรหยุดทำงานวันเสาร์ และอาทิตย์	2
2.22	ควรเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ	2

ที่	ประเด็นข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
2.23	ควรมีการฝึกอบรมยกระดับฝีมือ	1
2.24	ควรเปิดสอนงานฝีมือ และหัตถกรรม	1
2.25	ไม่มีความคิดเห็น	124

จากตาราง 13 แสดงผลการประมวลข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ด้านการฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ ควรเพิ่มการฝึกอาชีพให้หลายสาขา ควรฝึกวิชาชีพที่ผู้ต้องขังพื้นโทษไปแล้วนำไปประกอบอาชีพได้ ทำให้ได้ความรู้นำไปประกอบอาชีพหลังพ้นโทษ ที่เปิดฝึกสอนอาชีพขณะนี้ก็ได้อยู่แล้ว ควรฝึกวิชาชีพเครื่องยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ ควรเปิดสอนช่างเสริมสวยและประดิษฐ์ดอกไม้ ควรเปิดสอนช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ทำอาหาร และขนม ควรติดต่อวิทยากรภายนอกเข้ามาฝึกอบรมให้มาก ที่เปิดสอนอยู่ได้ผลปานกลาง ควรฝึกวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของผู้ต้องขัง ควรฝึกอาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการ ควรฝึกทักษะการเกษตรให้มากขึ้น ควรเพิ่มสาขาการฝึกวิชาชีพระยะสั้นให้มากขึ้น ควรหมุนเวียนสับเปลี่ยนผู้ต้องขังระหว่างกองงานต่าง ๆ ควรลดการฝึกอาชีพเย็บอวน ควรหยุดทำงานวันเสาร์และอาทิตย์ ควรเปิดสอนช่างไฟฟ้า ควรจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือการฝึกวิชาชีพให้เพียงพอ ควรเปิดฝึกวิชาชีพด้านศิลปะ ศิลปกรรม ฝ้าบาติก ควรขยายระยะเวลาการฝึกอบรมให้มากกว่านี้ ควรฝึกช่างทำสิริธ ควรเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ ควรมีการฝึกอบรมยกระดับฝีมือ ควรเปิดสอนงานฝีมือและหัตถกรรมและมีผู้ต้องขังส่วนหนึ่งที่ไม่แสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะใด ๆ เลย

ตาราง 14 ความถี่ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง การจัดการศึกษาผู้ต้องขัง เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา การฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม

ที่	ประเด็นข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
3.	การฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม	
3.1	ที่ดำเนินการอยู่ก็ดีอยู่แล้ว	30
3.2	ควรหาพระที่มีชื่อเสียงมาบรรยาย	29
3.3	ควรมีการอบรมบรรยายธรรมเดือนละครั้ง	23
3.4	ควรเพิ่มการอบรมให้มากยิ่งขึ้น	13
3.5	ควรดำเนินการต่อไปเพราะเป็นสิ่งที่ดี นึกถึงผลกระทบที่ได้กระทำ และทำให้จิตใจไม่ฟุ้งซ่าน	12
3.6	ควรจัดกิจกรรมทางศาสนาสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	10
3.7	ควรมีการอบรมอย่าให้บ่อยเกินไปเพราะจะเบื่อหน่าย	9
3.8	ควรนิมนต์พระเข้ามาเทศน์ทุกวันพระ และวันสำคัญทางศาสนา	7
3.9	ควรนิมนต์พระเข้ามาเทศน์ทุกวันพระ และวันสำคัญทางศาสนา	7
3.10	ควรติดต่อวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกสลับกับพระภิกษุ เข้ามาบรรยายบ้าง	6
3.11	ควรให้มีการนั่งสมาธิก่อนนอนทุกคืน	5
3.12	ควรเชิญผู้นำศาสนาอิสลามมาบรรยายบ้าง	4
3.13	ควรจัดให้มีการอุปสมบทหลังพ้นโทษ	2
3.14	ควรจัดให้ผู้ต้องขังหญิงเรียนธรรมศึกษา ตี๋ โท เอก ด้วย	2
3.15	ควรอบรมอย่างต่อเนื่องและตามความสมัครใจผู้ต้องขัง	1
3.16	ควรเชิญวิทยากรเรือนจำอื่นมาบรรยายสับเปลี่ยนกันบ้าง	1
3.17	ควรหยุดทำงานวันสำคัญด้วย	1
3.18	ควรจัดให้มีการแข่งขันได้วาที	1
3.19	จัดหาหนังสือธรรมะมาไว้ห้องสมุดให้มากขึ้น	1
3.20	ควรถามผู้ต้องขังเป็นระยะ ๆ ว่าต้องการฟังธรรมเรื่องใด	1
3.21	ควรจัดให้มีแม่ชีมาบรรยายบ้าง	1

ที่	ประเด็นข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
3.22	ผู้ต้องขังที่ต่อต้านควรเน้นการอบรมเป็นพิเศษ	1
3.23	ควรมีการประเมินผลหลังการอบรม	1
3.24	ควรจัดหาเทพพระพยอม กัลยาโณ มาเปิดเดือนละครั้ง	1
3.25	ควรมีห้องฝึกสมาธิโดยเฉพาะ	1

จากตาราง 14 แสดงผลการประมวลข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า การฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม ที่ดำเนินการอยู่ก็ดีขึ้นแล้ว ควรหาพระภิกษุที่มีชื่อเสียงมาบรรยาย ควรมีการอบรมบรรยายธรรมเดือนละครั้ง ควรเพิ่มการอบรมให้มากยิ่งขึ้น ควรดำเนินการต่อไปเพราะเป็นสิ่งที่ดี นึกถึงผลกระทบที่ได้กระทำและทำให้จิตใจไม่ฟุ้งซ่าน ควรจัดกิจกรรมทางศาสนาสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ควรมีการฝึกอบรมอย่าให้บ่อยเกินไปเพราะจะเบื่อหน่าย ควรนิมนต์พระเข้ามาเทศน์ทุกวันพระและวันสำคัญทางศาสนา ควรติดต่อวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกสลับกับพระภิกษุ ที่ดำเนินการอยู่ได้ผลปานกลาง ควรให้มีการนั่งสมาธิก่อนนอนทุกคืน ควรเชิญผู้นำศาสนาอิสลามมาบรรยายบ้าง ควรจัดให้มีการอุปสมบทหลังพ้นโทษ ควรจัดให้ผู้ต้องขังหญิงเรียนธรรมศึกษา ตรี โท เอก ด้วย เข้ามาบรรยายบ้างควรอบรมอย่างต่อเนื่องและตามความสนใจผู้ต้องขัง ควรเชิญวิทยากรเรือนจำอื่นมาบรรยายสลับเปลี่ยนกันบ้าง ควรหยุดทำงานวันสำคัญด้วย ควรจัดให้มีการแข่งขันได้ว่าที่ จัดหาหนังสือธรรมะมาไว้ห้องสมุดให้มากขึ้น ควรถามผู้ต้องขังเป็นระยะ ๆ ว่าต้องการฟังธรรมเรื่องใด ควรจัดให้มีแม่ชีมาบรรยายบ้าง ผู้ต้องขังที่ต่อต้านควรเน้นการอบรมเป็นพิเศษ ควรมีการประเมินผลหลังการอบรม ควรจัดหาเทพพระพยอม กัลยาโณ มาเปิดเดือนละครั้ง ควรมีห้องฝึกสมาธิโดยเฉพาะ และมีผู้ต้องขังส่วนหนึ่งที่ไม่แสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะใด ๆ เลย

ตาราง 15 ความถี่ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการศึกษาผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา กิจกรรมเสริมการศึกษาคืออื่น ๆ

ที่	ประเด็นข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
4.	กิจกรรมเสริมการศึกษาคืออื่น ๆ	
4.1	เท่าที่ดำเนินการอยู่ก็ดีอยู่แล้ว	13
4.2	ควรมีการเรียนการสอนทางโทรทัศน์ และวิทยุ	12
4.3	ควรเพิ่มการกีฬาและบันเทิงให้มาก	11
4.4	ควรจัดหาอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ	10
4.5	ควรจัดให้มีการแสดงดนตรีบ่อย ๆ	10
4.6	ควรให้ชมการถ่ายทอดสด การชกมวย ทุกวันเสาร์ และอาทิตย์	9
4.7	ควรจัดหาหนังสือใหม่ ๆ มาหมุนเวียนในห้องสมุด	7
4.8	ควรจัดให้เล่นกีฬาทุกวัน	5
4.9	ควรเปิดโอกาสให้ชมข่าวประจำวันทางโทรทัศน์	5
4.10	ควรจัดนิทรรศการด้านการศึกษาให้มากขึ้น	4
4.11	ควรเพิ่มกีฬาในร่ม เช่น ปิงปอง	4
4.12	ควรจัดหนังสือพิมพ์ให้อ่านในห้องสมุด	4
4.13	ควรเปิดสอนภาษาอังกฤษ เพื่อการท่องเที่ยว	4
4.14	ควรจัดกีฬาชกมวย	3
4.15	เท่าที่ดำเนินการอยู่ได้ผลพอปานกลาง	3
4.16	ควรจัดให้มีการแข่งขันกีฬาสี	3
4.17	ควรจัดเสียงตามสายเป็นประจำ และอย่างต่อเนื่อง	2
4.18	ควรเพิ่มหนังสือ อาชีพ สวรรค์ดี และบันเทิงให้มากที่สุด	2
4.19	ควรเพิ่มความบันเทิงด้านสารคดีต่าง ๆ	2
4.20	ควรเปิดสอนดนตรี โดยเชิญวิทยากรจากภายนอกเข้ามาสอน	2
4.21	ควรจัดให้มีการบริการการแนะแนว	1
4.22	ควรเปิดเพลงให้ฟังตอนเที่ยงทุกวันเพื่อคลายเครียด	1
4.23	ให้ฝึกกายบริหารสัปดาห์ละครั้ง	1

ที่	ประเด็นข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
4.24	ควรจัดให้มีการแข่งขันตอบปัญหา ทักษะ ไหวพริบ	1
4.25	ไม่มีความคิดเห็น	186

จากตาราง 15 แสดงผลการประมวลข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า กิจกรรมเสริมการศึกษาคือ เกมที่ดำเนินการอยู่ก็ดีอยู่แล้ว ควรมีการเรียนการสอนทางโทรทัศน์ และวิทยุ ควรเพิ่มการกีฬาและบันเทิงให้มาก ควรจัดหาอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ ควรจัดให้มีการแสดงดนตรีบ่อย ๆ ควรให้ชมการถ่ายทอดสดการชกมวย ทุกวันเสาร์ และวันอาทิตย์ ควรจัดหาหนังสือใหม่ ๆ มาหมุนเวียนในห้องสมุด ควรจัดให้เล่นกีฬาทุกวัน ควรเปิดโอกาสให้ชมข่าวประจำวันทางโทรทัศน์ ควรจัดนิทรรศการด้านการศึกษาให้มากขึ้น ควรเพิ่มกีฬาในร่ม เช่น ปิงปอง ควรจัดหนังสือพิมพ์ให้อ่านในห้องสมุด ควรเปิดสอนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว เกมที่ดำเนินการอยู่ได้ผลพอบานกลาง ควรจัดให้มีการแข่งขันกีฬาสี่ ควรจัดกีฬาชกมวย ควรเพิ่มความบันเทิงด้านสารคดีต่าง ๆ ควรจัดเสียงตามสายเป็นประจำและอย่างต่อเนื่อง ควรเพิ่มหนังสือ อาชีพ สารคดี และบันเทิงให้มากที่สุด ควรเปิดสอนดนตรี โดยเชิญวิทยากรจากภายนอกเข้ามาสอนควรจัดให้มีการบริการแนะแนว ควรเปิดเพลงให้ฟังตอนเที่ยงทุกวันเพื่อคลายเครียด ให้ฝึกกายบริหารสัปดาห์ละครั้ง ควรจัดให้มีการแข่งขันตอบปัญหา ทักษะ ไหวพริบและมีผู้ต้องขังส่วนหนึ่งที่ไม่มีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะใด ๆ เลย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยค้นคว้าต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาภูมิหลังทางการศึกษาของผู้ต้องขัง ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัว เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว การประกอบอาชีพหรือทำงานก่อนต้องโทษ วุฒิการศึกษา กรณีทำผิดและระยะเวลาต้องโทษ เพื่อทราบระดับความต้องการของผู้ต้องขังเกี่ยวกับการศึกษาของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การจัดการศึกษาสายสามัญ การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ การฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม กิจกรรมเสริมการศึกษาอื่นๆ และเพื่อทราบข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาความต้องการ ในการปรับปรุงการจัดการศึกษาผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ตามสถิติ เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2544 จำนวน 295 คน โดยเก็บข้อมูลทุกคน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ตอน คือ **ตอนที่ 1** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ ภูมิหลังทางการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและเติมข้อความ **ตอนที่ 2** เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดระดับความต้องการการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ซึ่งครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การศึกษาสายสามัญ การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ การฝึกอบรมด้านศีลธรรม และ จริยธรรม กิจกรรมเสริมการศึกษาอื่นๆ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด ซึ่งกำหนดค่าคะแนนเป็น 1 2 3 4 และ 5 ตามลำดับ ประกอบด้วยคำถาม 46 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ การศึกษา สายสามัญ การฝึกทักษะด้านอาชีพ การฝึกอบรมด้านศีลธรรม และจริยธรรม กิจกรรมเสริมการศึกษาอื่น ๆ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (openended question)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เสนอให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ได้ตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมทั้งได้รับคำแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไข และได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิสามท่าน คือ นางสาวรัศมี อินดู นางมนต์สุดา เกรียงไกร และ ว่าที่ร้อยเอก รุ่งโรจน์ โพธิ์ทอง ได้ตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรง แล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในการกักตักครั้งนี้ จำนวน 30 คน ที่เรือนจำจังหวัดพังงา เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ และถูกต้องตามเนื้อหา สำนวนภาษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ เสนอต่อผู้บัญชาการเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ให้ออกหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยไปยังกรมราชทัณฑ์ เพื่อขออนุญาตกรมราชทัณฑ์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเอง แล้วรวบรวมแบบสอบถาม ปรากฏว่าแบบสอบถามที่แจกไป 295 ชุด ได้รับคืนมาครบทั้ง 295 ชุด เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ได้จำนวน 295 ชุด (ร้อยละ 100.00)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนมา
2. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

2.1 ข้อมูลส่วนตัวผู้ต้องขัง ทำการวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ (percentage)

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการศึกษา นำเสนอในรูปแบบของการบรรยาย ประกอบกับสถิติ ค่าร้อยละ เพื่อให้เข้าใจความต้องการการศึกษาของผู้ต้องขังแต่ละด้าน

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของผู้ต้องขัง เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ด้วยการจัดลำดับความถี่ของข้อเสนอแนะประกอบ เพื่อใช้ในการอภิปรายผล

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการ การศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอ ตะกั่วป่า จากผู้ต้องขังที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 295 คน แยกเป็นชาย 251 คน และหญิง 44 คน การนำเสนอข้อมูลจึงได้แยกประเด็นศึกษาเป็น 5 ตอน คือ (1) ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม (2) ความต้องการการศึกษาสายสามัญ (3) ความต้องการการฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ (4) การฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม (5) กิจกรรมเสริมการศึกษาของผู้ต้องขัง (6) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของผู้ต้องขัง

1. ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่าง ผู้ต้องขังที่ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 44.07 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ด้านสถานภาพครอบครัว ผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.85 ได้สมรสแล้ว เกี่ยวกับการประกอบอาชีพหรือทำงานก่อนต้องโทษ พบว่าผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีอาชีพ คิดเป็น ร้อยละ 93.22 โดยมีอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุดคือ ร้อยละ 51.19 ระดับการศึกษาก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.62 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับโทษฐานความผิดนั้น พบว่า ร้อยละ 65.76 กระทำความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติยาเสพติด ด้านระยะเวลากำหนดโทษ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 31.52 ต้องโทษอยู่ระหว่าง 2 - 5 ปี

2. การศึกษาสายสามัญ

เกี่ยวกับการศึกษาต่อสายสามัญ ขณะต้องโทษในเรือนจำ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 36.27 มีความต้องการปานกลาง สำหรับการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาแบบชั้นเรียน ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 51.52 มีความต้องการมาก ส่วนการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายแบบทางไกล ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 50.85 มีความต้องการมาก เรือนจำได้แก้ไขปัญหาคาดแคลนครูผู้สอน โดยให้ผู้ต้องขังที่มีความรู้และประพฤติดี ทำหน้าที่ช่วยสอนหนังสือผู้ต้องขังด้วยกันผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 45.42 มีความต้องการมากด้านการเรียนการสอนครึ่งวันและต้องทำงานตามที่เรือนจำกำหนดครึ่งวัน ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 49.49 มีความต้องการมาก เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ค่อนข้างยาก เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ควรเชิญวิทยากรจากภายนอกเข้ามาสอน ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 66.10 มีความต้องการมาก สำหรับการจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 69.50 มีความต้องการมาก ส่วนการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 56.95 มีความต้องการมาก เกี่ยวกับผู้ต้องขังยังเรียนไม่จบ

หลักสูตรแต่ถึงกำหนดพ้นโทษ ควรได้รับการสนับสนุนให้เรียนต่อจนจบหลักสูตร ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 76.61 มีความต้องการมาก สำหรับผู้ต้องขังไม่มีเอกสารที่ใช้สมัครเรียนแต่มีความประสงค์ที่จะเรียน เรือนจำควรหาแนวทางในการช่วยเหลือ โดยการติดต่อโรงเรียนที่ผู้ต้องขังเรียนจบ เพื่อขอใบรับรองการจบหลักสูตร ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 76.95 มีความต้องการมาก ส่วนการบริการแนะแนวให้คำปรึกษาประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างทั่วถึงในเรือนจำ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 65.76 มีความต้องการมาก เกี่ยวกับครูผู้สอนไม่ต้องแต่งเครื่องแบบ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 34.24 มีความต้องการมาก

3.การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ

การฝึกอาชีพขณะต้องโทษในเรือนจำ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 68.82 มีความต้องการมาก สำหรับการฝึกวิชาชีพช่างไม้ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 51.53 มีความต้องการมาก การฝึกวิชาชีพจักสานผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 37.63 มีความต้องการปานกลาง ส่วนการฝึกวิชาชีพเย็บควนผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 57.97 มีความต้องการน้อย เกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพช่างตัดผมผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 50.51 มีความต้องการมาก สำหรับการฝึกวิชาชีพช่างไฟฟ้าผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 58.98 มีความต้องการมาก การฝึกวิชาชีพดอกไม้ประดิษฐ์ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 44.07 มีความต้องการปานกลาง ส่วนการฝึกวิชาชีพช่างปุกระเบื่องผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 42.71 มีความต้องการมาก เกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 61.70 มีความต้องการมาก สำหรับการฝึกวิชาชีพด้านการเกษตรผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 50.17 มีความต้องการมาก การฝึกวิชาชีพช่างเย็บหนังผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 41.02 มีความต้องการมาก ส่วนการเพิ่มระยะเวลาการฝึกอบรมและลดจำนวนเป้าหมายของงานให้น้อยลงผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 51.53 มีความต้องการมาก เกี่ยวกับการจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือให้เพียงพอกับผู้เรียนและมีความทันสมัยผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 79.66 มีความต้องการมาก

4.การฝึกอบรมด้านศีลธรรมและ จริยธรรม

การจัดหาพระภิกษุที่มีชื่อเสียงและมีความสามารถมาบรรยาย ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 49.83 มีความต้องการมาก สำหรับการจัดหาวิทยากรภายนอก ที่มีความสามารถมาบรรยายผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 60.68 มีความต้องการมาก การลดระยะเวลาการจัดกิจกรรมลงผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 41.69 มีความต้องการปานกลาง ส่วนต้องการให้จัดกิจกรรมนี้ต่อไปและจัดสภาพนี้ดีแล้วผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 55.93 มีความต้องการมาก

เกี่ยวกับการถามความต้องการของผู้ต้องขังว่าต้องการในเรื่องใด ๆ เป็นระยะผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 57.28 มีความต้องการมาก สำหรับการสวมมนต์ให้ไว้พระและแผ่เมตตาทำก่อนนอน ทุกคืนผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 59.66 มีความต้องการมาก การจัดสถานที่สำหรับประกอบพิธีทางศาสนาในเรือนจำโดยเฉพาะผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือร้อยละ 49.15 มีความต้องการมาก ส่วนการเพิ่มอนุศาสนาจารย์ให้มีมากกว่า 1 คน เพื่ออบรมได้ทั่วถึงผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 48.81 มีความต้องการมาก เกี่ยวกับการหมุนเวียนสับเปลี่ยนอนุศาสนาจารย์แต่ละเรือนจำมาอบรมผู้ต้องขัง ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 48.81 มีความต้องการมาก สำหรับการสนับสนุนให้ผู้ต้องขังที่มีความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา ได้บวชหลังพ้นโทษ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 60.00 มีความต้องการมาก

5.กิจกรรมเสริมการศึกษาอื่น ๆ

ห้องสมุดควรจัดหานั่งสื่อกให้มีหลายประเภทเป็นหนังสือใหม่และจำนวนเพียงพอ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 84.41 มีความต้องการมาก สำหรับการจัดห้องสมุดใหม่ให้เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 66.10 มีความต้องการมาก การเพิ่มเวลาทำการห้องสมุดให้มากขึ้น โดยเฉพาะเพิ่มเวลาการทำงานในวันหยุดราชการผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 63.05 มีความต้องการมาก ส่วนการจัดหนังสือพิมพ์ หนังสือเกี่ยวกับกฎหมายและแนะแนวอาชีพ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 78.64 มีความต้องการมาก เกี่ยวกับจัดระบบห้องสมุดให้ทันสมัยสามารถยืมหนังสือไปอ่านบนเรือนนอนได้ และมีการปรับเมื่อยมเกินกำหนดเวลาหรือทำหนังสือชำรุดสูญหาย ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 57.29 มีความต้องการมาก สำหรับความต้องการจัดหาอุปกรณ์การกีฬาให้เพียงพอ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 76.27 มีความต้องการมาก การจัดเวลาและโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการกีฬาให้มากขึ้นผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 72.54 มีความต้องการมาก ส่วนการจัดวิทยากรเข้ามาสอนการเล่นกีฬาที่ถูกต้องผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 57.63 มีความต้องการมาก เกี่ยวกับจัดให้มีสนามกีฬาที่ได้มาตรฐานในเรือนจำผู้ต้องขังส่วนใหญ่ หรือ ร้อยละ 62.38 มีความต้องการมาก สำหรับเรือนจำมีกิจกรรมเสี่ยงตามสายอย่าง ต่อเนื่องเป็นประจำเพื่อเป็นการให้ความรู้และผ่อนคลายความเครียด ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 82.03 มีความต้องการมาก การจัดป้ายนิเทศการให้ความรู้เรื่องต่าง ๆ และการหมุนเวียนสับเปลี่ยนกันเป็นระยะ ๆ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 69.83 มีความต้องการมาก

6. ผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า แต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

การศึกษาสายสามัญ มีข้อเสนอแนะว่า ที่เรียนจำดำเนินการจัดอยู่ เห็นว่าดีอยู่แล้ว ควรเพิ่มสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยและเพียงพอ การเรียนการสอนขณะนี้ได้ผลในระดับ

การฝึกอบรมด้านอาชีพ มีข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มการฝึกอาชีพให้หลายสาขา ควรฝึกวิชาชีพที่ผู้ต้องขังพ้นโทษไปแล้วนำไปประกอบอาชีพได้ การฝึกทักษะด้านอาชีพทำให้ได้ความรู้ นำไปประกอบอาชีพหลังพ้นโทษ ที่เปิดฝึกสอนอาชีพขณะนี้ก็ดีอยู่แล้ว ควรเปิดสอนช่างไฟฟ้า ควรฝึกวิชาชีพช่างเครื่องยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์ ควรเปิดสอนช่างเสริมสวย และประดิษฐ์ดอกไม้ ควรเปิดสอนช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ทำอาหาร และขนม และควรติดต่อวิทยากรภายนอกเข้ามาฝึกอบรมให้มาก

การฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม มีข้อเสนอแนะว่า ที่ดำเนินการอยู่ก็ดีแล้ว ควรหาพระที่มีชื่อเสียงมาบรรยาย ควรให้มีการอบรมบรรยายธรรมเดือนละ 1 ครั้ง ควรเพิ่มการอบรมให้มากยิ่งขึ้น ควรดำเนินการต่อไปเพราะเป็นสิ่งที่ดีได้นึกถึงผลกระทบ และควรจัดกิจกรรมทางศาสนา สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

กิจกรรมเสริมการศึกษาอื่น ๆ มีข้อเสนอแนะว่าเท่าที่ดำเนินการอยู่ก็ดีอยู่แล้ว ควรมีการเรียนการสอนทางโทรทัศน์ ควรเพิ่มการกีฬาและบันเทิงให้มาก ควรจัดหาอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ ควรให้ชมการถ่ายทอดสดการชกมวย ทุกวันเสาร์และอาทิตย์ และควรจัดหาหนังสือใหม่ ๆ มาหมุนเวียนในห้องสมุด

อภิปรายผล

ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับศึกษาความต้องการการศึกษาของผู้ต้องขัง เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ข้อมูลรายละเอียดส่วนตัวของผู้ต้องขัง
2. การศึกษาสายสามัญ
3. การฝึกทักษะด้านอาชีพ
4. การฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม
5. กิจกรรมเสริมการศึกษาอื่น ๆ
6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ปรับปรุง การจัดการศึกษาผู้ต้องขัง เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

1. ข้อมูลรายละเอียดส่วนตัวของผู้ต้องขัง จากการศึกษเกี่ยวกับข้อมูลรายละเอียดส่วนตัวของผู้ต้องขัง ในเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ในครั้งนี้ ปรากฏว่า ผู้ต้องขัง ร้อยละ 84.08 เป็นเพศชาย ที่เหลือ ร้อยละ 14.92 เป็นเพศหญิง

สำหรับอายุของผู้ต้องขังนั้น จากการศึกษพบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 44.07 มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี รองลงมา ร้อยละ 33.22 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี

ด้านสถานภาพครอบครัวของผู้ต้องขัง พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.85 สมรสแล้ว เกี่ยวกับการประกอบอาชีพหรือทำงานก่อนต้องโทษ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 93.22 มีอาชีพและประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปรับจ้างทั่วไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.19

ด้านวุฒิการศึกษาของผู้ต้องขัง จากการศึกษในครั้งนี้พบว่าผู้ต้องขังส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 37.62 เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กล่าวโดยสรุปแล้ว จะเห็นได้ว่า พื้นฐานทางการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า อยู่ในระดับต่ำ และไม่พ้นการศึกษาภาคบังคับของรัฐบาล

สำหรับโทษฐานความผิดของผู้ต้องขัง จากการศึกษครั้งนี้พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 65.76 ต้องโทษฐานความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติยาเสพติด

เกี่ยวกับระยะเวลากำหนดโทษนั้น จากการศึกษพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 31.52 มีระยะเวลาที่ต้องโทษกว่า 2 - 5 ปี

2. การศึกษาสายสามัญ จากการศึกษพบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 50.17 มีความต้องการมาก การเรียนการสอนระดับประถมศึกษาแบบชั้นเรียน ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 51.52 มีความต้องการมาก เรือนจำได้แก้ไขปัญหการขาดแคลนครูผู้สอนโดยให้ผู้ต้องขังที่มีความรู้ประพฤติดี ทำหน้าที่ช่วยสอนหนังสือผู้ต้องขังด้วยกัน ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือร้อยละ 45.42 มีความต้องการมาก ด้านการเรียนการสอนครึ่งวัน และต้องทำงานตามที่เรือนจำกำหนด ครึ่งวัน ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 49.49 มีความต้องการมาก เนื้อหาวิชาที่ค่อนข้างยาก เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ควรเชิญวิทยากรจากภายนอกเข้ามาสอน ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 66.10 มีความต้องการมาก สำหรับการจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 69.50 มีความต้องการมาก ส่วนการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 56.95 มีความต้องการมาก ส่วนผู้ต้องขังยังเรียนไม่จบหลักสูตรแต่ถึงกำหนดพ้นโทษควรได้รับการสนับสนุนให้เรียนต่อจนจบหลักสูตร ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 76.61 มีความต้องการมาก สำหรับผู้ต้องขังไม่มีเอกสารที่ใช้สมัครเรียน

แต่มีความประสงค์ที่จะเรียน เรือนจำควรหาแนวทางในการช่วยเหลือ โดยติดต่อโรงเรียนที่ผู้ต้องขังเรียนจบเพื่อขอใบรับรองการจบหลักสูตร ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือร้อยละ 76.95 มีความต้องการมาก ส่วนการบริการแนะแนวให้คำปรึกษาประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างทั่วถึงในเรือนจำ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 65.76 มีความต้องการมาก และเกี่ยวกับครูผู้สอนไม่ต้องแต่งเครื่องแบบ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 38.31 มีความต้องการปานกลาง

สำหรับข้อคิดเห็นเพิ่มเติมสายสามัญนี้ ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ได้เสนอแนะให้มีการปรับปรุงการใช้แรงงานของผู้ต้องขัง ให้สอดคล้องกับการเข้ารับบริการเรียนหนังสือ ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่มาช่วยสอนหนังสือ จัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอ ดังนั้นควรมีการส่งเสริมให้ผู้ต้องขัง ได้มีโอกาสเข้ารับบริการทางการศึกษาสายสามัญให้มากขึ้น เพื่อเป็นการแก้ไข พัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังให้เป็นพลเมืองดี โดยใช้กระบวนการทางการศึกษา

3. การฝึกทักษะด้านอาชีพ จากการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 68.82 มีความต้องการมาก ที่จะฝึกอาชีพขณะต้องโทษในเรือนจำ การฝึกวิชาชีพช่างไม้ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 51.53 มีความต้องการมาก การฝึกวิชาชีพจักสานผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 37.63 มีความต้องการปานกลาง การฝึกวิชาชีพเย็บฉนวนผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 57.97 มีความต้องการน้อย การฝึกวิชาชีพช่างตัดผมผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 50.51 มีความต้องการมาก การฝึกวิชาชีพช่างไฟฟ้าผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 58.98 มีความต้องการมาก การฝึกวิชาชีพดอกไม้ประดิษฐ์ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 44.07 มีความต้องการปานกลาง การฝึกวิชาชีพช่างปูกระเบื้องผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 42.71 มีความต้องการมาก การฝึกวิชาชีพช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 61.70 มีความต้องการมาก การฝึกวิชาชีพด้านการเกษตรผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 50.17 มีความต้องการมาก การฝึกวิชาชีพช่างเย็บหนังผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 41.02 มีความต้องการมาก ส่วนการเพิ่มระยะเวลาการฝึกอบรมและลดจำนวนเป้าหมายของงานให้น้อยลงผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 51.53 มีความต้องการมาก และเกี่ยวกับการจัดหาอุปกรณ์ และเครื่องมือให้เพียงพอกับผู้เรียน และมีความทันสมัย ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 79.66 มีความต้องการมาก

สำหรับข้อคิดเห็นเพิ่มเติมนี้ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่เสนอให้เพิ่มการฝึกอาชีพ ให้หลายสาขา และเป็นอาชีพที่เมื่อพ้นโทษไปแล้ว สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ควรจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือให้เพียงพอกับผู้เรียนและมีความทันสมัย

3. การฝึกอบรมด้านศีลธรรม และจริยธรรมจากการศึกษาพบว่า การจัดหาพระภิกษุที่มีชื่อเสียงและมีความสามารถมาบรรยาย ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 49.83 มีความต้องการมาก สำหรับการจัดวิทยากรภายนอกที่มีความสามารถมาบรรยาย ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 60.68 มีความต้องการมาก เกี่ยวกับการลดระยะเวลาการจัดกิจกรรมลง ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 41.69 มีความต้องการปานกลาง ส่วนความต้องการให้จัดกิจกรรมนี้ต่อไปและจัดสภาพที่ดีแล้วผู้ต้องขังส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.93 มีความต้องการมาก ส่วนการถามความต้องการของผู้ต้องขังว่าต้องการเรื่องใด ๆ เป็นระยะ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 57.28 มีความต้องการมาก สำหรับสวดมนต์ไหว้พระ และแผ่เมตตาทุกคืน ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 59.66 มีความต้องการมาก เกี่ยวกับการจัดสถานที่สำหรับประกอบพิธีทางศาสนาในเรือนจำ โดยเฉพาะผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 38.99 มีความต้องการปานกลาง ส่วนการเพิ่มอนุศาสนาจารย์ให้มีมากกว่า 1 คน เพื่ออบรมได้ทั่วถึง ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 48.81 มีความต้องการมาก เกี่ยวกับการหมุนเวียนสับเปลี่ยนอนุศาสนาจารย์แต่ละเรือนจำมาอบรมผู้ต้องขัง ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 48.81มีความต้องการมาก และการให้การสนับสนุนให้ผู้ต้องขังที่มีความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนาได้บวชหลังพ้นโทษ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 60.00 มีความต้องการมาก

สำหรับข้อคิดเห็นเพิ่มเติมนั้น ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการที่เรือนจำดำเนินการจัดกิจกรรมการอบรมศีลธรรมและจริยธรรมอยู่ในขณะนี้ก็ดีอยู่แล้ว ควรหาพระที่มีชื่อเสียงมาบรรยาย ควรมีการอบรมบรรยายธรรมเดือนละครั้ง ควรเพิ่มการอบรมให้มากยิ่งขึ้น และควรจัดกิจกรรมทางศาสนาสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

5. กิจกรรมเสริมการศึกษาค้นคว้า อื่น ๆ จากการศึกษพบว่าห้องสมุดควรจัดหาหนังสือให้มีหลาย ๆ ประเภท เป็นหนังสือใหม่จำนวนเพียงพอ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 84.41 มีความต้องการมาก สำหรับการจัดห้องสมุดใหม่ให้เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 66.10 มีความต้องการมาก ส่วนการเพิ่มเวลาทำการห้องสมุดให้มากขึ้น โดยเฉพาะเพิ่มเวลาการทำการในวันหยุดราชการ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 63.05 มีความต้องการมาก

สำหรับการจัดหนังสือพิมพ์ หนังสือเกี่ยวกับกฎหมายและแนวอาชีพ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 78.64 มีความต้องการมาก เกี่ยวกับการจัดระบบห้องสมุดให้ทันสมัยสามารถยืมหนังสือไปอ่านบนเรือนนอนได้ และมีการปรับเมื่อยืมเกินกำหนดเวลา หรือทำหนังสือชำรุดสูญหาย ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 57.29 มีความต้องการมาก ส่วนการจัดหาอุปกรณ์การกีฬาให้เพียงพอ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 76.27 มีความต้องการมาก สำหรับการจัดเวลา

และโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการกีฬาให้มากขึ้นผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 72.54 มีความต้องการมาก ส่วนการจัดวิทยากรเข้ามาสอนการเล่นกีฬาที่ถูกต้อง ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 57.63 มีความต้องการมาก เกี่ยวกับการจัดให้มีสนามกีฬาที่ได้มาตรฐานในเรือนจำ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 62.38 มีความต้องการมาก แต่ก็ยังมีปัญหาเรื่องงบประมาณที่จะดำเนินการ สำหรับเรือนจำมีกิจกรรมเสี่ยงตามสายอย่างต่อเนื่องเป็นประจำเพื่อเป็นการให้ความรู้และผ่อนคลายความเครียด ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 82.03 มีความต้องการมาก และการจัดป้ายนิทรรศการให้ความรู้เรื่องต่าง ๆ และมีการหมุนเวียนสับเปลี่ยนกันเป็นระยะ ๆ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 69.83 มีความต้องการมาก

สำหรับข้อคิดเห็นเพิ่มเติมนั้นผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเท่าที่ดำเนินการอยู่ก็ดีอยู่แล้ว ควรมีการเรียนการสอนทางโทรทัศน์ ควรเพิ่มการกีฬาและบันเทิงให้มาก ควรจัดหาอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ ควรให้ชมการถ่ายทอดสดการชกมวยทุกวันเสาร์และอาทิตย์ และควรจัดหาหนังสือใหม่มาหมุนเวียนในห้องสมุด สิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ เรือนจำอำเภอตะกั่วป่าจะต้องพิจารณาปรับปรุงพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1. การจัดการศึกษาสายสามัญ จากการศึกษาพบว่า ภูมิหลังทางการศึกษาผู้ต้องขังส่วนใหญ่ยังอยู่ในระดับต่ำเพียงระดับประถมศึกษา และมีผู้ต้องขังส่วนหนึ่งที่ยังไม่รู้หนังสือ ซึ่งเรือนจำควรจัดสอนหนังสือให้กับผู้ต้องขังอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ โดยอาจให้สิทธิผลประโยชน์บางอย่างกับผู้ต้องขังที่มีความสนใจในการมาเรียนหนังสือ เพื่อเป็นแรงจูงใจ ได้แก่ การสอบเลื่อนชั้น การลดวันต้องโทษ การลดจำนวนเป้าหมายของการทำงานลง เป็นต้น
2. การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ จากผลการศึกษาพบว่า เรือนจำยังจัดการฝึกวิชาชีพไม่ตรงกับความต้องการของผู้ต้องขัง จึงต้องเพิ่มสาขาการฝึกทักษะอาชีพให้มากขึ้น และเน้นอาชีพที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานนำไปประกอบอาชีพได้หลังพ้นโทษ
3. การฝึกอบรมด้านศีลธรรม และจริยธรรม จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังมีความต้องการในกิจกรรมนี้มากเพราะสามารถพัฒนาจิตใจของผู้ต้องขังให้เป็นคนดี จึงควรส่งเสริมสนับสนุนและให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมนี้ให้มาก และอาจมีการทดสอบประเมินผลการพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังเป็นระยะ ๆ ก่อนที่จะพ้นโทษออกไป

4. กิจกรรมเสริมการศึกษา จากผลการศึกษาพบว่าผู้ต้องขังมีความต้องการในกิจกรรมนี้มาก แต่เรือนจำอำเภอตะกั่วป่ายังดำเนินการจัดกิจกรรมส่วนนี้ได้น้อย จึงควรพิจารณาจัดกิจกรรมเสริมการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงผลของการศึกษาต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ต้องขัง ตั้งแต่แรกเข้ามาต้องโทษในเรือนจำ จนถึงกำหนดพ้นโทษจากเรือนจำเพื่อทราบเจตคติของผู้ต้องขังที่ผ่านกระบวนการการศึกษาของเรือนจำ
2. ควรมีการศึกษาถึงรูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับผู้ต้องขัง เพื่อจะได้ทราบวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมในการจัดการศึกษาผู้ต้องขังให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. แนวทางการดำเนินการศึกษานอกโรงเรียนร่วมกับกรม

กรมราชทัณฑ์ กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2538. อัดสำเนา.
จำเนียร จันทรวงศ์. การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันใน
เรือนจำและทัณฑสถาน. ปรินิพนธ์. กศ.ม. กรุงเทพฯ : 2536. อัดสำเนา.

ณัฐ จุลสุวรรณ. ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพในเรือนจำกลางคลองเปรม
เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน. ปรินิพนธ์. กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

ทวีรัตน์ นากเนียม. ผลของการฝึกสมาธิที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ต้องขัง.
ปรินิพนธ์. กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2530. อัดสำเนา.

นที จิตสว่าง. "มือหนึ่งถือชอล์กมือหนึ่งถือลูกกัญแจ" วารสารราชทัณฑ์, 41(1,2) กันยายน
2536.

ประเสริฐ เมฆมณี. "การราชทัณฑ์ไทยในศวรรษหน้า" วารสารราชทัณฑ์, 40(1) มกราคม -
มีนาคม 2535.

_____. ราชทัณฑ์ไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมราชทัณฑ์, 2522.

พเยาว์ศักดิ์ ธาณรัตน์. สภาพปัญหาการนำหลักจิตภาวนาในพุทธศาสนาไปใช้ในการอบรม
เพื่อพัฒนาพฤติกรรมของผู้ต้องขัง : ศึกษาเปรียบเทียบกับกรณีของเรือนจำกลาง
คลองเปรมและทัณฑสถานหญิงกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533. อัดสำเนา.

ราชทัณฑ์, กรม. การวิจัยปัญหาการศึกษาของผู้ต้องขัง. กรุงเทพฯ : กรมราชทัณฑ์, 2542

_____. "บทบาทของเรือนจำในการวิไลเคิลคน" วารสารราชทัณฑ์, 42(1) มกราคม 2537.

_____. รายงานผลการประเมินการศึกษาของผู้ต้องขังสายสามัญและวิชาชีพ. กรุงเทพฯ :
กรมราชทัณฑ์, 2540. อัดสำเนา.

_____. รายงานประจำปี 2542. กรุงเทพฯ : กรมราชทัณฑ์, 2542

_____. รายงานสรุปผลการประชุมสัมมนา หัวหน้าฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจและ
ครูใหญ่เรือนจำทัณฑสถานทั่วประเทศ. กรุงเทพฯ : กรมราชทัณฑ์, 2540.

รุ่งโรจน์ โพธิ์ทอง, ว่าที่ร้อยเอก. การศึกษาโรงเรียนสำหรับผู้ด้อยทั้ง : กรณีศึกษาในเรือนจำ
ประจวบคีรีขันธ์. ปริญญาโท. กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2541. อัดสำเนา.

อาทิตย์ โพธิ์ทอง. การศึกษากิจกรรมเพื่อการพัฒนาผู้ต้องขังตามแผนการอบรมฟื้นฟูผู้ต้องขัง
กรมราชทัณฑ์. ปริญญาโท. กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2535.
อัดสำเนา.

อารียา ไชยานุวงศ์ และคนอื่นๆ. รายงานผลการวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน
จัดการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญและสายอาชีพในเรือนจำและทัณฑสถาน. กรุงเทพฯ :
กรมราชทัณฑ์. 2535. อัดสำเนา.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

(สำเนา)

ที่ ทม 2301.03/3490

มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

22 พฤศจิกายน 2543

เรื่อง ขอลความอนุเคราะห์

เรียน คุณรัศมี อินดู

มหาวิทยาลัยทักษิณ ขอรับรองว่า **นายนิมิตร บุตรทิพย์** เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
สาขา วิชาการบริหารการศึกษา ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้ กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **ศึกษาความต้องการ
การศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา**

โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

ดร.วีระชัย เสมารักดี ประธานกรรมการ

ผศ.สำราญ ไชยศร กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใครขอความอนุเคราะห์คือ ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้อง
ของแบบสอบถามพร้อมข้อเสนอแนะ ทั้งนี้เพื่อจะได้นำไปปรับปรุง แก้ไขให้แบบสอบถามสมบูรณ์
ถูกต้องยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ได้งานวิจัยที่มีคุณภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตผู้นี้ด้วยจักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ประดิษฐ์ มีสุข

(รองศาสตราจารย์ประดิษฐ์ มีสุข)

รองอธิการบดี

ประธานอนุกรรมการบัณฑิตศึกษา

กลุ่มงานบริการการศึกษา

โทร., โทรสาร (074) 443988

(สำเนา)

ที่ ทม 2301.03/3488

มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

22 พฤศจิกายน 2543

เรื่อง ขอลความอนุเคราะห์

เรียน ว่าที่ร้อยเอก รุ่งโรจน์ โพธิ์ทอง

มหาวิทยาลัยทักษิณ ขอรับรองว่า **นายนิมิตร บุตรทิพย์** เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
สาขา วิชาการบริหารการศึกษา ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **ศึกษาความต้องการการ
ศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา**

โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

ดร.วิรัช เสมอภาคดี ประธานกรรมการ

ผศ.สำราญ ไชยศรี กรรมการ

สิ่งที่นิสิตได้ขอความอนุเคราะห์คือ ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้อง
ของแบบสอบถามพร้อมข้อเสนอแนะ ทั้งนี้เพื่อจะได้นำไปปรับปรุง แก้ไขให้แบบสอบถามสมบูรณ์
ถูกต้องยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ได้นงานวิจัยที่มีคุณภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตผู้นี้ด้วยจักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ประดิษฐ์ มีสุข

(รองศาสตราจารย์ประดิษฐ์ มีสุข)

รองอธิการบดี

ประธานอนุกรรมการบัณฑิตศึกษา

กลุ่มงานบริการการศึกษา

โทร., โทรสาร (074) 443988

(สำเนา)

ที่ ทม 2301.03/3487

มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

22 พฤศจิกายน 2543

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

มหาวิทยาลัยทักษิณ ขอรับรองว่า **นายนิมิตร บุตรทิพย์** เป็นนิสิตระดับปริญญาโท สาขา วิชาการบริหารการศึกษา ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้กำลังดำเนินการศึกษาเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **ศึกษาความต้องการการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา**

โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

ดร.วิรัช เสมวักดี

ประธานกรรมการ

ผศ.สำราญ ไชยสร

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใครขอความอนุเคราะห์คือ ขออนุญาตให้ผู้ต้องขังตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตผู้นี้ด้วยจักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ประดิษฐ์ มีสุข

(รองศาสตราจารย์ประดิษฐ์ มีสุข)

รองอธิการบดี

ประธานอนุกรรมการบัณฑิตศึกษา

กลุ่มงานบริการการศึกษา

โทร., โทรสาร (074)443988

(สำเนา)

ที่ มท 0905/

กรมราชทัณฑ์

222 ถ.นนทบุรี 1 ต.สวนใหญ่

อ.เมือง จ. นนทบุรี 11000

12 มกราคม 2544

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา

อ้างถึง หนังสือจังหวัดพังงา ที่พง.0024/1897 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2543

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กรมราชทัณฑ์พิจารณาอนุญาตให้นายนิมิตร บุตรทิพย์
เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ 4 สังกัดเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า และเป็นนิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ต้องขังในเรือนจำ
อำเภอตะกั่วป่า โดยการตอบแบบสอบถาม เพื่อประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **ศึกษาความ
ต้องการการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา** ความแจ้งแล้ว นั้น

กรมราชทัณฑ์พิจารณาแล้ว อนุญาต และเมื่อนายนิมิตรฯ จัดทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวแล้ว
เสร็จ ให้จัดส่งให้แก่สำนักทัณฑวิทยา กรมราชทัณฑ์ จำนวน 1 เล่มเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้แจ้งให้เรือนจำอำเภอตะกั่วป่าทราบต่อไปด้วย จัก
ขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) วิรัช ปลื้มสำราญ

(นายวิรัช ปลื้มสำราญ)

ผู้อำนวยการสำนักทัณฑวิทยา ปฏิบัติราชการแทน)

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

สำนักทัณฑวิทยา

ส่วนมาตรการควบคุมผู้ต้องขัง

โทร 9673380 โทรสาร 9672409

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
ศึกษาความต้องการการศึกษาของผู้ต้องขัง
เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา

ผู้วิจัย

นายนิมิตร บุตรทิพย์
นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยทักษิณ – สถาบันราชภัฏภูเก็ต

คณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.วิระชัย เสมากกติ

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สัราญ ไชยสร

กรรมการ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
ศึกษาความต้องการการศึกษาของผู้ต้องขัง
เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม เพื่อต้องการทราบระดับความต้องการการศึกษาของผู้ต้องขัง
เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา
ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุง เกี่ยวกับการจัดการ
ศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า
2. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และตรงกับความต้องการของท่านมากที่สุด
คำตอบของแต่ละท่าน ผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับและไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามนี้

นิมิตร บุตรทิพย์

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยทักษิณ

ตอนที่ 1

ข้อมูลรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำแนะนำ :

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน
และเขียนตอบสั้นๆ

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สถานภาพสมรส

[] โสด

[] หม้าย

[] แต่งงานแล้ว

[] หย่าร้าง

[] อื่นๆ.....

4. การประกอบอาชีพหรือการทำงานก่อนต้องโทษ

[] มี คือ.....

[] ไม่มีอาชีพ เพราะ.....

5. ขณะนี้ท่านมีวุฒิทางการศึกษา คือ.....

6. ท่านต้องโทษกรณีความผิด.....

7. ระยะเวลากำหนดโทษ.....ปี.....เดือน

ตอนที่ 2

แบบสอบถามครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบระดับความต้องการตามสภาพที่เป็นจริงของท่าน ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการการศึกษาแต่ละข้อ

คำแนะนำ

โปรดอ่านและพิจารณาข้อความที่เกี่ยวกับความต้องการการศึกษา แต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความต้องการของท่านมากที่สุดว่าต้องการมากน้อยเพียงใด โดยกำหนดคะแนนไว้ดังนี้

คะแนน	1	หมายถึง	ท่านต้องการน้อยที่สุด
คะแนน	2	หมายถึง	ท่านต้องการน้อย
คะแนน	3	หมายถึง	ท่านต้องการปานกลาง
คะแนน	4	หมายถึง	ท่านต้องการมาก
คะแนน	5	หมายถึง	ท่านต้องการมากที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อที่	ความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	ระดับความต้องการ					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
		1	2	3	4	5	
0	มีความต้องการที่จะศึกษาหาความรู้ ขณะที่ต้องโทษอยู่ในเรือนจำ					✓	[]

คำอธิบายตัวอย่าง

จากตัวอย่างข้อ 0 แสดงว่า ความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของผู้ต้องขังใน
ประเด็นมีความต้องการที่จะศึกษาหาความรู้ขณะที่ต้องโทษอยู่ในเรือนจำอยู่ในระดับ มากที่สุด

ข้อที่	ความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	ระดับความต้องการ					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
		1	2	3	4	5	
9.	ผู้ต้องขังยังเรียนไม่จบหลักสูตรแต่ถึงกำหนดพ้นโทษ ควรได้รับการสนับสนุนให้เรียนต่อจนจบหลักสูตร.....						[]
10.	ผู้ต้องขังไม่มีเอกสารที่ใช้สมัครเรียนแต่มีความประสงค์ที่จะเรียนเรียนจำควรหาแนวทางในการช่วยเหลือโดยติดต่อโรงเรียนที่ผู้ต้องขังเรียนจบเพื่อขอใบรับรองการจบหลักสูตร.....						[]
11.	การบริการการแนะแนวให้คำปรึกษา ประชาสัมพันธ์ ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างทั่วถึงในเรือนจำ.....						[]
12.	ครูผู้สอนไม่ต้องแต่งเครื่องแบบ..... <u>การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ</u>						[]
13.	การฝึกอาชีพขณะต้องโทษในเรือนจำ.....						[]
14.	การฝึกวิชาชีพช่างไม้.....						[]
15.	การฝึกวิชาชีพจักสาน.....						[]
16.	การฝึกวิชาชีพเย็บอวน.....						[]
17.	การฝึกวิชาชีพช่างตีสม.....						[]
18.	การฝึกวิชาชีพช่างไฟฟ้า.....						[]
19.	การฝึกวิชาชีพดอกไม้ประดิษฐ์.....						[]
20.	การฝึกวิชาชีพช่างปูกระเบื้อง.....						[]

ข้อที่	ความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	ระดับความต้องการ					สำหรับผู้วิจัย
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
		1	2	3	4	5	
21.	การฝึกวิชาชีพช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์.....						[]
22.	การฝึกวิชาชีพด้านการเกษตร.....						[]
23.	การฝึกวิชาชีพช่างเย็บหนัง.....						[]
24.	เพิ่มระยะเวลาการฝึกอบรมและลดจำนวนเป้าหมายของงานให้น้อยลง.....						[]
25.	จัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือให้เพียงพอกับผู้เรียนและมีความทันสมัย.....						[]
	<u>การฝึกอบรมด้านศิลปกรรมและจริยธรรม</u>						
26.	จัดหาพระภิกษุที่มีชื่อเสียงและมีความสามารถบรรยาย.....						[]
27.	จัดหาวิทยากรภายนอกที่มีความสามารถบรรยาย.....						[]
28.	ลดระยะเวลาการจัดกิจกรรมลง.....						[]
29.	ต้องการให้จัดกิจกรรมนี้ต่อไปและจัดในสภาพนี้ดีแล้ว.....						[]
30.	ถามความต้องการของผู้ต้องขังว่าต้องการในเรื่องใด ๆ เป็นระยะ.....						[]
31.	สวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตาก่อนนอนทุกคืน.....						[]

ข้อที่	ความต้องการเกี่ยวกับ การจัดการศึกษา	ระดับความต้องการ					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
		1	2	3	4	5	
32.	จัดสถานที่สำหรับประกอบพิธีทางศาสนาในเรือนจำโดยเฉพาะ						[]
33.	เพิ่มบุคลากรสายวิชาชีพให้มากกว่า 1 คน เพื่ออบรมได้ทั่วถึง						[]
34.	หมุนเวียนสับเปลี่ยนบุคลากร จารย์แต่ละเรือนจำมาอบรมผู้ต้อง ขัง						[]
35.	สนับสนุนให้ผู้ต้องขังที่มีความ เลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา ได้บวชหลังพ้นโทษ						[]
	กิจกรรมเสริมการศึกษาอื่นๆ						
36.	ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือให้มี หลาย ๆ ประเภทเป็นหนังสือใหม่ และจำนวนเพียงพอ						[]
37.	จัดห้องสมุดใหม่ให้เพียงพอกับ จำนวนผู้ใช้						[]
38.	เพิ่มเวลาการทำงานห้องสมุดให้ มากขึ้น โดยเฉพาะเพิ่มเวลาการทำงาน ในวันหยุดราชการ						[]
39.	จัดหนังสือพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับ กฎหมายและแนะแนวอาชีพ						[]

ข้อที่	ความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	ระดับความต้องการ					สำหรับผู้วิจัย
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
		1	2	3	4	5	
40.	จัดระบบห้องสมุดให้ทันสมัยสามารถยืมหนังสือไปอ่านบนเรือนได้และมีการปรับเมื่อยืมกำหนดเวลาหรือทำหนังสือชำรุดสูญหาย...						[]
41.	ต้องการจัดหาอุปกรณ์ทางกีฬาให้เพียงพอ.....						[]
42.	จัดให้มีเวลาและโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการกีฬาให้มากขึ้น.....						[]
43.	จัดวิทยากรเข้ามาสอนการเล่นกีฬาที่ถูกต้อง.....						[]
44.	จัดให้มีสนามกีฬาที่ได้มาตรฐานในเรือนจำ.....						[]
45.	เรือนจำมีกิจกรรมเลี้ยงตามสายอย่างต่อเนื่องเป็นประจำเพื่อเป็นการให้ความรู้และผ่อนคลายความเครียด.....						[]
46.	จัดป้ายนิทรรศการให้ความรู้เรื่องต่าง ๆ และมีการหมุนเวียนปรับเปลี่ยนกันเป็นระยะ ๆ.....						[]

ตอนที่ 3
แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ
ในการปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

คำแนะนำ : ให้ท่านเขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามหัวข้อข้างล่างนี้

1. การศึกษาสายสามัญ

2. การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ

3. การฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม

4. กิจกรรมเสริมการศึกษาค้นคว้า

โปรดบททวนอีกครั้งเพื่อความแน่นอนว่าท่านได้ทำครบแล้วทุกข้อ

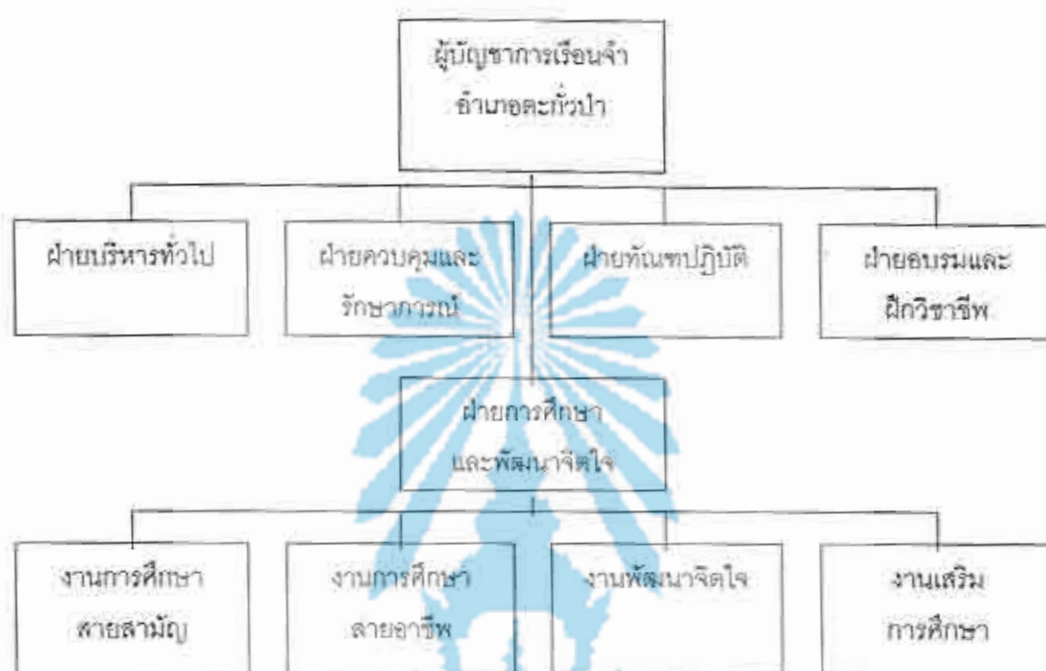
๕๕๕๕๕๕๕๕

นิมิตร บุตรทัฬหี

ภาคผนวก ค
หนังสือกรมราชทัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

แผนภูมิโครงสร้างองค์กรของเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

ภาระและหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละฝ่าย มีดังนี้

1. ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่เกี่ยวกับงานสารบรรณ งานทะเบียน เอกสารงานการเงิน งานบัญชี งานพัสดุ งานอาคารสถานที่ งานยานพาหนะ งานบริหาร งานบุคคลเบื้องต้น งานประชาสัมพันธ์ งานรับเรื่องราวร้องทุกข์ งานเลขานุการ งานการประชุม งานรวบรวมข้อมูลสถิติของหน่วยงาน งานแผนงานโครงการ การติดตามประเมินผล รวมทั้งงานที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของฝ่ายใด และงานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

2. ฝ่ายควบคุมและรักษาการณ มีหน้าที่ในการวางแผนและดำเนินการตรวจค้นการรักษาการณ และควบคุมผู้ต้องขังให้อยู่ในกฎระเบียบของเรือนจำ ตลอดจนแนะนำอบรมเกี่ยวกับระเบียบวินัย และการปฏิบัติตนในเรือนจำแก่ผู้ต้องขังพิจารณาเสนอความดีความชอบของผู้ต้องขัง และความเห็นเกี่ยวกับการเลื่อนชั้น ลดชั้น การลงโทษทางวินัย การคัดเลือกผู้ต้องขังออกทำงานภายนอกเรือนจำ การควบคุมผู้ต้องขัง จำยออกทำงานภายนอกเรือนจำและงานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

3. ฝ่ายอบรมและฝึกวิชาชีพ มีหน้าที่วางแผนและดำเนินการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับวัตถุดิบที่มีอยู่ในพื้นที่ ความต้องการของตลาด และความถนัดของผู้ต้องขังรวมถึงพัฒนาคุณภาพของผู้ต้องขัง ด้านการฝึกวิชาชีพประเภทต่างๆ การจัดหาวัตถุดิบ การหาตลาด การ

จำหน่ายผลิตภัณฑ์ การบริหารเงินทุนผลประโยชน์ จากการฝึกวิชาชีพ ควบคุมการใช้จ่าย พานะที่จัดซื้อด้วยเงินทุนฝึกวิชาชีพ และงานอื่นๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

4. ฝ่ายทัศนคติปฏิบัติ มีหน้าที่ตรวจสอบหมายศาล การจัดทำทะเบียนประวัติ และการ จำแนกลักษณะผู้ต้องขัง การดำเนินงานทัศนคติปฏิบัติ เช่น การเลื่อนลดชั้น การลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ การขอพระราชทานอภัยโทษ การสืบเสาะ การสอดส่อง การส่งเคราะห์ การ เปลี่ยนแปลงเงื่อนไข การเพิกถอน การคุมประพฤติ งานอาลาสมัครคุมประพฤติ ตลอดจนงาน ส่งเสริมสนับสนุนงานคุมประพฤติ และประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และงานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

5. ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ มีหน้าที่วางแผนและดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษา และพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง โดยจัดการศึกษาวิชาสามัญ วิชาชีพ และธรรมศึกษา ตลอดจนการจัด อบรมหลักสูตรการเตรียมเข้าทำงาน การฝึกยกระดับฝีมือ และทดสอบมาตรฐานฝีมือ การอบรม พัฒนาจิตใจ การจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุน ส่งเสริม ปลุกฝัง ปรับเปลี่ยนทัศนคติ จิตสำนึก ค่านิยม และพฤติกรรมของผู้ต้องขัง ให้เป็นไปตามแนวทางที่เหมาะสม รวมทั้งกิจกรรมเสริมการ ศึกษา เช่น ห้องสมุด การจัดทำโล่ทัศนูปกรณ์ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นต้น โดย ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด สถาบันพัฒนาฝีมือแรง งาน กรมอาชีวศึกษา หน่วยงานเอกชนเพื่อเข้ามาสนับสนุนร่วมกัน จัดการศึกษาให้กับผู้ต้องขัง และงานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

สำเนา

ครุฑมรกต

ที่ มท 0904/1165

กรมราชทัณฑ์

222 ถนนเทพบุรี 1 ต.สวนใหญ่

อ. เมือง จ.นนทบุรี 11000

28 ธันวาคม 2537

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางในการแต่งตั้งผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานด้านการศึกษา

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า

อ้างถึง หนังสือ ที่ มท 1005/ว. 96 ลงวันที่ 3 กรกฎาคม 2528

หนังสือ ที่ มท 0904/ว. 108 ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2537

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบฟอร์มการขอแต่งตั้งผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน จำนวน 1 ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมราชทัณฑ์มีนโยบายที่ชัดเจนในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ให้แก่ผู้ต้องขังทั้งสายสามัญและสายอาชีพ จึงได้กำหนดให้เรือนจำและทัณฑสถานทุกแห่ง ขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียนผู้ใหญ่ขึ้น โดยใช้เจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีวุฒิทางการศึกษาทำหน้าที่สอน หากไม่เพียงพอก็อนุญาตให้ให้ผู้ต้องขังที่มีวุฒิทางการศึกษาทำหน้าที่ช่วยสอนให้ และเพื่อเป็นขวัญกำลังใจแก่ผู้ต้องขังที่ตั้งใจช่วยเหลืองานราชการกรมฯ จึงเปิดโอกาสให้เรือนจำและทัณฑสถานทุกแห่งพิจารณาแต่งตั้งผู้ต้องขังที่ช่วยสอนหนังสือเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานด้านการศึกษา

เพื่อให้การแต่งตั้งผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานการศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จึงได้กำหนดแนวทางในการแต่งตั้งดังต่อไปนี้

1. เรือนจำหรือทัณฑสถานที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา ให้พิจารณาคัดเลือกผู้ต้องขังชั้นดีมากขึ้นไปที่ทำหน้าที่ช่วยสอนมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 1 ปี แต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานได้ไม่เกิน 3 คน

2. เรือนจำหรือทัณฑสถานที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษา ให้พิจารณาคัดเลือกผู้ต้องขังชั้นดีมากขึ้นไปที่ทำหน้าที่ช่วยสอนมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 1 ปี แต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานได้ไม่เกิน 5 คน

3. ให้เรือนจำและทัณฑสถานดำเนินการแต่งตั้งตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย
ที่ 1/2505 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2505 และขออนุมัติไปกรมฯ ตามแบบฟอร์มที่แนบเพื่อ
พิจารณาอนุมัติต่อไป

4. ผู้ต้องขังตั้งแต่ชั้นดีลงมา มีความรู้ความสามารถ และมีความตั้งใจจะช่วยงาน
ด้านการศึกษา ก็นุญาตให้ช่วยงานได้โดยมีจำนวนตามความจำเป็น โดยแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยเหลือ
เจ้าพนักงาน ตามกฎกระทรวงมหาดไทย ข้อ 84 ซึ่งออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราช-
บัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ ซึ่งกรมราชทัณฑ์จะได้ติดตามผลต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) อำนวย สิ้นธพพันธ์

(นายอำนวย สิ้นธพพันธ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

สำนักพัฒนาพฤตินิสัย

ส่วนส่งเสริมการศึกษาอบรม

โทร. 5884921

บัญชีขอแต่งตั้งนักโทษเด็ดขาดให้มีตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน

เรือนจำ /ทัณฑสถาน.....

ที่	ชื่อ-นามสกุล	โพษฐาน	ชั้น	วุฒิการ ศึกษา	ทำหน้าที่ช่วยเหลือ	ความประพฤติ ความดีความชอบ ระหว่างคุมขัง	กระทำผิดวินัย	จำนวนผู้ต้อง พิณณณนี้		จำนวนผู้ช่วย เหลือที่มีอยู่เดิม		หมายเหตุ
								ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	

ตรวจสอบถูกต้องแล้ว

ลงชื่อ

หัวหน้าฝ่ายทัณฑปฏิบัติ

(

)

สำเนา

ที่ มท 0904/1608

กรมราชทัณฑ์

222 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลสวนใหญ่

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

8 ธันวาคม 2540

เรื่อง การเชิญวิทยากรภายนอกเข้าอบรมผู้ต้องขัง

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดตะกั่วป่า

อ้างถึง หนังสือกรมฯ ที่ มท 0904/1471 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2540

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบรายงานการอบรมผู้ต้องขังโดยวิทยากรภายนอก จำนวน 1 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมราชทัณฑ์ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาและพัฒนาจิตใจผู้ต้อง
ขังประจำปี พ.ศ. 2541 ให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน โดยส่วนหนึ่งให้ใช้จ่ายเป็นค่าตอบแทนวิทยากรภายนอก
ที่เข้าอบรมบรรยายความรู้แก่ผู้ต้องขัง ความละเอียดดังกล่าวแล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินงาน บรรลุเป้าหมายตามนโยบายของกรมฯ และให้การใช้จ่ายงบประมาณ มีประ
สิทธิภาพสูง ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. เชิญวิทยากรภายนอก ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จากหน่วยงาน/สถาบันภายนอก เข้าบรรยายความ
รู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ต้องขัง ครั้งละประมาณ 1.30 ชั่วโมง
2. กำหนดหัวข้อบรรยาย ที่คาดว่าจะประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของผู้ต้องขัง ภายหลังพ้นโทษ
และเหมาะสม ตรงกับความรู้ความสามารถของผู้เป็นวิทยากร
3. จ่ายค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณที่กรมฯ จัดสรรให้ ครั้งละไม่เกิน 500 บาท โดยให้
วิทยากรเซ็นรับเงินในใบสำคัญรับเงินไว้เป็นหลักฐานทุกครั้ง
4. เมื่อดำเนินการเรียบร้อยแล้ว รายงานผลให้กรมฯ ทราบทุกครั้ง ตามแบบรายงาน การอบรมผู้
ต้องขังโดยวิทยากรภายนอกที่แนบมาพร้อมนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาจัดสรรงบ
ประมาณในปีต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ไกวัล สากิยลักษณ์

(นายไกวัล สากิยลักษณ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

สำนักพัฒนาพฤตินิสัย

ส่วนส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาจิตใจ

โทร. 9673558-9 โทรสาร. 9673558

แบบรายงานการอบรมผู้ต้องขังโดยวิทยากรภายนอก

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑

เรือนจำพิเศษกลาง

ครั้งที่	หัวข้อการบรรยาย	ชื่อวิทยากร/สถาบันหรือหน่วยงาน	วัน เดือน ปี ที่บรรยาย	จำนวนผู้ฟัง	ค่าตอบแทน จำนวนเงิน	หมายเหตุ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

สำเนา

ที่ มท 0904/1748

กรมราชทัณฑ์

222 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลสวนใหญ่

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

26 พฤศจิกายน 2541

เรื่อง การให้ความรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนแก่ผู้ต้องขัง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน สถานกักกัน และสถาน
กักขัง

ด้วยกรมราชทัณฑ์ได้รับแจ้งจากคณะทำงานวางแผนการศึกษาสิทธิมนุษยชนระดับชาติ
ในคณะอนุกรรมการสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีหน้าที่พิจารณามรรควรรู้เรื่องสิทธิ
มนุษยชนเข้าในหลักสูตรการศึกษาของสถาบันต่าง ๆ ว่า ได้กำหนดให้ "ผู้ต้องขัง/นักโทษเด็ดขาด/ผู้
ต้องขังระหว่างพิจารณา" เป็นกลุ่มบุคคลเป้าหมายที่จะต้องศึกษาสิทธิมนุษยชน เพื่อแก้ปัญหาการขาด
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

กรมราชทัณฑ์พิจารณาเห็นว่า ในส่วนของการให้ความรู้ตามหลักสูตรการศึกษา เมื่อคณะ
ทำงานฯ ดังกล่าวข้างต้นได้ดำเนินการให้มีการบรรจุเรื่องสิทธิมนุษยชนไว้ในหลักสูตรการศึกษาของ
สถาบันต่าง ๆ แล้ว ผู้ต้องขังส่วนที่เป็นนักศึกษา กคน ทุกคนก็จะได้รับความรู้ตามมาตรฐานของหลัก
สูตร เพราะโรงเรียนผู้ใหญ่ในเรือนจำและทัณฑสถานทุกแห่ง จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและ
ระเบียบวิธีของกรมการศึกษานอกโรงเรียนอยู่แล้ว สำหรับในส่วนของการให้ความรู้แก่ผู้ต้องขังโดยส่วน
รวม ขอให้เรือนจำและทัณฑสถานดำเนินการให้ความรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนในลักษณะกิจกรรมเสริมในโรง
เรียนผู้ใหญ่ การประชุมอบรม ซึ่งแจ้งทำความเข้าใจ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ โดย
ให้นั้หนักในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นในระหว่างการถูกควบคุม
กักขัง อันจะเป็นประโยชน์ทั้งแก่ตัวผู้กักขังเองและทางราชการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการต่อไปด้วย
จึงขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุวัจน์ต์ ส่งสัมพันธ์

(นายสุวัจน์ ส่งสัมพันธ์)

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

สำนักพัฒนาพฤตินิสัย

ส่วนส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาจิตใจ

โทร.9673558-9 โทรสาร 9673558

สำเนา

ที่ มท 0904/1280

กรมราชทัณฑ์

222 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลสวนใหญ่

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

7 กันยายน 2542

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการจัดการศึกษาผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บัญชาการเรือนจำ และผู้อำนวยการทัณฑสถาน

อ้างถึง ข้อตกลงความร่วมมือการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ระหว่างกรมราชทัณฑ์กับกรมการศึกษา
การศึกษานอกโรงเรียน ลงวันที่ 4 เมษายน 2538

ตามข้อตกลงที่อ้างถึง กรมราชทัณฑ์กับกรมการศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนได้ตกลงความร่วมมือในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้แก่ผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นบุคคลที่พลาดโอกาสทางการศึกษา ในระบบโรงเรียน ให้ได้รับการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นหลังจากพ้นโทษไปแล้ว นั้น

กรมราชทัณฑ์ได้มอบหมายให้เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ ดำเนินการจัดการศึกษาของผู้ต้องขังตามนโยบาย โดยมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษาผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่อง ทำให้ได้รับทราบถึงปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงานของโรงเรียนผู้ใหญ่ในเรือนจำและทัณฑสถานมิได้เป็นไปในทางเดียวกัน ในการจัดการศึกษาลายลามัญและสายอาชีพตามหลักสูตรของกรมการศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีหัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการให้แก่ผู้ต้องขัง ให้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาอยู่ในความดูแลของศูนย์การศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด/อำเภอ และศูนย์การศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร/เขต จึงทำให้การบริหารในการจัดการศึกษาผู้ต้องขังในโรงเรียนผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นสถานศึกษาสังกัดกรมการศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนไม่สามารถดำเนินการได้ทุกวิธีเรียน การเบิกค่าตอบแทนครูผู้สอนไม่ทัดเทียมกัน การเรียกเก็บเงินประเภทต่าง ๆ การสนับสนุนปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้ทราบ และได้นัดประชุมหารือแนวทางปฏิบัติงานของทั้งสองหน่วยงาน เพื่อแก้ปัญหา รวมถึงการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานให้ตรงกับความต้องการและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ให้โรงเรียนผู้ใหญ่ในเรือนจำและทัณฑสถานได้ถือปฏิบัติแล้ว โดยประสานงาน กับศูนย์

การศึกษา.....

การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด หรือศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานครโดยตรง เมื่อทราบแนวทางปฏิบัติ หากโรงเรียนผู้ใหญ่แห่งใดพร้อมก็สามารถจัดการศึกษาได้ทุกวิธีเรียน หรือตามแนวทางใดทางหนึ่ง

อนึ่ง กรมการศึกษานอกโรงเรียน จะให้การยกเว้นเงินบำรุงการศึกษาสำหรับผู้ต้องขังที่เป็นนักศึกษาที่ได้รับพระราชทานอภัยโทษปล่อยตัวเป็นกรณีพิเศษ ให้มีโอกาสได้ศึกษาไปจนจบในแต่ละระดับ จึงให้เรียนจำ/ทัณฑสถานแห่งนี้ ให้คำปรึกษาแนะนำชี้แจงแก่ผู้ต้องขังที่พ้นโทษ ที่เป็นผู้ไม่มีรายได้และไม่สามารถเลี้ยงตนเองได้ มีสิทธิร้องขอจากผู้นำท้องถิ่น ให้การรับรองว่าไม่มีรายได้และอาชีพ โดยแสดงหลักฐานการได้รับพระราชทานอภัยโทษปล่อยตัวพร้อมหลักฐานการศึกษาเดิมเพื่อขอรับการศึกษาคือ ณ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ/เขต เพื่อขอรับยกเว้นการเรียกเก็บเงินบำรุงศึกษาเป็นกรณีพิเศษ จนจบระดับการศึกษานั้นๆ เพื่อให้ผู้พ้นโทษได้รับความรู้ สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวต่อไปได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุทธิ นุ่นสิงห์

(นายสุทธิ นุ่นสิงห์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

สำนักพัฒนาพฤตินิสัย

ส่วนส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาจิตใจ

โทร.9673558-9

โทรสาร.9673558

สำเนา

ที่ มท 0904/24865

กรมราชทัณฑ์

222 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลสวนใหญ่

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

2 พฤศจิกายน 2542

เรื่อง การนิเทศและติดตามผลการศึกษาผู้ต้องขัง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา

อ้างถึง หนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ มท 0904/971 ลงวันที่ 15 กรกฎาคม 2542

ตามที่กรมราชทัณฑ์ ได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่มานิเทศและติดตามผลการศึกษาผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดพังงา เพื่อรับทราบปัญหาอุปสรรคและร่วมกันพิจารณาแนวทางแก้ไขปรับปรุง ให้บังเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน นั้น

กรมราชทัณฑ์ได้รับรายงานจากเจ้าหน้าที่ดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ วิทยากร วัสดุอุปกรณ์ เพื่อเปิดการศึกษาในระดับ ปวช. สาขาการอาชีพศึกษาศาสตร์พัฒนาชนบท จากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพังงา และได้เชิญวิทยากรชาวต่างประเทศเข้ามาสอนภาษาอังกฤษ ในหลักสูตรกลุ่มสนใจ (60 ชั่วโมง) เพื่อให้งานด้านแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังบังเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ขอให้ เรือนจำฯ ดำเนินการ ดังนี้

1. ให้เรือนจำฯ ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่ภายในห้องที่ทำการฝ่ายศึกษา ห้องเรียนหนังสือของผู้ต้องขัง โดยจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย มีความเป็นสัดส่วน และ บรรยากาศที่เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ สำหรับห้องสมุดให้จัดมุมหนังสือประเภทต่าง ๆ ที่มีสาระประโยชน์ และเปิดบริการให้ผู้ต้องขังใช้เป็นแหล่งประเทืองปัญญาหาความรู้ระหว่างต้องโทษ

2. ในการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาทุกประเภท ให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งดำเนินการ โดยยึดถือปฏิบัติตามระเบียบกรมการศึกษานอกโรงเรียนว่าด้วยการดำเนินงานโรงเรียนผู้ใหญ่ พ.ศ. 2534

-2-

3. พิจารณาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่มีวุฒิทางการศึกษา ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายการศึกษา ในการกำกับ ดูแล การจัดการศึกษาผู้ต้องขังให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์กรมราชทัณฑ์
4. สำหรับในปีงบประมาณ 2543 ให้จัดทำแผนการศึกษาและพัฒนาจิตใจ บัญชีคุมทะเบียนนักศึกษา และตารางเรียนการสอน ของนักศึกษาในระดับต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบัน
5. ให้กำกับเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นครูผู้สอนหลายลางัญ ภายหลัง สืบเปลี่ยนหมุนเวียนผู้ต้องขังเข้าเรียนตามแผนการสอน การเบิกจ่ายค่าตอบแทน โดยยึดถือและปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการอย่างเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งเวียนจำอำนาจต่อกว่าพทราบและดำเนินการ แล้วรายงานผลการปฏิบัติงานให้กรมราชทัณฑ์ทราบด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)สุทธิ นุ่นสังข์

(นายสุทธิ นุ่นสังข์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

สำนักพัฒนาพฤตินิสัย

ส่วนส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาจิตใจ

โทร:9673558-9

โทรสาร 9673558

บทคัดย่อ

ศึกษาความต้องการการศึกษาของผู้ต้องขัง
เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา

บทคัดย่อ
ของ
นิมิตร บุตรทิพย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2544

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาภูมิหลังทางการศึกษาของผู้ต้องขัง เพื่อทราบความต้องการเกี่ยวกับการศึกษาของผู้ต้องขังสายสามัญ การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ การฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรม กิจกรรมเสริมการศึกษา และเพื่อทราบข้อเสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาความต้องการ ในการจัดการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จำนวน 295 คน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 46 ข้อ และแบบสอบถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภูมิหลังทางการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า โดยภาพรวมมีอายุระหว่าง 21-30 ปี สถานภาพครอบครัวสมรสแล้ว มีอาชีพก่อนต้องโทษส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง จบการศึกษาระดับประถมศึกษา กระทำผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติยาเสพติด และมีกำหนดโทษอยู่ระหว่าง 2-5 ปี
2. การศึกษาสายสามัญของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า โดยภาพรวมผู้ต้องขังมีความต้องการเรียนสายสามัญ มาก มีความต้องการการแนะแนวปรึกษาประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ มาก และมีความต้องการวิทยากรภายนอกมาช่วยสอนหนังสือ และจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอมาก
3. การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า โดยภาพรวมมีความต้องการฝึกวิชาชีพเย็บวอน น้อย และมีความต้องการฝึกวิชาชีพช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์มาก
4. การฝึกอบรมด้านศีลธรรมและจริยธรรมของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า โดยภาพรวมมีความต้องการให้เรือนจำเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า ดำเนินการจัดกิจกรรมนี้ต่อไปมาก มีความต้องการหมุนเวียนอนุศาสนาจารย์มาอบรมมาก และมีความต้องการบวชหลังพ้นโทษ มาก และผู้ต้องขังที่นับถือศาสนามีความต้องการบวชหลังพ้นโทษ มาก
5. กิจกรรมเสริมการศึกษาคืออื่น ๆ ของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า โดยภาพรวมมีความต้องการให้ปรับปรุงห้องสมุด การเล่นเกมกีฬา เสี่ยงตามสาย จัดป้ายนิทรรศการ มาก

ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ได้แก่ ควรเพิ่มสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย ควรเพิ่มสาขาวิชาชีพให้หลากหลาย และเป็นวิชาชีพที่นำไปประกอบอาชีพได้หลังพ้นโทษ ควรเพิ่มวัสดุฝึกให้เพียงพอ ควรจัดหาวิทยากรภายนอกหรือพระภิกษุที่มีชื่อเสียง มีความสามารถมาบรรยายอบรม และควรเพิ่มการเล่นกีฬา บันเทิง ปรับปรุงห้องสมุดให้ทันสมัย

**A STUDY OF THE NEED FOR EDUCATION OF THE INMATES OF TAKUAPA
DISTRICT PRISON, PHANG-NGA PROVINCE**

AN ABSTRACT

BY

NIMIT BUTTIP

**Presented in partial fulfillment for the requirements of the Master
of Education degree in Educational Administration
at Thaksin University**

May 2001

This research studied information concerning background education of the inmates in Takuapa District Prison, Phang-nga Province to learn of their education needs in the areas of general education, vocational education, ethical and moral training, extra-curricular activities, and suggestions about their needs for educational services.

The research sample subjects were 295 inmates. The data collection instrument was a 46-item rating-scale questionnaire with open-ended questions. The statistic used in the analysis of the data was the percentage.

The results revealed that:

1. The background information showed that in general the inmates were in the 21-40 age group and married; had service rendering jobs before the imprisonment; were serving time because of drug offenses; and serving 2-5 year-term of imprisonment.

2. As a whole, the inmates indicated high percentage of the need for general education. They also indicated the need for guidance and counseling in various forms. There was a need for outside resource persons to come in and educate them. In addition, there should be enough teaching and learning media.

3. As a whole, there was a low need for vocational training, especially regarding the making of fishing nets but there was a high need for training in the areas of electricity and electronics.

4. Regarding ethical and moral training, as a whole, the inmates indicated that they would like to have chaplains come in and talk to them. They also indicated a desire to enter monkhood after they are released. The religious inmates stated a high need to be ordained after their imprisonment.

5. Extra-curricula activities mentioned were the need for library improvement; sports and games; on-line announcement, and exhibition boards.

Suggestions to improve the inmates by offering educational services were as follows. More modern teaching and learning media should be acquired. There should be vocational training in more areas and the training should be in such a way that they can actually use once they are out of the prison. Equipment and supplies needed in the training should be more readily available. Famous resource persons or monks should be invited to lecture and preach. Finally, sports and entertain activities should be increased and the library improved.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นายนิมิตร	ชื่อสกุล บุตรทิพย์
เกิดวันที่ 25 เดือน พฤศจิกายน	พุทธศักราช 2506
สถานที่เกิด ตำบลหล่อยูง	อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 353 ถนนราษฎร์บำรุง อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา 82110
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักวิชาการอบรม และฝึกวิชาชีพ 4
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	หัวหน้างานการศึกษาผู้ต้องขัง ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา 82110 โทร. (076) 421100 โทรสาร (076) 422423

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2523	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทุ่งโพธิ์วิทยา อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา
พ.ศ. 2526	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น (ปวช.) เกษตรกรรม วิทยาลัยเกษตรกรรมพังงา อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา
พ.ศ. 2528	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สัตวบาล วิทยาเขตเกษตรนครศรีธรรมราช อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2540	ส่งเสริมการเกษตร และสหกรณ์บัณฑิต (สส.บ.) วิชาเอกส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
พ.ศ. 2544	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอก การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา